

କଳ୍ପଦ୍ରୁମ

ସାପ୍ତହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ଭା ୨୯ ଗ
ପ ୨ ଖ

ତା ୧୦ ପକ ମାସେ ପ୍ରକାଶ ପକ ୧୯୧୪ ମସିହା । ମୂ. ୩୦ ଟଙ୍କା ପ୍ରତିପକ ୧୯୧୨ ସାଲ ପତ୍ରିକା ।

ଅଗ୍ରମ ବାର୍ଷିକ ମୂଲ୍ୟ ୪ ୩୧
ପଞ୍ଚାଦଶ ୪ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ପକ ୧୮୯୩୯* ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
ପ୍ରାୟ ଶ୍ରେଣୀ ଦୋର ବନ୍ଧୁ କେଉଁଥିବ ।
ବଡ଼ ଖର୍ଚ୍ଚ ୪୦/ ଡାକମାସୁଲ ୪୦/
ଘୋଟ ଖର୍ଚ୍ଚ ୪୦/ ଡାକମାସୁଲ ୪୦/୨

ଅସୁସମିତ ଉତ୍ତର ପତ୍ରିକା ଓ ପତ୍ରିକା ଭୁକ୍ତ
କରି ମଧ୍ୟ ଉଚିତରେ ପଞ୍ଜିଅଛନ୍ତି । ଏଣେ ଗୋଟି-
ରସମିତ ସେ ଅସ୍ଥଳମାନ ବୁଲି କଲିଙ୍ଗକୁ
ଅସୁଅଛନ୍ତି । ଅଗମି ବୁଧବାର ସେଠାରେ ପହୁ-
ଞ୍ଚିବେଠିକ ଅରମ୍ଭ କରବେ ।

ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ମୁଦ୍ରାସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ନୂତନ ଅ-
କ୍ଷର ପଦ ବେଦାର ଦେଖା ଯାଉ ନାହିଁ ।
ଟିକା ପ୍ରତି ଏକ ଟିକା ଗୁରୁପେକ୍ଷା ଧାର୍ଯ୍ୟ
ଦୋରସ୍ଥଳ ମାତ୍ର କଲିଙ୍ଗ ସେକ୍ଟେଟିଭ ଏକ୍ସ-
ଲିଂ କଲିଙ୍ଗରେ ଉପାଦେରେ ବୁଝି ବିକ୍ରୟ
କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ।

କବିତ୍ରୀସର ପ୍ରଧାନ ନିୟାୟିକ ମହା ମତୋ-
ଭାଷ୍ୟାୟ ନୂତନମୋଦନ ବିଦ୍ୟାରହସର ପର-

ଲେକ ଦେବୀରୁ ତାହାଙ୍କ ପୁଅରେ ବିଏ ପ୍ରଧାନ
ପତ୍ରିକା ଦେବେ ଏଥିରୁ ଜଣା କେବେକ ତନ
ଦେଲ ଲଗିଥିଲ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅବଗତ ଦେଲୁଁ ସେ
ପତ୍ରିକା ସମୁଦାୟ ସାବ୍ୟସାୟ ପ୍ରଧାନ ନିୟାୟି-
କ ପତ୍ରିକା ହୋଇ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମ୍ବୋଧିତ ବୃତ୍ତି ଏହାକୁ ପ୍ରଧାନ କରି
ଅଛନ୍ତି ।

କ୍ରିଷ୍ଣପୁରରେ ଏକବ୍ୟକ୍ତି ଦରକାର ସର୍ବାର୍ଥ-
କରେ ମୋଦ ଯାଉଥିଲେ । ଏକ ସମୟରେ
ଭାବରେ କିଭଳି ହୋଇ ଏକଦିନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
ଅଚଳନ ପତ କେଉଁଥିଲେ ଏବ ଦରକାର ଶୁଣି
ପୁନର୍ବାର ଚେତନା ପାଇଥିଲେ । ଅଳ୍ପଦିନଦେ-
ଲ ରକ୍ତପ୍ରମାଣକର ଭରେ ସର୍ବାର୍ଥକ ଶୁଣୁ
ସେ ଅଜ୍ଞାନ ହୋଇ ପତନଲ ଏବ ସେହିଭାବରେ
ଏକଦିନ ରହି ତାହାର ପ୍ରାଣ ବାଦାଉଗଲ ।
ତାଙ୍କୁମାନେ ଏହାକୁ କେଉଁଭେଗର ମୃତ୍ୟୁ
କହିବେ ? ଅଥବା ଏପରି ଅଜ୍ଞାନ ହେବା ଗୋ-
ଟିଏ ଭେଗ ନୁହେଁ କ ?

ମାନ୍ୟକର ଏକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକାରେ ଲେଖା
ଅଛି ସେ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ନୂତନ ବଜ୍ରଲଟ ଏଲି-
ଗିନ ବାଦାଉର ନିରାପିତ୍ତତ୍ତ୍ୱେଣ ଏବ ମନ୍ଦ୍ୟ
ପୂର୍ଣ୍ଣ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ଏବଥା ସତ୍ୟ ଦେଲେ ଲଟ-
ବାଦାଉରକୁ ବିଶ୍ୱକପ୍ରଭୃତିର ଲେକ ହୋଇ-

ବାକୁ ଦେବ ଏବ ତାହା ଦେଲେ ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରଧାନ
ଭାବରେ ସେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରୀୟ ସାଧନକର୍ତ୍ତା ଅଛନ୍ତି ।
ମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତ୍ରପ୍ରାଧୀନରେ ଶ୍ରେଣିକ କରି
ସ ଦେବମାନେ ଦେଉଁ ତୁମ୍ଭିଲର କରୁଥିଲେ
ମନ୍ଦ୍ୟ ମାସର ବିଭେଦୀ ସାଧନକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଅମଳ-
ରେ ତହିଁରୁ ବହୁତ ହୋଇ ବଡ଼ ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ
ଦେବେ ।

ମଦ୍ୟକର ଓ ବାଂଘୋଡ଼ୀର କେଉଁସ୍ଥାନରେ
ଲଖୁକୋଷ୍ଠ ରେଲବାଟର ସେତୁମାନ ନିର୍ମାଣ
କରିବାକୁ ଦେବ ଏହା ସ୍ଥିର କରିବା ତାରଣ
କ୍ରିଷ୍ଣା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଉଚ୍ଚ ନିୟୁର ଦୋରସ-
ଦେଲ ସାହେବ ଏବ ଲଖୁକୋଷ୍ଠ ରେଲବାଟ-
ର ପ୍ରଧାନ ଇଞ୍ଜିନିୟର ଲେଖାଦେବ ଏସପ୍ରା-
ଦରେ ଏ ନଗରକୁ ଅସି ଅଛନ୍ତି । ଓଡ଼ିଶା-
ରେଲ ଶାସ୍ତ୍ର ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ବଡ଼
ବ୍ୟସ୍ତ ଥିବାର ଦେଖାଯାଏ ଏବ ଟଙ୍କାର ଅସୁ-
ସାଧ୍ୟ ନ ଦେଲେ ଦୁଇଦିନ ବର୍ଷରେ ରେଲବାଟ
ନିର୍ମାଣ ଦେବାର ଆଶା ଦେଉଅଛୁ ।

ମାନ୍ୟକରେ ସେତେ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୁଅଇ
ରେତେ ବିକ୍ରୟ ହୁଅଇ ନାହିଁ । ଏହା ଦେଖି
ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ନିୟୁନ କରି ଅଛନ୍ତି କି ସାଧକର୍ତ୍ତାକୁ
ଅଧିକତାଳ କୌଣସି ଗୋଲରେ ଲବଣ ପତ୍ତି
ରହିଲେ ତାହା ନଷ୍ଟ କରିବାକୁ ଦେବ । ଏହ

ନିୟମାନୁସାରେ ଏବର୍ଷ ମନେଇ ଅଧିକ ଲାଭ
 ତରୁ ଦେବ । ଏକଦେଲେ ବିଲଭ ଲବଣ-
 ହେତୁ ଦେଶୀୟ ଲବଣର ଖରଚ ଗଣାପଡ଼ୁଅଛି
 ଚର୍ଚ୍ଚିତପରେ ପଡ଼ିଅଛିବା ଲବଣ ନିୟମରେ
 ଦେଶୀୟ ଲବଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାକୁ ନେତବର
 ସାହସ ଉଠାଏତ । ଏପ୍ରକାର ଦେଶୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ବ୍ୟବସାୟ ଛାଡ଼ି ନ ଯିବ କହିବ ?

ବିଗତ ବଡ଼ଟି ଲ-ସୂତାଲତା ବାହାଦୁର
 ଏ ଦେଶର ଦେଉଁ ଉପକାର ବା ଉନ୍ନତ କରି
 ଲେ ଶାବା ଜଣାପଡ଼ୁ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଶାବାବ
 ପ୍ରଭୃତି ଶ୍ରୀମତ ନିମନ୍ତେ ଏପ୍ରମାଣେ ୮୦
 ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ସୁସଂଗତ ଦେଇ ଅଛୁ ।
 ଉତ୍ତରପଶ୍ଚିମ ବନଭୋଗ ଶିଳ୍ପ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ପ୍ରକାର
 ଭୋଗର ପରମ ମ ଦରଦକାର ସୁଧା ଦେବ ନା-
 ହିଁ ଅବଶିଷ୍ଟ ସମସ୍ତ ଟଙ୍କା ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ
 ଦାନ କରି ଅଛନ୍ତି । ଦେଶୀୟ ଲୋକମାନେ
 ମୂର୍ତ୍ତିପୂଜା କରି ଶିଳ୍ପରେ ଏଡ଼େ ମୁଗ୍ଧହୃଦ ?
 ଶାବା ଦେଲେ ଦେ-ମନିଷ୍ୟ-ନରେ ଅଧିକ
 ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ କରୁଥାନ୍ତେ । ଫଳରେ ବର୍ତ୍ତମାନ
 ଜାଲରେ ଦେ ମୂର୍ତ୍ତିଠାରୁ ମନୁଷ୍ୟମୂର୍ତ୍ତି ଅଧିକ
 ଆଦରଣୀୟ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏହା ଗୋଷ-
 ମଦତ୍ତକାର ପରିତପ୍ତ ଭାବ ଅଛି କହି ନୁହଇ ।

ଅପ୍ରେଲ ଅଦ୍ୱାଦଶରେ ଇଂରାଜୀର ଦେଉଁ
 ଉପକ୍ରମେ ଅଛି ସେଠା ଶାସନବର୍ତ୍ତୀ ଉତ୍ତ-
 ଲସନ ଓ ରୋଉନାମକ ଦୁଇଜଣ ସାଦେବଙ୍କୁ
 ପଠାଉ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଶାସ୍ତ୍ର ଉପରେ
 ଅଧି ଲଘୁଣୀ ଦୁଧ ଏବଂ ଶାବାଦ ସେ ଲାଜରୁ
 ଜାବାତରେ ଅଣାଇ ଭାରିତବର୍ଷରେ ବଳୟ
 କରୁବାର ବନୋବସ୍ତୁ କରିବେ । ଉତ୍ତଲସନ
 ସାଦେବ ଜଣେ ବିଦଗ୍ଧ ବର୍ଣ୍ଣଶା । ସେ
 ବଦେଶକୁ ଲଘୁଣୀ ଓ ଦୁଧ ପଠାଇବାର ଏମନ୍ତ
 କୌଶଳ କରିଅଛନ୍ତି ଯେ ଗମାସ ହେଲେସକା
 ଗାଦୀରୁ ନିଜ ଦେବ ନାହିଁ, ଦେବନ ବର୍ଣ୍ଣ-
 ସାଦାସ୍ୟରେ ଏହାସବୁ ବ୍ୟକ୍ତା କରୁଅଛୁ ବଳଭଦ୍ର
 ଗରବେ ଉତ୍ତଗଲ ଅଟିବାର ଲଘୁଣୀ ରପ୍ତାନ
 ଦୋଇଥିଲ ଏବଂ ଏବର୍ଷକୁ ବୃଦ୍ଧ ଦେବାର
 ଦେଖାଯାଏ । ଦୁଧ ଓ ଶାଳି ମାତ୍ର ୧୯୯ ଫଲ୍ଡ-
 ଅରେ ଲପ୍ତାନ ଦେଉଅଛୁ ଏବଂ ଉତ୍ତଗୁଣ
 ତଳ ଦିଶାଇଲେ ସର୍ବ ଦୁଃସର ଦେଇଅଛୁ ।

ଅବା ଦୁଅଇ ଏଥିରେ ଲଘୁଣୀ ଓ ଦୁଧ ଶାସ୍ତ୍ର
 ଦେବ ଏବଂ ଲଘୁଣୀରୁ ଉତ୍ତ ଦୋଇ ପାରିବ ।
 ଇଂରାଜମାନ ବର୍ଣ୍ଣକାର ଦେବେ କୌଶଳ
 ବାହାର କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଶ୍ରୀମାତ୍ର ଅଛୁ ଯେ ଶିକ୍ଷାବିଭାଗର ଜାଲ-
 ରେଡ଼ର ମାନବର ଜଣ୍ଡା ପା-ଦବ ଆଗମି
 ବିଜାର ପରିଦର୍ଶନାର୍ଥରେ ଏ ନଗରରେ
 ପ୍ରବେଶ ଦେବେ । ଏ ସମୟରେ ଭାଜିଙ୍କର
 ଓଡ଼ିଶାକୁ ଶୁଭାଗମନ ବଦେ ଅନୁଭବ ଜଣସ୍ତ
 ଅଛଇ କାରଣ ଏଠା ମେଡ଼ବଲ ସୁଲ ଛାଡ଼ି
 ଯିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଶୁଣି ସବସାଧାରଣ ସେମନ୍ତ
 ଦ୍ୟାକୁ ଅଛନ୍ତି, କିମ୍ପା ସେ ଅବକଳ ହୋଇ
 ପାରିବେ । ଗାସ୍ତରେ ଚିକିତ୍ସା ବିଦ୍ୟାଳୟ
 ଛାଡ଼ିଗଲେ ଦୁଃଖିନୀ ଓଡ଼ିଶାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବୃଦ୍ଧି
 କୋ ଅଧିକ ହୁଏ ଫଳ ଦେବ ନାହିଁ । ଅମ୍ବେମାନେ
 ନଗରବାସୀ ସମ୍ମାନ କେଲକୁ ଅନୁରୋଧ
 କରୁଅଛୁ ଯେ ସଦେବ ମହୋଦୟଙ୍କ ସହ
 ମାସତ କରି ଛାଡ଼ି ସୁଲ ଛାଡ଼ିଲେ ଯେ ସମସ୍ତ
 ଅକାର ଦେବ ଶାବା ସବୁ ଗାଦୀକୁ ବଳଭଦ୍ର
 ଜଣାଦବାରେ ଛାଡ଼ି ଦେବେ ନାହିଁ ଏବଂ
 ଏବସ୍ତୁରେ ଶାବାବ ନବକଟର ସବସାଧା-
 ରଣକ ସୁସଂଗତ ଖଣ୍ଡେ ଅବେଦନ ପଡ଼ି ଉପ-
 ସ୍ତୁତ ଦେବାର ଉଚିତ । ଏଥିରେ କି ଦେବ
 ଉଦ୍ୟୋଗୀ ଦେବେ ନାହିଁ ?

ଯୋଦାର ଅପମା ମନକୁ ଗୁଣ୍ଡ ଖୁଞ୍ଚି ବାହାର
 କରି ନେଉଥିଲ ଏବଂ ସାମୟିକ ଦେଶାବମାନ
 ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ଦେଉଥିଲ ଓ ସବର ବେନରକୁ
 ଖୁଞ୍ଚି ଅଣାଇ ନେଇଥିଲ । ଖୁଞ୍ଚିବ୍ୟସ୍ତୁ-
 ବର ୧୯୯୦୨ ପୃଷ୍ଠରେ ଯେସମସ୍ତ ନିୟମ
 ନ ଲେଖାଅଛି ଦେଲୁଗାରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ଶୋଇଥି-
 ଲେ ଏହି ଛାତ୍ରଗଣ ସର୍ବମାନ ନୂତନରୁ ନ ଆ-
 ନ୍ତା ମାତ୍ର ସମସ୍ତେ ଅଧିକ ଏକା ଯୋଦାରର
 ବଦସରେ ବାର୍ଯ୍ୟ କରିଅଛନ୍ତି ସୁତରାଂ ନ୍ୟୁନା-
 ଧର ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୋଷ ଦୋଇ ଅଛୁ । ଯୋ-
 ଦାର ଫଲ୍ଡକଦାହସ୍ତାର୍ଥ ଦୋଇ ଦୌର ବନ୍ଦ-
 ରରେ ଦସ୍ତ ନେଇ ଅଛୁ । ସମସ୍ତ ଦେଶାବସନ
 ଯୋଦାରଦାସରେ ଲେଖାଅଛି । ଓ ସବ ଟ୍ରେ-
 ଜରର ବନ୍ଦକାର ଛାତ୍ର ପ୍ରମାଣ ନ ମିତଦାରୁ
 ସବ ଟ୍ରେଜରର ଖଲସ ପାଇଲ ଦେ ସେ ଓ
 ପୁନ ସବ ଟ୍ରେଜରମାନେ ବରଖାସ୍ତ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ଜାମିନ ଟଙ୍କାରୁ ଖଲସ
 ଚିତ୍ତେକ ପରିମାଣ ଅଦାସ କରିବାର ଉପାୟ
 ଲାଗିଅଛୁ । ସବର ଖଜଣାଖାନାର ଖଜାସ୍ତ ଓ
 ମେଦବର ଖଣ୍ଡେର ଭୁନ ନ ଧରୁବା ଅପ-
 ରାଧନମନ୍ତେ ଅର୍ଥବଗ୍ନ ଦେଇଅଛନ୍ତି ଏବଂ ସବ-
 ତବନ ଅଧିକାର ଓ ଟ୍ରେଜର ଫର୍ଟିଫିକାସନେ
 ଅପମା ଛାତ୍ର ଦେବୁ ବାହାସ୍ତ ଦୋଇ ଅଛ-
 ନ୍ତି । ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଖଣ୍ଡ ଦୋଇ-
 ଥିବା ଟଙ୍କାର ଦେବେଦାସ ଅଦାସ ଦେବ ।

ଉତ୍ତରୀନାର ବାଣ ।

ଏଠା ଜରଜ ଅସ୍ତରୁ ମମଲସଜାନର
 ଗୋଟିଏ ରଦସ ବଥା ଶୁଣି ପାଠକମାନଙ୍କୁ ନ
 ଜଣାଇ ଯାନ୍ତି କହି ନ ପା-ଲ । ସକ ୧୯୮୫
 ସାଲର ଅସ୍ତରୁ ସାତ ଅଠକର୍ତ୍ତାଙ୍କ ଧର୍ମ ନ
 ପଡ଼ିବରୁ ସସଗା ବକ୍ତିବର ମଳ ବକ୍ତିଲ
 ବହୁ ସକ ୧୯୯୦ ସଲ ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ଅପ୍ରେଲ
 ତସ୍ତ ଲଟକଦାସମୟେ ସେହି ଗାଲୁବର ଟଙ୍କା
 ଖଲବର ଦେଖା ଦୋଇଥିଲ । ଚର୍ଚ୍ଚିତ
 ବୁଝନ୍ତୁ ଏହି ଯେ ସେମାନେ ସରମାନବସ୍ତ
 ବକ୍ତି-ଧ ଦାସ ଅସ୍ତ୍ରୋପସ୍ତ୍ରକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଥିଲ
 ମାତ୍ର ସେମାନେ ସାଲକମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବାପାଇଁ
 ଚାକୁ ଚଲବ ଦେବାରେ ଲଟକଦାସମୟକୁ
 କନେସ ଯିବା-ଅଧିକା କଲ । ସେ ଚାକୁବର
 ଅଠକର୍ତ୍ତା ତସ୍ତ ୧୯୯୦୯ କା ପ୍ରକେ ଜମିଦା-
 ରର କାରିପରଦାକୁ ୧୯୯୦୯ କା ଦାଖଲ

ଓ ସମ୍ପର୍କରେ ଉକ୍ତ ବାହାଣୀୟ ସାଦାସ୍ୟରେ
 ଲେଖକେ ସରଳ ସୁନ୍ଦରରେ ଭିନ୍ନଭିନ୍ନବିଧୀର
 ଲେଖନୀୟ କାର ପାଠକ ପାଠକୀ । ଶ୍ରୀ-
 ଶ୍ରୀମାତା ଶ୍ରୀମତୀ କାନ୍ତ ସାହର ସମସ୍ତେ
 ଲେଖକେ ଅନନ୍ତ ପରମାର୍ଥକ ଦେଖି ସ୍ୱପ୍ନ-
 ର ଇନ୍ଦ୍ରେଶରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କା ଲେଖି
 ଦଲେ । ତାରପରଦାକ ଏପରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଚିନ୍ତାର
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କେ ମାତ୍ର କହୁଥିଲେ ଉତ୍କଳରେ
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କର ବାଳ ଦେବୀରୁ ସରଳାଦେବୀ-
 ର ଥିବା ତଳପରେ ପରବର୍ତ୍ତକ ହୋଇ ନ
 ର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କା ରହିଗଲା । ଚନ୍ଦ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରଶା-
 ସାବରେ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କା ମନୁଷ୍ୟ ହସ୍ତୀର ଜମି-
 ମାତ୍ର ଲେଖକେ ଆସିଲ । ଲଳିତାପୁତ୍ରୀର
 ମାତ୍ର ହୁଅନ୍ତେ ସେହି ତାରପରଦାକ ପୂର୍ଣ୍ଣ-
 କାର ବୃକ୍ତମ ପାଠକୀ ଦେବ ଚିନ୍ତକ ଅସି
 ହିଲ ସେ ଚନ୍ଦ୍ରଶା ବିରସାରେ ଥିବା ତଳପ-
 ର ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କା ରହି ଯାଇ ଅଛି ଓ ଶ୍ରୀମା-
 ଠି ଏହାଉପରେ ବିଦାରେ ଅବଶ୍ୟ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କା
 ଥିଲ ଏବେରୁ କେହି ଚନ୍ଦ୍ରର ବ୍ୟକ୍ତି କାର୍ଯ୍ୟ-
 ମାତ୍ର କହୁଥିଲେ କି ଏପରି ପୁଲେ
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କାର ପାଠକୀ ଦେଖାଇଲେ ଯାହା
 ଲ ଥିବା ଦୋଷରେ କାରକାସ ମିତାକୁ
 ଉକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ର କାରକାରକାକ " ଚନ୍ଦ୍ର ମା
 ଠିକ କ ଠାକେ ଯାକାକୁ ଅନୁମତ ନାଏବକ
 ଯ ଯାକା ଠିକା ଦରଶାସୁ ହାସ ଉତ୍କଳରେ
 ମାତ୍ର ଠିକର ଦେଲ ଓ ମଦାଲ ଲଳମତୁ
 ଶ୍ରୀମାତ୍ର । ଏ ଅପୂର୍ବର ଏକ ପ୍ରକାର
 ସାମାନ୍ୟ ଦସ୍ତ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ହୋଇଗଲା ।

ଧର ପଠକୀର ଅପୂର୍ବର ସକାନ୍ତରେ ଦର୍ପ-
 ଦରଶନ ନାଏବ କହେକ ଲେଖକଠା ତଳପ-
 ମାନ ଲେଖିଥିବା ଓ ସେଥିରେ ପୂର୍ବ ଠିକା
 ଲେଖା ଥିବାର ଦେଖି ମୁଁ ଦସ୍ତଖତ କର ପୂର୍ବ
 ଠିକା ଠାହା ଠିକା ଦେଲ ଓ ସେ ଠିକା ଦେଲ
 ଶ୍ରୀମାତ୍ରୀଙ୍କାକୁ ଯିବା ସମସ୍ତେ ମୁଁ କହେବୁ
 ବୁଲିଗଲ । ସେ ଏପରି କହେ ମାତ୍ର ଶ୍ରୀମ-
 ଠିକା କହେ ତଳପମାନରେ ମୋହର ଦସ୍ତ-
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ମୋହ ଦାକର ଲେଖାବୋଲି
 ମୁଁ କହୁଥାଏ ଠାହି ଯହିଁରେ ମୋହର ଦସ୍ତ-
 ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ଯାହା ମୋହ ଦାକର । କିନ୍ତୁ
 ଏ ଠିକା ମୁଁ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କାଙ୍କାରେ ଯାକାଲ ସର
 ଠାହି କି ଠାଏବଠାରୁ ନେଲି ଠାହି । ଏକ

ଉପୁଲେ କିଏ ଚନ୍ଦ୍ର ପାଠକମାନେ ଅନା-
 ସୁସେ ଅନୁମାନ କରୋଇଲୁ । ଉଦନ୍ତ ଲଗିଅଛି ।

ବାଲେଶ୍ୱର ମୋକଦମା ।

ଉଦ୍‌ଦାତ୍ର ମାବାପାତ୍ରର ନାଲିସି ଫୌଜଦାରୀ
 ମକଦମାରେ ମେହମାପୁରର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଅସାମି
 ରଜା ଦୈନୁଶକାଅଦେକ ଉପରେ ଦସ୍ତଖତ
 ଅଇଲେ ଦ ୩୭୫ ଫା ଅନୁସାରେ ଅଭିଯୋଗ
 କର କରୁଥିଲେ ଗଲ ନକମର ମାତ୍ର ତା ୨୫-
 ରଖରେ ଠାହାକୁ ମୁକ୍ତି ଦେବାରୁ ସେହି ମୁକ୍ତି
 ଅଦେଶ କରୁଥିଲେ ଶ୍ରୀ ମୁକ୍ତି ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ସାହେବ
 ବାରଖୁର ମୁଦେଲ ରଘୁନାଥପଣ୍ଡରୁ ଗତ
 ତାକୁଅଛି ମାତ୍ର ତା ୨୯ ରଖରେ ଦାଲବୋର୍ଟ-
 ରେ ମୋକଦମର ମୋକଦମା ମୁକ୍ତିକରୁଥିଲେ
 ପାର୍ଥନା ହଲେ । ପାଠକମାନଙ୍କର ସ୍ୱରଣ ଅଛି
 ଯେ ଏଥି ପୂର୍ବେ ଏହି ମୋକଦମା ବାଲେଶ୍ୱର-
 ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ବରୁଣ୍ୟାଳରେ ଥିବା ସମୟରେ
 ତୁରଥର ଦାଲବୋର୍ଟରେ ମୋକଦ ହୋଇ ଶେ-
 ଷରେ ମୋକଦମା ମେହମାପୁରକୁ ବଦଳିହୋଇ
 ଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି ମୋହମାପୁର ମାଜି-
 ଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କ ସ୍ୱୟ ପ୍ରକାଶିତ କ ହେଲ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରର
 ଦୋଷପୁଣ୍ୟ ବହୁ ଜଣା ନ ଗଲ ଉଥାତ ଠାହାଙ୍କ
 ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଶେଷ ନିଷ୍ପତ୍ତି ବୋଲି ସମସ୍ତେ ମନେ
 କରୁଥିଲେ । ପୁଣି ଦାଲବୋର୍ଟରେ ସେ ମାମଲ
 ଉଠିକାଦତା ଅଧିକାର ବୋଧ ହୋଇପାରେ ମାତ୍ର
 ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ବାନୁର୍ଯ୍ୟା ସାହେବ ସେହି ଦେହରେ
 ମୋକଦମା ଉଠାଇ ଅଛନ୍ତି ତାହା ନିତାନ୍ତ
 ଅଧିକାର ବୋଲିମାନ କ ପାରେ ଏକ ଚନ୍ଦ୍ରର
 ମାମାମା ଅବଶ୍ୟକ ସମେତ ଠାହି । ସେ ବେ-
 ଶାଲ ଅଛନ୍ତି ଯେ ସୁକାଙ୍କ ଦରଦାସୁ ମତେ
 ମୋକଦମା ମୁକ୍ତିକର ହୋଇ ତା ୨୪ ରଖ ନ-
 ବମର ଧାର୍ଯ ହୋଇଥିଲା । ଏଥିମଧ୍ୟରେ ତା ୨୯-
 ରଖ ନକମରେ ରଘୁନାଥ ତଳକନଗରକୁ
 ଚଳିକ ହୋଇଯାଇ କାତକରେ ଲହଲ ଏବଂ
 ଉପମର ମାତ୍ର ତା ୯ ରଖରେ ମୁକ୍ତି ଯାଇଲା ।
 ତା ୨୪ ରଖ ନକମରେ ମୋକଦମା ଯେସ
 ଦେବାଦେଲେ ରଘୁନାଥ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ଏବଂ ଠାହାଙ୍କ ଓଗାଲ ମା-
 ମଲର ସମସ୍ତ ଦବରଣ ତାରିପାତ୍ର କ ଥିଲେ ।
 ସୁତରାଂ ମୋକଦମାର ପ୍ରଧାନ କର୍ମସୁ ଅର୍ଥାତ୍
 ଯେଉଁଠାରୁ ରଘୁନାଥକୁ ସୁକା ଧରିକେଇ
 ଯାଇ ବଏବ କରୁଥିଲେ ସେପ୍ରାକ ନୁହେଁ କମା

ଫରାସିସଜ୍ୟ ଉକ୍ତ ତାହା ପ୍ରମାଣ କରବାକୁ ସେ
 ଅବକାଶ ପାଇଲେ ଠାହି । ରଘୁନାଥ ସମସ୍ତ
 ମୋକଦମା ସୁକତ ରଖାଯିବାର ମଧ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା
 ହୋଇଥିଲା । ମୋକଦମା ସୁକତ ରଖିବା ମାତ୍ର
 ଶ୍ରେଷ୍ଠ ଠିକର ଉଚିତଥିଲା । ସେ ତାହା ନ କରବା
 ଏବଂ ଉଦ୍‌ଦାତ୍ର ଫରାସିସକୁ ଅପମା ମୋକଦମା
 ପ୍ରମାଣ କରୁଥିବାର ସୁଯୋଗ ନ ଦେବାରୁ ବରୁ-
 ରରେ ଚୁଟି ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଏପରି ପୁଲେ
 ଦାଲବୋର୍ଟକର ଦସ୍ତଖତ କରବାର ଅଧିକା-
 ରୁ ଅଛି । ଦାଲବୋର୍ଟ ଏହି ଅପତ୍ତି ପୁଣି-
 ସଜାତ ଜ୍ଞାନ କର ଏହି ମର୍ମରେ ଅଦେଶ ପ୍ରଶ୍ନ
 କର ଅଛନ୍ତି କି ନକମର ମାତ୍ର ୨୪ ରଖରେ
 ସେସମସ୍ତ ସାକ୍ଷିକର ଯୋବାନକର ହେଲ ସେ-
 ମାଜକୁ ଜେର ଚିତ୍ତବାର ସୁଯୋଗ ମୁଦେ-
 ଲକୁ ବସ୍ତା ଯାଇ ନ ଥିବା ଦେହରେ ପ୍ରକାଶର
 ମୁଦେଲକୁ ସେ ସୁଯୋଗ କାହିଁକି ବସ୍ତା ନ ଯିବ
 ଏବଂ ସେହି ଦେହରେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟଙ୍କର
 ତା ୨୫ ରଖ ନକମରେ ଅଛି କାହିଁକି ରଦ
 କ ଦେବ ଏଥିର ଦେହୁ ସେ ଦର୍ଶାଇବେ ।

ଗୋଟିଏ ମୋକଦମା ଦେଲ ଅରୁଥିଲ ଦାଲ-
 ବୋର୍ଟରେ ମୋକଦ ଦେବା ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଅନୁକୂଳ
 ନୁହେ । ଏଥିରେ ବେବଳ ଓଗାଲ ମୁକ୍ତିକର
 ଲକ ମାତ୍ର ପ୍ରମାଣେ କେତେ ଲହଲର ଓ
 ବସ୍ତୁ ଭୋଗ କରୁଅଛନ୍ତି ଚନ୍ଦ୍ରର ସାମା ନାହିଁ ।
 ବୁଝିବ ବଦର୍ଶିମେଖକ ବରୁଣପ୍ରମାଣାର ଦୋଷ-
 ଦେହୁ ଏପରି ଉଚିତର ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ
 ଏହା ଦେବଳ ନମୁକ୍ତିକରଦର୍ଶିକ ଦୋଷକୁ
 ଦାଖିଅଛି । ଅଇକସକତରୁପେ ପ୍ରଥମରୁ କାର୍ଯ୍ୟ
 ହୋଇଥିଲେ ଏଜେ ଦରକରରେ ପତ୍ତିକାର
 ହୋଇ କ ଥାନ୍ତା । ଦାଲବୋର୍ଟଙ୍କ ନିଷ୍ପତ୍ତିର
 ଫଳ ଯଥା ସମୟରେ ଜଣାକିବ ।

ସାମ୍ବାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଏକର୍ଥ ପ୍ରକର ପରମାଣ ସବୁ ବୋଲି ହୋଇଅଛି ।
 ଚନ୍ଦ୍ରରେ ବୁଝିହେଲେ ଅସମ୍ଭବତା ଏପରି ଭଲ ହେବ ।
 ଗପ କରୁଥିଲେ । ଗାତ କହେବେ ଉଦା ହୋଇ
 ବସନ୍ତକାଳ ପୁଣିମାତ୍ରରେ ରହିବ ହୋଇଅଛି ଓ ବନ-
 ଦେଲେ ତାତ କରାଯାଇ ଅଛି ।
 ଏକପ୍ରକାର ଠାକେ ଓଗାଲ ଦୋଷାଦାର ଅଛି ।
 ଚନ୍ଦ୍ରର ପ୍ରାଣବକି ପରଦାର ଏ ମସଲରେ ଚୁଟି ଅଧିକ
 ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ଚନ୍ଦ୍ରପାଣି ବୁଝିବ ବସ୍ତୁ ହେବାର ସମା-
 ସାର ନାହିଁ ।

a new meeting under the garb of soidisant and borrowed title, at the premises of a sojourner Chowdhry Asmat Ali Saheb of Barisal; and by using there all sorts of cursings and abusive languages to some of their muslim brethern.

The Meeting was, I regret to say, presided by the owner of the building named above, a perfect gentleman and well-to-do Zemindar, and the members present were not more than 15 in number, besides a dozen other men belonging to one one and same family.

I need not dwell here upon the proceedings of the meeting, if any were recorded, but i feel myself called upon to lay before the public the demeanor with which it was characterized and leave the matter to you and your numerous readers to do justice to it.

Now I beg to ask you, Mr. Editor, if you in your long experience, have ever come across a meeting of any class and creed in which cursings and abusive languages were ever poured fourth to their brethern, as has been done in the meeting in question, composed of 2 or 3 Moulavis and few other followers of the Prophet mohamad (Peace be to him.) The Koran enjoins that "Alghoebato Ashado Minaz-Zina." i.e. to practice cursing and abusive languages behind any man, is as sinful as adultery. From this it will be seen that the conduct of the meeting was in defiance of Koranic teaching.

O tempora! O mores! when will my brother (peace be with him) I ask him for the sake of mortality, improve himself in his manners in society? There is no time for him to be lost, as one of his legs is already in the grave which is staring at his wrinkled face with demoniac mouth wide open to receive him for ever. I would again ask my muslim

brother: Is it manly on his part to stab a man on his back? Is he not amenable to the laws of God and the laws of land of which he by his long experience might have learned a good deal,

In concluding this my short epistle, I sincerely hope, my dear Mr. Editor, you will be so pleased as to give this an early insertion.

Your sincerely
A Katakite Muslim.

ମହାଶୟ !

ଗଜ ଭା ୧୦ ଗଣ ପଦ୍ମପତ୍ରର ପାଠକାଳେ ଜଣେ ସମ୍ପ୍ରଦେଶକ ବାବୁ ମଧୁ ସୁନ୍ଦର ସର୍ବଜ୍ଞ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଓ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଗୁପ୍ତ ସାହେବଙ୍କ ମନୁଷ୍ୟ-ସମ୍ବନ୍ଧେ ଯାହା ଲେଖିଅଛନ୍ତି, ସେବନ୍ଧୁତ୍ଵେ ମୋହର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବଳ୍ଲବ୍ୟ ଅଛି । ଅନୁଗ୍ରହପୂର୍ବକ ଅପଣଙ୍କ ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ବାଧ୍ୟତା କରୁଣା ଦେବେ ।

୧ । ବକ୍ରାକ କଥାର ସାତମର୍ତ୍ତୀ ଯାହା ପତ୍ର-ପ୍ରେସକ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ତାହା ଠିକ ନୁହେ । ବ୍ରାହ୍ମଧର୍ମରେ ଯାହା ଅଛି, ଅଳ୍ପ ଧର୍ମରେ ତାହା ନାହିଁ, ଏକଥା ବକ୍ରା କୌଶଳିଠାରେ କହି ଲାହାନ୍ତି । ସକଳ ସମ୍ପ୍ରଦାୟମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସାବ୍ୟସାଚିକ ସତ୍ୟ ନିହିତ ଅଛି, ବ୍ରାହ୍ମସମାଜ ତାହାହିଁ ଗ୍ରହଣ କରେ । ଯେଉଁ ସବୁ ମତ ବା ଅନୁଷ୍ଠାନ ଜାତି ଜାତି ଓ ଧର୍ମ ଧର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ବିରୋଧ ଉତ୍ପତ୍ତି କରୁଅଛି, ସେ ସମସ୍ତ ଦୂର ଦୂର ସକଳ ମନୁଷ୍ୟଜାତି ମଧ୍ୟରେ ସାବ୍ୟ-ସାଚିକ ମିଳନ ସମ୍ପ୍ରାପନ ହିଁ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜର ଲକ୍ଷ୍ୟ । ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ବ୍ରାହ୍ମସମାଜ କେବଳିସମ୍ପ୍ରଦାୟ, କୌଶଳି ଶାସ୍ତ୍ର ବା କୌଶଳି ମତାନ୍ତରକୁ ଉପ-କ୍ରମ କରି ନ ପାରେ ବରଂ ବିମଳ ସମ୍ପର୍କରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ସଦୃଶରେ ବସି ସତ୍ୟ ଶିକ୍ଷା କରିବା ବ୍ରାହ୍ମସମାଜର ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟ । ସକଳସମ୍ପ୍ରଦାୟ-ମଧ୍ୟରେ ଯାହା ସାର, ଯାହା ସୁନ୍ଦର, ଯାହା ସଫଳ ତାହା ବ୍ରାହ୍ମସମାଜର ଅଦର୍ଶ ମଧ୍ୟରେ ଏକାନ୍ତର ଦୋଇଅଛି । ବ୍ରାହ୍ମସମାଜ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାକରେ ଆପଣା ବନ୍ଧରେ ସ୍ଥାନ ଦେଇଅଛି । ବ୍ରାହ୍ମସମାଜର ଏହି ମହୋକ ଅଦର୍ଶର ଚିତ୍ର ଅଙ୍କନ କରି ବକ୍ରା ବିମାରତ୍ଵକରେ ଏ କଥା ସୀବାର

କରିଥିଲେ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜେ ଅସ୍ଵୀକାରକରେ ଏ ଅଦର୍ଶ ଦେଖାଇବାର ଲାହାନ୍ତି ଏବଂ ସେ-ପ୍ରକାର ବକ୍ରା ସମସ୍ତଙ୍କର ଅସୀବାର ଦିକ୍ଷା କର-ଥିଲେ । ବଲ୍ଲ ଏଥିରେ ଅଦକାର ବା ଅ-ଉପକାର କଥା କଣ ରହିଲ ?

୨ । ଉପରେ ଗୁପ୍ତ ସାହେବ ଯେ ବକ୍ରାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କହିଥିଲେ, ଏକଥା ସତ୍ୟ ନୁହେ । ସେତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତ୍ଵେ ବକ୍ରାଙ୍କ କଥା ସମର୍ଥନ କରିଥିଲେ । ବରଂ ତହିଁରୁ ଅଧିକ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କହିଥିଲେ । ସେହି ଅଧିକା ଶିକ୍ଷା ହିନ୍ଦୁସମାଜ ପକ୍ଷରେ ସମାପେକ୍ଷା ଅପତ୍ତିକରକ ! ବିନ୍ଦୁ ପତ୍ରପ୍ରେସକ ସେହି କଥାକୁ ଯେଉଁ ଏତେ ଅସ୍ଵୀକାର କରିଅଛନ୍ତି ! ହିନ୍ଦୁସମାଜ ଯେ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜର ବିଦ୍ଵେଷୀ, ତାହାର ସମାପ-ଧାନ କାରଣ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜର ଜାତିଭେଦ-ବିଦ୍ଵେଷିତା (Its crusada against caste) ଏହି ଜାତିଭେଦବିଦ୍ଵେଷୀ ଏକା ବ୍ରାହ୍ମସମାଜ ନୁହନ୍ତି—ପୂର୍ବ ସଂସ୍କାରକମାନେ ମଧ୍ୟ ଜାତି-ଭେଦର ମୂଲୋପାତ୍ତନରେ ବୃତ୍ତ ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ହିନ୍ଦୁ ପ୍ରଧାନ ଧର୍ମମନ୍ତ୍ର-ରରେ (ଜଗନ୍ନାଥ) ଜାତିଭେଦ ନାହିଁ । ଏହି କଥା କହି ସାହେବ ମନୋହର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ, "ଯାହା ଧର୍ମମନ୍ତ୍ରରେ ଦୃଷ୍ଟିଗ୍ୟ ନୁହେ, ତାହା ଅନ୍ୟତ୍ର ଦୃଷ୍ଟିଗ୍ୟ ଦେବ କାହିଁକି ? " ଏଥିରୁ କେଉଁ କଥାଟା " ବ୍ରାହ୍ମଜନ୍ମ " କୁ ମନନ କରି ଦେଲ, ଅଛି " ହିନ୍ଦୁ ସୂର୍ଯ୍ୟ " କୁ ଉଦ୍ଘୃତ କରି ଦେଲ ? ବୋଧ ହୁଏ ପତ୍ରପ୍ରେସକ " ଚୈତନ୍ୟ " " ଦୃକ " " ଦୈଷ୍ଟ୍ୟ " " ଜଗନ୍ନାଥ " ଏହି ସବୁ ବାମ ଶୁଣି ଭାଷା ମୋହିତ ଦେଇପଡ଼-ଥିଲେ ! ସ୍ଵତନ୍ତ୍ର ସାହେବଙ୍କ କଥାର ମର୍ତ୍ତୀ ଗୁଣି ପାରି ଲାହାନ୍ତି ।

୩ । ସମ୍ପ୍ରଦେଶକ ଅଧିକ ବ୍ରାହ୍ମସମାଜକୁ ଚିନ୍ତା କରି ମହାତ୍ମା ରାମମୋହନ ରାୟଙ୍କୁ ଶୁଦ୍ଧ ପ୍ରଂସା କରିଅଛନ୍ତି । ରାମମୋହନ କି " ବ୍ରାହ୍ମି " ଜାମର ପ୍ରବର୍ତ୍ତକ ନୁହନ୍ତି ? ସେ କି କି ୧୭ ଶ ବୟସରେ ପ୍ରତିମାପୂଜାର ଗବ୍ତ ପ୍ରତିବାଦ କରି ପିତୃପୂଜାରୁ ତାଡ଼ିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ? ହିନ୍ଦୁସମାଜର ଲାଳାବଧ କୁସଂସ୍କାର ଓ ଉପ-ଧାର ମୂଲୋପାତ୍ତନ କରିବାପାଇଁ ବନ୍ଧପତ୍ରକର ହୋଇ ନ ଥିଲେ ? ଜାତିଭେଦପ୍ରଥାର

ମୁହଁରେ ପଦାଦାନ କରି ଦେଖିଥିଲେ ହେତୁ-
 ଦେଖି କଲକରୁ ଯାଇ ନ ଥିଲେ ? ଏହି
 ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କାରଣରୁ କି ତଦାନୁକୃତ ହିନ୍ଦୁସମାଜ
 ତାଙ୍କପ୍ରତି ଉତ୍ତୁକତା ଦୋଳ ନ ଥିଲା ? କେବେ
 ସମମୋଦକ ଓ ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ରାହ୍ମଣ ମଧ୍ୟରେ
 ଅଗ୍ରର ବ୍ୟବହାରରେ ପ୍ରଭେଦ କେଉଁ-
 ଠାରେ ?

୪ । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରଶ୍ନ
 ଏହି ଯେ, ସେ ସ୍ୱପ୍ନ ସାଦେବକ କି "ଅ-
 ନୁରୁକ ହୁଏ" କି ସହିତ ଅଦାସତ କରି-
 ବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କି ନା ? ହିନ୍ଦୁସମାଜ ଯେତେ
 ସେବକ କରେ, ତେବେ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର
 ପରମ ଲାଭ ! ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କର ଅନେକ ପର-
 ଶ୍ରମ ଓ ବ୍ୟୟ କମିଯିବ, ଦେଶର ମଧ୍ୟ ପ୍ରଭୁତ
 ଭାଗର ସାଧନ ହେବ । ଇତି ।

କଟକ } ବସନ୍ତ
 ୨୩/୧୯୪୪ } ଶ୍ରୀ ବ୍ୟକାଥ କର

ମଦାସୟ !

ଅଧଃ ପ୍ରକଟିତ କଳପଦ୍ମ ଶିଳ୍ପି ଅପଣଙ୍କ
 ପତ୍ରିକାରେ ପ୍ରକାଶ କରି ବାଧ୍ୟ ଭରଣା-
 ଦେବେ ।

ଅନୁମାନକର ମାନସକୁ ଉଚ୍ଚଳ ବିଷାକ-
 ଶ୍ୱରର ସୁଯୋଗ୍ୟ ରା: ଶ୍ରେକର ମହୋଦୟ
 ତା ୨୩/୧୯୪୪ ରେ ପ୍ରକାଶପୁସ୍ତକ ପରଦର୍ଶ-
 ନୋପଲକ୍ଷେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ୨୩/୧୯୪୪ ରେ
 କଟକ ଅଭିମୁଖରେ ଯାତ୍ରା କଲେ । ଉକ୍ତ
 ମଦାସୟଙ୍କର ଏଠା ଅପସ୍ଥିତ କାଳରେ କେ-
 ତେବେ ବସନ୍ତର ସୁଦାସି ତାଙ୍କ ନିକଟରେ
 ହୋଇଥିଲା; ସେ ସମସ୍ତ ସାଧାରଣ କାର୍ଯ୍ୟ,
 ଅବଦାନ ବଦେତନା କର ଭବ୍ୟରୁ କେତେ
 ଗୋଟି କମରେ ପ୍ରକାଶ କଲୁ । ଯଥା ।

୫ । ଉପାୟକୁ ଦେଖି ମାୟୁର ମହୋଦୟ
 କମଳ ଦେବେତ ଶିକ୍ଷକ ଓ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କଠାରୁ
 ସମାଜ୍ୟ ସଦର୍ଥ ଉଚ୍ଚୋତ୍ତମରୁ ପ୍ରକାଶ
 କରିଛନ୍ତି କିଛି ଥି ପରକ ଅଗ୍ରର ପ୍ରଭୃତ ।

୬ । ଅତ୍ୟୁଚ୍ଚ ନେତୃତ୍ୱ ତାଙ୍କର କାର୍ଯ୍ୟ ସମ-
 ଭରଣୁ ବାସନ୍ତଙ୍କୁ ଅତ୍ୟାଚାର ମାୟୁର
 କାର୍ଯ୍ୟ ମାୟୁରୀ ଦାସ ଅପବାଦ ଦେଇ ଅସମାନ-
 ସୁତକ କେତେକ କଥା ସ୍ୱଳ ସମୟରେ ଉପାୟ-
 ଶ୍ରେଣୀ ଶ୍ରଦ୍ଧାମାନଙ୍କ ନିକଟରେ ବହୁଥିବାର ।

୧ । ଉପାୟକୁ ଶ୍ରଦ୍ଧା ଗୋପକକୁ ଦାସ
 ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁରେ ପ୍ରକାଶ କେଉଁଥିବାର ।

ପାଠକେ ! ପ୍ରଥମ ଓ ଦ୍ୱିତୀୟ ଅଭିଯୋଗ
 ଦପତ୍ତ କରୁ ବେଳ ଅଧ୍ୟାପି ତାହା ପ୍ରକାଶ
 ହୋଇ ନାହିଁ; ସରକାରୀ କଟକ ମୁଦ୍ରାମୟ
 ନିଷ୍ପତ୍ତିପତ୍ର ରା: ମହୋଦୟ ପଠାଇ ଦେବେ;
 କିନ୍ତୁ ଉପାୟ ଅଭିଯୋଗ, ଅତି କମଳାର
 ଓ ଉଦ୍ୟମକଳକରୁ ସେ ବହୁରୁତ ହୋଇଅଛି;
 ସମସ୍ତ ପ୍ରକାଶ କଲେ ପ୍ରକାଶ ବଡ଼ ଦେବ ଏହି
 ରସରେ ନ ଲେଖି ସାଧ୍ୟତା କମରେ ବ୍ୟକ୍ତି
 କଲୁ । ଯଥା ।

କାର୍ଯ୍ୟ ମହୋଦୟ ଏଠାରେ ପ୍ରକାଶ ହୋଇ
 କର୍ମକ ଗୋପାମଦାଶ୍ରମ ଶିକ୍ଷକଙ୍କୁ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ
 ବକ୍ତୃତାର ଗର୍ଭା କେଉଁ ମାନେ କରନ୍ତି ଏ-
 ସମ୍ବନ୍ଧରେ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ କରିଥିଲେ, ଉପ-
 ରେ କୌଣସିଲେଖ ଦେଖାମା ପିଠିଦାସ
 ଜଣାଇଦେଲେ ଯେ ଗୋପକକୁ ଦାସ ଶ୍ରୀ ଅଧ-
 ଶଳ ବରୁକରେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ପ୍ରକାଶ କେଉଁ-
 ଅଛି ଓ ସୁଲଭ ସେବେଶ୍ରମାୟୁର ତାହା ସଂଗୋ-
 ଧକ କରି ଦେଇଅଛନ୍ତି; ରା: ଶ୍ରେକର ମହୋ-
 ଦୟ ଉକ୍ତପତ୍ର ପାଠ ହୋଇ ସୁଲ ପରଦର୍ଶନ-
 ସମୟରେ ଦେଖି ମାୟୁରଙ୍କ ସହିତ ଉକ୍ତ ବସ-
 ଯୁର ଅନୁସନ୍ଧାନରେ ପ୍ରଭୃତ ଦେଲେ ତାମୋ-
 ହିତର ବାଳକ ପଢ଼ୁଥିବା ଶ୍ରେଣୀରେ ଉପସ୍ଥିତ
 ହୋଇ ପଞ୍ଚମୀ ଭରଣା ସମୟରେ ମ. ଅଧ୍ୟ
 ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଥିଲେ କିଏ ଏ ଶ୍ରେଣୀରେ ରଚନା
 କରି ଯାଇଛି ? ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ କିଏ ପଢ଼ି କି ନା ?
 ଏକ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁରେ କିଏ ପ୍ରକାଶ କେଉଁ କି ନା ?
 ଇତିବାଦ ସମ୍ବନ୍ଧ ଶେଷରେ ଗୋପକକୁ
 ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁରେ ପ୍ରକାଶ କେଉଁଥିବାର ପରୁ-
 ବାରୁ ସେ ଲେଖି ନ ଥିବାର କହିଲା; କିନ୍ତୁ
 କେତେକ ମାୟୁର ଓ ଶ୍ରେଣୀପ୍ର ବାଳକମାନଙ୍କୁ
 ପଚାରିବାରେ ସେମାନେ ଜାଣି ନ ଥିବାର
 ବ୍ୟକ୍ତି କଲେ; ଉପରଦର୍ଶ ଦେଖି ମାୟୁର
 ଉକ୍ତ ଗୋପକକୁ ଅନୁପସ୍ଥିତକାଳରେ କେ-
 ତେବେ ବାଳକମାନଙ୍କଠାରୁ ମାୟୁର ସାବିତ ନେ-
 ଇଥିଲେ ସେହି କିଳ ସୁଲରେ ନୋଟିସ ଦେଇ
 ଜଣାଇ ଦେଲେ ଯେ ଗୋପକକୁ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ
 ପ୍ରକାଶ କେଉଁ ମନା କରିଥିବାରୁ ମିଥ୍ୟା କହିବା-
 ବୋଧରେ ୨-୨ ର ପୃଷ୍ଠି କରମାନା ବସନ୍ତ

ଓ ଗରବର୍ତ୍ତ ପଞ୍ଚମୀର ପାରଦର୍ଶନମଧ୍ୟରେ
 ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥାନ୍ତି ତାହା ବର୍ତ୍ତକ
 ବସନ୍ତ ।

ପାଠକେ ! ଦେଖି ମହୋଦୟର ଦେଖିଲେ ?
 ରା: ଶ୍ରେକର ମହୋଦୟ ଶିକ୍ଷକ ମାନଙ୍କମଧ୍ୟରୁ
 କେତେକ ଲେଖକ ପଢ଼ୁଥିଲେ ଯେ "ଉପାୟ"
 ମାନେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ଅଣ କି ନା ? ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ
 ପଢ଼ାପଢ଼ି କର କି ନା ? ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ କମଳେ
 ଦେବାସନ୍ତକ କର ପଠାଅ କି ନା ? ଇତିବାଦ
 ଏ ପ୍ରଶ୍ନମାନଙ୍କରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣକା ଦେଉଥିବା ଶିକ୍ଷ-
 କମାନେ ମଧ୍ୟ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁ ପଢ଼ିକରିବାର ମନା-
 କର ଗଲେ ଦେଖିମାୟୁର ମହୋଦୟ ସେ-
 ମାନେ ମିଛ କହିଲେ ହୋଇ ତାଙ୍କର
 ହେ ବସ୍ତ ହୋଇଅଛି କି ? ନା ସେମାନେ ଶିକ୍ଷକ
 ସାଙ୍ଗିଲ ।

ପାଠକେ ! ଦେଖିମାୟୁରଙ୍କର ଏ କାର୍ଯ୍ୟ
 କେତେଦୂର ମନସ ହୋଇଅଛି ଅପଣମାନେ
 ବହୁରୁକରବେ; ଅଗ୍ରର ବହୁରୁ କାରଣ ଏହି
 ଯେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଗୌରବ ଅତି ବହାସୁଦକ,
 ବାଳକ, ଶିକ୍ଷକ; ଉଚ୍ଚକବ୍ୟ ପ୍ରାଚୀନ ସମସ୍ତେ
 ଉପଲବ୍ଧି କରବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅଦର୍ଶର
 ସାମଗ୍ରୀ ହୋଇଅଛି ବହୁକାଳରେ ଓଡ଼ିଶାର
 ଗୌରବ ଓକରବାଗଳ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁର ଅବ-
 ରଣୀୟ ଅଭିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ; ଏହାରେ
 ଯଦି କୌଣସିମାନେ ଏପରି ବସ୍ତ ଦେବେ
 କେବେ ପ୍ରକାଶନୁରେ ଇନ୍ଦ୍ରଧନୁରୁ ବସନ୍ତ
 ଜାଣି ବସନ୍ତକରବେ, ପ୍ରକାଶ ଥାଉ ଯେ
 ଉପରେକ୍ତ ବକରଣରେ କେବେ ହେଉଥିବା
 କେତେ ଦେଖିମାୟୁର ମହୋଦୟ ଯଥାର୍ଥ
 ବହୁରୁ ସାଧାରଣରେ ପ୍ରକାଶ କରି ବାଧ୍ୟ
 କରିବା ଦେବେ; ଇତି ।

୨୩/୧୯୪୪ } ବସନ୍ତ
 ପୃଷ୍ଠା } ଶ୍ରୀ-ସ

ଲେଖପାତ୍ର ।

କାର୍ଯ୍ୟ ବରଣନ ଦାସ	ବରଣନ	୧ ୦୯
ଅଦେବତକର ଦାସ	ଦେବୀନାଥ	୧ ୧୧
ଅକଳକର ଦାସ	ପ୍ରଥମୀ	୧ ୧୧
ଉତ୍କଳ ଶିକ୍ଷକ	ବସନ୍ତକର	୧ ୧୧
ସରକାରୀ ସହାୟକ	ପରଦର୍ଶନ	୧ ୧୧
ବସନ୍ତକର ଦେବଦେବ	ଦେବଦେବ	୧ ୧୧
ଉଚ୍ଚାଧ୍ୟାପକ	କାଳକର	୧ ୧୧

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ନିୟାମିତ ଯୋଗ୍ୟ ସମାପେ ନିମ୍ନଲିଖିତ ବର୍ତ୍ତମାନ ନିୟମ ଦେବାର ଆବଶ୍ୟକ । ସଃ ଲଃ ଫେବୃର ଓ ଫେବୃ କଃ ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ-ସମାପ ସେତ୍ତମେ ପ୍ରାଥୀ ଦେବ ସେମାନଙ୍କ ଅନେକକ୍ରମ ପ୍ରତ୍ୟାପନମାନଙ୍କ ସହରା ଅନୁ-କ୍ରମକୁ ପଠାଇ ଦେବ କଃ ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ସମାପ ଲେବ ମନୋମାତ କରବା କାରଣ ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥଙ୍କ ସ୍ୱପ୍ନ ସେନାପତିଙ୍କ ଓଃ କଲେକ୍ତର କଟକକୁ ଅନୁବେଧ କରାଯାଇଅଛି । ପ୍ରାଥମିକେ ତାଙ୍କ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ ସହର ପ୍ରାପ୍ତିକ ଦେଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ବାବୁମଦୋ-ଦୟ ଉପସ୍ଥଳି ବୋଲି ଜ୍ଞାତକଲେ ମନୋମାତ କରି ଏଠାରୁ ପଠାଇଦେବେ । ପ୍ରାଥମିକେ କ ଦରଖାସ୍ତକୁ କଃ ବଳ କାର୍ଯ୍ୟ ଦେବନ କଲେଷୁ ଶିକ୍ଷିତ ପଶ୍ଚିମା ଦେବା ଶିକ୍ଷକାଗାପୁ ଲେବକୁ ଦୟାକର ।

ପେଟିଲ ।

ସଃ ଲଃ ଫେବୃର ମା-କଦେବନ	ଟ ୦ ୦ ୧
ଫେବୃ କଃ ବଳ ମ-କେଶା	ଟ ୦ ୦ ୧
” ଯଦୁ ଦେଶା	ଟ ୦ ୦ ୧
” ଯଥ ଦେଶା	ଟ ୦ ୦ ୧
କଃ ବଳ ପ୍ରକଳଣକୁ	ଟ ୦ ୦ ୧
” ” ”	ଟ ୦ ୦ ୧

୧୯୧୪

Nayagar } DARPANARAYAN DAS
Raj office } Manager.

ଏକଦୂରା ସଙ୍ଗସାଧାରଣକୁ ଜ୍ଞାତ କର-ଯାଉଅଛି ଯେ ଅନାମୀ ମର୍ତ୍ତ୍ୟାସ ଯେବେ ଅନୁଗୁଣ ରହିବ ଜଣାଇବୁ ନୋ ୧୦୦ (ପାଃ-ଶିଳ) ଙା ଦେବା ଶାଳଗଞ୍ଜ କିନ୍ତୁ ବାସିବ । ମେବେକ୍ତ କେବାକୁ ଲିଖିବ ଦୁଃଖ ସେମାନେ ନିମ୍ନସାଧାରଣକାଳରୁ ପାଇ ପାରିବେ ।

ପୁ ୨ ୫ ଓ ଚତୁର୍ଥ ମୋଟାଗଞ୍ଜ କାଠିବାକୁ ଦୟାକର । କୌଣସି ଗଞ୍ଜ ଯୋଗ୍ୟ ପତ୍ରରେ ଦରଲାଇ ଦୟାକର । ପ୍ରତିଦିନ ବର୍ତ୍ତମାନର ଦାମ ଗୁଣାପଣ ମତ ।

ଅନୁଗୁଣ } ଶ ବେଦାଗାଧୀ ମନୁମଦାର
୧୯୧୪ } ଏକାଧିକାଂଶ ସରକେଶ୍ୱର
ଅନୁଗୁଣ ପ୍ରକଳଣ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା ।

ଦୂର୍ଗାପୁଷ୍ପ ସ୍ତବ ।

ବହୁଳ ଶୀତା ଓ ସରଳ ଉପାନ୍ତନାଦସହର ଦେବ ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରତ୍ୟାପନମାନଙ୍କ ଯଥାକ୍ରମରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣପାପୁ ଅଠଅଶୀ ଓ ମୋପସଲକୁ ତାଙ୍କମ-ସୁର ଦୁଲପଇସା ।

ଶ୍ରୀରାମକବିରସୁ ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ

ସୁରତ ରୁଚନ ସଙ୍ଗୀତ ପ୍ରସ୍ତୁତ

ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ।

ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୯ କଲିଅଣା ମାତ ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତ-ମାଳିକାରୁ ବେତେକ ସାର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୋଇ ଏହି ନୂତନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ମୂଲ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ଏଥିର ନାନାପ୍ରକାର ସୁରତ ସଂଗୀତ ଓ ଶୁଭ ସଙ୍ଗୀତ ସକ୍ରି ବେତେକ ଦୋଇ-ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ଯଥାକ୍ରମରେ କିନ୍ତୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉତ୍ତୀୟପାଠର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାନ୍ତରର ଚଠିକ ସାମନା-କର ଅର୍ଥ, କୁ ସୁତ, ସମାପ ପ୍ରକର ଓ ଦୁଃଖାଧି ପ୍ରକାଶନକର ବସତ କରୁଇ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାୟକ ଓ ବୌଦ୍ଧୋକିତ ବସତା ସନ୍ଦିଦେଶିତ ଦୋଇ-ଅଛି । ଉତ୍ତୀୟପାଠର ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓ ଶ୍ରୀମତୀଙ୍କୁ ମୂଲ୍ୟ ଉତ୍ତୀୟପାଠର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଧିକ ପ୍ରତ୍ୟୁ-କ୍ରମକୁ । ଅନେକ ବିଷୟ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରିବେ । ମୂଲ୍ୟ ଗୁଣାପଣ । କଟକ ଦରଦାକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ଉପାଧୀନାରେ କିନ୍ତୁ ଦେବୁଅଛି ।

ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ।

କବିକାବ୍ୟମାନଙ୍କ ପଞ୍ଚମସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଗୁଣାପଣ । ପଞ୍ଚମସଂସ୍କରଣ କବିକାବ୍ୟମାନଙ୍କ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଅଛି ମୂଲ୍ୟ ଜଣାଅଣା ।

ସର-ବୁଦ୍ଧୋକିତପାଠର ପ୍ରକାଶନ ପଞ୍ଚମ-ସଂସ୍କରଣ ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ଜଣା-ଅଣା । ବାବୁମଦୋର ଏବଂ ଗାୟନ-ସମ୍ପର୍କରେ ବେତେ ପର-ଉତ୍ତୀୟମାନ ନୂତନ ସଂସ୍କରଣ ଦୋଇ ଅଛି ତାହା ଏହି ସଂସ୍କରଣରେ ସନ୍ଦିଦେଶିତ ଦୋଇଅଛି ।

ଶ୍ରୀ ସୀତାମାତ୍ର ବସୁ
ସ୍ୱୟ ପ୍ରେସ, କଟକ ।

ଶ୍ରୀମତୀ ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!

ପ୍ରସ୍ତୁତ ସଙ୍ଗୀତ ଅଧି ଅଛି ।

ପ୍ରାକୃତମାନଙ୍କ ସୁଧା ନିମନ୍ତେ ଅଧି ପ୍ରକାଶିତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରସ୍ତୁତମାନଙ୍କ ଅଜଠାରୁ ଅର୍ଦ୍ଧ ମୂଲ୍ୟ-ରେ କିନ୍ତୁ ଦେଲ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସାର	ପ୍ରଥମ ଉପାଦାନ	ଟ ୦ ୯
ଏକନ	ଦ୍ୱିତୀୟ ଏକନ	ଟ ୦ ୯
ଏକନ	ତୃତୀୟ ଏକନ	ଟ ୦ ୯
ଏକନ	ଚତୁର୍ଥ ଏକନ	ଟ ୦ ୯
କବିକାବ୍ୟମାନଙ୍କ		ଟ ୦ ୯
ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!		ଟ ୦ ୯

ଏହି ପ୍ରସ୍ତୁତମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କୋମ୍ପାନୀଙ୍କ ଉପାଧୀନାରେ, ଚିତ୍ତ ଏକତ୍ର ବାବୁ ଶ୍ରୀ ସମପ୍ର-ସନ୍ ମୁଦ୍ରାପାଠାୟକ ଦୋରାଜିରେ, ଚୌଧୁରୀ-ବକାଶପୁ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାଥପୁରୀ କାବୁକଳ ଜା-ଲିଂ-କୋମ୍ପାନୀରେ ଏବଂ ବାଲୁବକାଶପୁ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀରାମକବିରସୁ ଦୋରାଜିରେ ମିଳିବ ।

କଟକ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଟ୍ଟନାୟକ ।
ମାଲକୋ }

ବିଶ୍ୱମସାହେବଙ୍କ ବଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକବେଦନାରେ ଏକ ୨ ଫରୁଆର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ୨ ମୋଦରକୁ ଶୁଣା ବୋଲିପାଇ ପାରେ ଏ ଟିକା କେବଳ ଉତ୍ତୀୟପାଠରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଯାହ କହି ଲିଖାଏ ବିଷାକ୍ତ ବା ଅର୍ପଦାନକର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଛି ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବ ଦ୍ୱାବରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇ ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ମୂର୍ଖତା ପକ୍ଷରେ ସମାଜ ଉପକାରୀ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଅଧିକ ପକ୍ଷା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।

ଉଦରମୟ, ପାକପ୍ରକାରେ ବ୍ୟଥା, ମଣ୍ଡିବ୍ୟଥା, ଶୁଣ୍ଠି, ଲୋକନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପରପୁ-ଶୁଣ୍ଠି ଓ ଶିଳତା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ବିଷୟ, ରାସୋ-

ଦ୍ଵୟ, ଶୁଧାମାନ୍ୟ, ଶାସ୍ତ୍ର, ବୋଷ୍ଟ୍ରବନ୍ଧନା, ବଚସ
 ଚର୍ଚ୍ଚକେଣ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ଵପ୍ନ ଓ
 ଦୈନିକ ଶିକ୍ଷାରେ ଏହି ବହିରା ଅମୋଗ
 ଉପାୟ । ଏକ ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶ ଓ ଦେବପୁସ୍ତକ-
 ଶରେ ଅବଲମ୍ବି ହୁଅନ୍ତାଏ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ଥାନର ସକଳକବରର ଇଂରାଜୀ-
 ଉପାଧ୍ୟାୟରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପତ୍ର-
 ଥ ଅକାର ଅନୁସାରେ ୫ ୦ ୫ ୦ ୫ ୦ ଓ
 ୫ ୦ ୫ ୦ ଅଟଇ । ଡାକ୍ତରୀ ପୁସ୍ତକ ଦେଖା-
 ଦୁହେବ ।

New School Books.
JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.

Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgla Bazar, Cuttack.

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର ଚଟକ ଗୌରୀବଜାର ସମ୍ମୁଖ
 ବାବୁ ଗୌରୀବଜାର ସମ୍ମୁଖ ବନ୍ଧା ସଲଗ୍ନରେ
 ଅନୁମାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରଚୋରୀ, ବ-
 ଳକ, ଗୋଷମା ଓ ଗୋର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଏକ ଏକ
 ନିମ୍ନ ଦରରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛୁ ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଉତ୍ତମ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଇନ୍ଦ୍ର ପ୍ରକାଶମାନଙ୍କ-
 ଶରେ ଏହା କଡ଼ ସୁତା । ଯେହେତୁ ଦର-
 ବାମ କରମାର ସାବ୍ୟସ୍ତକା ନାହିଁ । ତେଣୁ
 ସାମ ଦେଖି ତହିଁ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟା ଦଖି ମୂଲ୍ୟ

ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରନ୍ତେ । ସମସ୍ତ
 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦର ବାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଉଣା ନିୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜିନିଷ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ଯିବାଲାଗେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ସେ ଅନୁମାନକର ମୂଲ୍ୟ
 ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ଗୋଷମାନରୁ ଡାକ-
 ଗୋଷମ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଥାଯାଏ ଏକ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
 ଅଳ୍ପତମ ରୁପ୍ୟା ଅଗ୍ରମ ପଠାଇଲେ ଦେଲୁ-
 ପେବର ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଥାକାଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସାର ।

ଜିନିଷର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଣ୍ଟ ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୪
ଲଇ ଓ ବେକ ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୫
ଓଡ଼ିଆ ପେନସିଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୮
ନକସା ବାଗଜ	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ପୁଲିସ୍‌କେପ୍ଟ ବାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ଏକକ ରୁଲିନାଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୯
ଏକକ ଚିତ୍ରପା	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୧୦
ଫାଇଣିନୋଟ୍‌ବୋକ୍ସ ଓ ଲପାଫା	୧ ୧ ୫ ୧/୮
ଡ୍ରାକିବାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ଲପାଫା ଯେଉଁ ସ ୧୦୦ ୫୦୫/୧୦	ଗୋ ୧ ୫ ୫ ୦ ୫/୧୦
ଏକକ ମଧ୍ୟମ ସ ୧୦୦	୫ ୦ ୫/୧୦ ଗୋ ୧ ୫ ୫ ୦ ୫/୧୦
ବାଲବାଗଜ ୧୨ ପୃଷ୍ଠି	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୧୦
ସାଦା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୧୦
ଏକକ ଗୁଣି ଏହାରୁ ଅଧ-	
ବୋତଲ ଜଳରେ ପ୍ରକାଶ	
ଦୁଇଠକ ପରେ ପ୍ରକାଶ	
ଦେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୯
ସିନିଟ ପେନସିଲ	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ଇକର	୧ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ଦେଶପତ୍ରୀ କଲମ	ଗୋ ୧ ୫ ୫ ୦ ୫/୮
ଲୁଗା ବଲମ (ନିକ) ସରସା	୧ ୫ ୦ ୫/୮
ଏକକ ଚିତ୍ରପା	୧ ୫ ୦ ୫/୯
ଏକକ ବଜ୍ରମାଗଜବୋକ୍ସ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୯
ଡାକଦ୍ରବ୍ୟ ଡାକୁଣି ସହଜ	
(ଉତ୍କଳବାସ) ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୮	

ଏକକ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୧୦
ଇକାପିତା ସରସା	୧ ୫ ୦ ୫/୮
ଡୋରସାର ବେଗ	
ଇକାପିତା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ମନବେଗ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ମୁଗୁନପତ୍ରର ଫରାପିତା ଓ	
ରୁପେଲିନକସାଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ଲେକେଣ୍ଡର	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୯
ମେକସର ଅପଲ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୫/୮
ସାଦର ସରସା	୧ ୫ ୦ ୫/୧୦
ପଲମାଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ଦେବାନଗରୀ ଡାକସା	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ଏକକ ଏକଜାତୀୟ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୮
ବେକ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୯
ଅରବେଟ	ଗୋ ୧ ୫ ୧/୯
ରାସ	୧ ୫ ୦ ୫/୧୦
ସାମପତ୍ରୀ	ଗୋ ୧ ୫ ୫/୯
ବନାରସୀ ସବୁ ବସ	୧ ୫
ପିତାଙ୍କ ଏହାରୁ କୌଣସି	
ପାରେ ଇଣ୍ଡି ଇଅରେ	
ଉତ୍କଳର ଦୋଠା ଶରୀର	
ପାଟରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ପାଣି ପଡ଼ିବାର ଦର ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦	
ଚଟକ } ଅରବେଟର ଦର	
କୌଣସି ବଜର } ବଜାର	

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବିକ୍ରୟକର ଉପାଦାନର ଶର୍ତ୍ତା
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ରୂପେ ଧାର୍ଯ୍ୟ ଦୋଲତପୁ, ସମା।—
 ପ୍ରଥମଥର ସବାସେ
 ଧାର୍ଯ୍ୟକର ୫ ୦ ୫/୮
 ଅଧସ୍ତପୁ ୫ ୧
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବ ପ୍ରସ୍ତୁତ ୫ ୫
 ମାତ୍ର କୌଣସି ବିକ୍ରୟକର ଯେତେ ଶୁଦ୍ଧ
 ଦେଲେ ତହିଁର ଶର୍ତ୍ତା ୫ ୦ ୫ ରୁ ଉଣା ଦେବ
 ନାହିଁ ।
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଥର ସବାସେ ଶର୍ତ୍ତା ପ୍ରଥମ-
 ଥରର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
 ଅଧିକ ଦରର ସବାସେ ସୁଲଭ ବନୋବସ୍ତୁ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ବିକ୍ରୟକର ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରୟକରଙ୍କୁ ପଠାଇ-
 ବାକୁ ଦେବ ।
 ଯଦି ଏହି ପତ୍ରିକାପତ୍ରର ସହଜ ବାବଦର ଧାର୍ଯ୍ୟକର ବାବଦ
 ବିକ୍ରୟକର ସହଜରେ ମଧ୍ୟ ଓ ଉପାଦାନ ଦେବ

ଉତ୍କଳ ପାଠକ

ସାପ୍ତହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

ପ୍ରଥମ ସଂଖ୍ୟା

କା. ଶେ. ୦୧ ମାସେ ପ୍ରକାଶିତ ସପ୍ତାହୀକ ପତ୍ରିକା ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସଂଘ, କଟକ ।

ଅଗ୍ରମ ଦାମିକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୩୯
ସମ୍ପାଦକଙ୍କୁ ୫ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସନ ୧୯୧୩ ମସିହାରେ

ନୂତନ ପତ୍ରିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଏହି ପତ୍ରିକା ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସଂଘ, କଟକ । ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସଂଘ, କଟକ । ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

—X#X—

ମୁଖ୍ୟମାନ ବିକାଶ ରେଳପଥର ନିର୍ମାଣ ପ୍ରକଳ୍ପର ଉପରେ ଏ ନବମସିହାରେ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କ ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁଥିବା ଏକ ମନୋମୋହନ କାଳ ହେବାର ଜଣାଯାଏ । ସମୁଦ୍ର ପ୍ରତି ବିଚାରବଦ୍ଧ ଅର୍ଥକୁ ନେବା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଉଚିତ ବାଦ ପ୍ରତିବାଦ ସମାଧାରଣର ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅବଦ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରେକ୍ଷାପତ୍ର ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

ଏହା ଭେଦଭାବ ଭେଦର ଅଧିକ ପ୍ରକାଶ ଦେଖିବାକୁ ସମୁଦ୍ର ପ୍ରତି ବିଚାରବଦ୍ଧ ଅର୍ଥକୁ ନେବା ଅନ୍ୟାୟ ଏବଂ ଉଚିତ ବାଦ ପ୍ରତିବାଦ ସମାଧାରଣର ସମ୍ପର୍କରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ଅବଦ ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଅନ୍ୟ ପ୍ରେକ୍ଷାପତ୍ର ଅନୁମୋଦିତ ପ୍ରକାଶ କରାଯିବ ନାହିଁ ।

—O*O—

ପ୍ରକାଶକ ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସଂଘ, କଟକ । ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

କଳିଦାସଙ୍କୁ କଳକଳର ଉପରେ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ । ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସଂଘ, କଟକ । ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଉତ୍କଳ ପାଠକ ସଂଘ, କଟକ । ଏହାର ପ୍ରକାଶନ ସମୟ ଉତ୍କଳ ପାଠକଙ୍କୁ ସମସ୍ତ ସୂଚନା ପ୍ରଦାନ କରିବା ପାଇଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ।

ଉପରେ ଦରମୋଟ ଥିବାଦେ ସମ୍ପ୍ରଦାନ-
 କର ଚିତ୍ତିତା ଓ ଉଦ୍ଦୀପନା ନିଷେଧ ହୋଇଅଛି ।
 ମାତ୍ର ଏ ଦୁଇକାର୍ଯ୍ୟ ଲକ୍ଷରେ ଦେବା ସେମନ୍ତ
 ସୁକ୍ଷ୍ମାକରକ ଚିତ୍ତିତାପରେ ବା ଚଳେ ସେମନ୍ତ
 ନୁହଇ । ସୁତରାଂ ସାମ୍ପ୍ରଦାନେ ଲକ୍ଷର ପଥର-
 ବାନ୍ଧିବୁ ବୋଧକୁ ଚିତ୍ତିତା ପାଇଁ ଲକ୍ଷପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ
 ସେମାନେ ବୋଧର ମାତ୍ର ଶକ୍ତିପ୍ରମାଣକୁ ବହୁ
 ପାରିଭୋଗିକ ଦେଇ ବାନ୍ଧିପିତ୍ତି ଚୋଷୁଛନ୍ତି ।
 ପରାନ୍ତରେ ଗରୁଡ଼ମାନ୍ତ୍ରୀଦେ ଉଲ୍ଲସି ପ୍ରଭୃତିକୁ
 ସମୁଦ୍ଧୁ ବର କ ପାଇ ଅପମାନ ଦେ ଅ-
 ଛନ୍ତି । ବୋଧବାନଙ୍କ ଦ୍ଵାରରେ ପାଟିକ ଲଘୁ-
 ନୀର ସୀମା ନାହିଁ । ବାଲକମାସୁର ଦାକ୍ଷିଣ୍ୟମାନେ
 ଏଥିର ପ୍ରକାରକ କରବା ଦୂରେ ଥାଇ ଅହୁର
 ବସୁ ବଢ଼ାଉଅଛନ୍ତି ।

ପାଠକମାନଙ୍କର ମୁରବୀ ଥିବ ଯେ ଦେଖା-
 ଦାର ପ୍ରକାଶ ଅନୁର୍ଣ୍ଣନ ଦାଦା ମୌଜାର
 ଦେବେସୁକ୍ତିଏ ପ୍ରକା ଉକ୍ତ ମୌଜାର କର୍ମୀ । ବହୁ
 ଜଗଦ କରବା ଅଭିପ୍ରାୟରେ କର୍ମୀ ଦୁଷ୍ଟଲୋକ
 ପରୁର୍ଣ୍ଣରେ ଗୋଟିଏ କ ୨୦ ଶର ବୃଦ୍ଧ
 ଲୋକକୁ ମାର ପଦାଳ କମିକାରକ କରୁକରେ
 ଦୁର୍ଦ୍ଦାପରାଧର ଅଭିଭାବ କରଇଥିଲେ କିନ୍ତୁ
 ଘୋରପ ଚଦନରେ ହୁତୁ ଉଦୟ ବାଦାର
 ପ୍ରକାରୁ କଅଜଣ ପ୍ରକା ଗୁରଜ ଦୋଇ
 ଦୈବ ସୋପର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ
 ମଧ୍ୟରୁ ଉଚ୍ଚପଣ ସାତବର୍ଷ ଲେଖିଏ ଓ ବାଘ
 ଅସାମିମାନେ ଗୁରୁବର୍ଷ ଲେଖିଏ ମିସ୍ତାଦ ପାଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଘୋରପ ଲକ୍ଷଣେକୃତ୍ୟ ଦାକୁ ଅଳକ-
 ମୋଦଳ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟ ଏହି ମୋକଦମାର
 କଟିକ ବୁଝନ୍ତୁ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରବେଶ କର ବଡ଼
 ପରୁଣମ ଓ କୌରଜଦ୍ଵାର ପ୍ରଭୃତ ଉଦୟ
 ଉଦ୍ଵାହନଦ୍ଵାର ପ୍ରସଂସାଳକତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ।

କର୍ମୀସୁବର୍ଣ୍ଣନେଶଙ୍କ ଅନୁବେଷ ମତେ
 ପ୍ରକାଶ କରୁଅଛୁ ଓ ଗଣେଇସର୍ପିତ ପୂର୍ବକଳ
 ଏବଂ ଅସାମପ୍ରବେଶୋକ ଶକ୍ତିପ୍ରମାଣ କରବା ଅଭି-
 ପ୍ରାୟରେ ଗର ସୁଦ୍ଵାର କରକମରୁ ସାମାକର
 ଅଭିଭାବରେ ପ୍ରକାଶକେ । ସେଠାରେ ବଡ଼ କ
 ରହୁ ଚଳନମାସ ତା ୨୨ ଉଷରେ କରକ-
 ବାଲୁ ପ୍ରଦାନମତ କରବେ । ତା ୨୪ ଉଷରେ
 କରକତାରୁ ଦାଦାରୁ ତା ୨୬ ଉଷ ସେମାନାର
 ବଡ଼କଲେ ପଡ଼ୁଥିବେ ଏବଂ ପାଞ୍ଚଦଳ ଏଠାରେ
 ରହି ମାରମାସ ତା ୩ ଉଷ ପରବାର କରକ-

ବାଲୁ ପ୍ରଦାନମତ କରବେ । ବଦନରୁ ସେହି-
 ମାସ ତା ୨ ଉଷରେ କରକତାରୁ ଅସାମପ୍ର-
 ବେଶକୁ ଯାମା କର ଧୂକଣ, ଝିଲଟ, ଏବଂ
 ଦେହପୁର କରକମାନଙ୍କରେ ମୁକାମ କରବେ ।
 ଦେହପୁର ବେହୁଠାରେ କରକେ ତା ୨
 ଉଷରୁ ଚଳାଇ ଦୟାସିକ । ଚର୍ଚ୍ଚିତୁରୁ ଧୂ-
 ଉଦାଟେ ତା ୨୦ ଉଷରେ ଜଳକପୁରକୁ
 ଅଧିକେ ଏବଂ ସେଠାରୁ ତା ୨୨ ଉଷରେ
 ଯାତ୍ରା କର ତା ୨୨ ଉଷରେ କରକତାରୁ
 ହେବୁ ଅପ୍ରେକମାସ ତା ୫ ଉଷ ପରାନ୍ତ ଅବ-
 ଝିତି କରବେ ।

କୃଷକ ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ

ଏଠା ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ ଅଥାତ୍ ଇଂରାଜୀ-
 ଚିକିତ୍ସାବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁର ମହାତ୍ମା ଜିଲ୍ଲାର ଷ୍ଟି-
 ବାର୍ଟ ସାବେବକର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ ଲାଗି
 ସେ ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କ ବହିତ୍ରତା ଏବଂ ଏଠାରେ
 ଚିକିତ୍ସାର ଅଭାବ ପ୍ରଭୃତି କରୁ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ଥିର
 ଦୋଇ ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରାପ୍ତକର ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରନ୍ତେ ସେ ସମୟର ମେଡ଼ିକାଲ ଶ୍ଵୟନ୍ତ ଲେ-
 ଦ ଶା ସାବେବ ସେକ ଉଚ୍ଚକଲେଜର ମଧ୍ୟରେ
 ଅପ୍ରମତ୍ୟ ଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଯାତ୍ରାକ ରୁ ଉଚ୍ଚ-
 କାସି-ମାନେ ଦେରେଦେଲେ ସର୍ବଥାରେ କାହିଁ
 ଗର୍ଭଣ୍ଡନେଶକୁ ପ୍ରବର୍ତ୍ତାଇ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରା-
 କରଇ ଏବଂ ଜିଲ୍ଲାର ମହୋଦୟ ଦବାପ୍ର
 ସରକାର ଏବଂ ଲେକର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଖଟୁଥିଲେ-
 ଦେ ଅପମାନ ଅଳ୍ପ ଅବସରକୁ ବଳା ପାର-
 ଶ୍ଵିକରେ ଶିଖରବା ଏବଂ ପ୍ରସ୍ତୁତପ୍ରକାର କା-
 ର୍ଯ୍ୟରେ କସ୍ତୁର କର ଏହି ବିଦ୍ୟାଳୟର
 ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ସଫଳ କଲେ । ତାଦାନ ପ୍ରସାଦକୁ
 ଅନେକସୁକ୍ତିଏ ଉଚ୍ଚ-ସମ୍ପ୍ରାଦ ଚିକିତ୍ସା ବିଦ୍ୟା
 ଲକ୍ଷର କେତେକ ଶିକ୍ଷକାର କାର୍ଯ୍ୟ ଏବଂ
 ଦେବେକ ପ୍ରାଧିକ ଚିକିତ୍ସା କରବାଦ୍ଵାର ଲାବବା
 ବିଦ୍ୟାଳୟ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଇଂରାଜ ଚିକିତ୍ସା ପଢ଼ୁ
 ଓଷ୍ଠ ପ୍ରସ୍ଥିର ସୁବିଧା ଦେଃ ଏ ପ୍ରବେଶରେ
 ବହୁଅଛ । ସେହି ମେଡ଼ିକାଲ ସୁନଦ୍ଵାର ଓଡ଼ି-
 ଶାର ଏବେ ଉପକାର ଦେଉଅଛୁ ବ ଗର ଦ-
 ବର୍ଣ୍ଣନେଶ ଅଭି ଚାଦା ଉଠାଇଦେବାର ପ୍ରସ୍ତାବ
 କରଅଛନ୍ତି ତମା ନାହିଁ କିନ୍ତୁ ଏ ପ୍ରସ୍ତାବକୁ
 ଦୁଃଖୀ ଓଡ଼ିଶାବାସିମାନେ ସେ ବହୁ ଭାବରୁଦ୍ଵା-
 ମଣାଅଛନ୍ତି ଏଥିରେ ଅଶୁମାସ ସଲେବ ନାହିଁ ।
 ଓଡ଼ିଶାର ସମସ୍ତ ସମ୍ଭାବସମ୍ପ ସମ୍ପର୍କରେ ଏହି
 ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ରଞ୍ଜିତା ବାବଣ ଉପକରକରେ

ଗରଣ୍ଡିନେଶକୁ ଅନୁ ସମ୍ପ କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ
 ସାଧାରଣ ଭେଦେ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ
 ଅନେକର ପ୍ରତ୍ୟାଶା ସ ଏବଂ ପ୍ରାର୍ଥନା ଉପ-
 ସ୍ଥିତ କରବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁ-
 ମାନେ ଏକାନ୍ତ ଅଥା ବହୁ ଓ ଗରଣ୍ଡିନେଶ
 ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର ଏହି ପ୍ରାର୍ଥନାପ୍ରତ ସଫୋପକ
 ମନୋମୋରୀ ଦେ ବ ଏବଂ ଏଠା ଉଦ୍ଘା-
 ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଠିଗଲେ ଓଡ଼ିଶାକିଲ୍ଲର ସେ-
 ଚେ ଶକ୍ତି ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସୁବିଧା କରବେ ।
 ଏବେକୁ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଠାଇଦେବାର
 ପ୍ରକାର ସରକାରଙ୍କ ବିଚାରଣାରେ ଅସିଅଛି
 ତମା କ ସୁଦ୍ଵାରୁ ସେ ସମ୍ପର୍କରେ ଅନୁମାନେ
 ବହୁ କରବାକୁ ଅମମ ମାତ୍ର ଏବଂଥା କସ୍ତୁ
 ଶେ ଓଡ଼ିଶାବାସିମାନେ ଅଧିକଦେଶକୁ ଯାଇ
 ଶିକ୍ଷାଳକ କରବାକୁ ସାବଧାନୀ ନୋଇ ତାହାନ୍ତି
 ଏବଂ ଓଡ଼ିଶାବାସିଙ୍କର କରକତାପ୍ରଭୃତ ପ୍ରାକରୁ
 ଯିମା ଓ ସେଠାରେ କେବିନୀ ଅସାନ୍ତୁପୁସ ସୁ-
 ଥା ଦୋଇ ନାହିଁ ମଧ୍ୟ ଦେରେକ ସାମାଜିକପ୍ରଭ-
 ବେବ ଅଛୁ । ଏଠା ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଠିଗଲେ
 ଓଡ଼ିଶାକ ଶିକ୍ଷାର ଗୋଟିଏ ବାଟ କର ଦେବ ।
 ସରକାର ଜାଣିସୁଣି ଏକା କରବେ କ ?
 ତାଦା ପାଠକାପ୍ରକାର ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ ଅପେକ୍ଷା
 ବଡ଼ ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲେ ଯଦ୍ୟପି ଓ ଅନୁ
 ଶ୍ରମ ପଡ଼ନ୍ତି ମାତ୍ର ସେଦେକୁ ଶ୍ରମପ୍ରତ ସରକା-
 ରଙ୍କ ବ୍ୟୟ ଅଧିକ ଶକ୍ତ ନାହିଁ । ପ୍ରକୃତରେ
 ଏଠା ବିଦ୍ୟାଳୟର ନୋଟ ବାଟିକ ବ୍ୟୟ
 ୨ ବଜାର ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ନୁହେ । ଅପତ
 ଅଭ୍ୟାସ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବ୍ୟୟ ଏଥିର ଚଳନ୍ତ-
 ଶକ୍ତ ଅଧିକ । ସୁତରାଂ ଏ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଉଠି-
 ଗଲେ ସରକାରଙ୍କର ବ୍ୟୟ ବୃଦ୍ଧେଶ ଲାଗିବ
 ଦେବ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏଠାଲେକର ଅର୍ଥାମ
 ଅସୁବିଧା ଓ ସତ ହେବ । କସ୍ତୁ ବୁଅଇ ଶେ
 ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ ଶେ ପରମାଣ
 ଶିକ୍ଷା ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୟା ଯାଇଅଛୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତୁ ଅଧିକ
 ଶିକ୍ଷା ଦେବାର ଅବସ୍ୟକ ଦୋଇଅଛ । ଏସ୍-
 ପାର୍ଣ ସୁନମାନଙ୍କର ବ୍ୟୟ ଦୂର୍ବିକ ପ୍ରୟୋଗତ
 ଏବଂ ସେହି ପ୍ରୟୋଗମୟ ଅର୍ଥ ସଂଗ୍ରହାପେ
 ଗୋଟିଏ ସୁଇ ଉଠାଇ ଦେବାର ବିଚିନା ଦେ-
 ଇଅଛୁ । ଶେରେ ଏ ଅନୁମାନ ସରକା ସୁବ
 ଚେଦେ ମଧ୍ୟ ଏଠା ବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଉଠାଇଦେବା
 ସୁବିଷୟକ ଦୋଇପାଇ କ ପାରେ ବାଲକ
 ଏଠାରେ ବ୍ୟୟ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଉପା ଏବଂ ଏହି ଅଳ୍ପ
 ଟଙ୍କାଦ୍ଵାରା ଅଭ୍ୟାସ ବିଦ୍ୟାଳୟର ବର୍ତ୍ତିତ ବ୍ୟୟ

ଦେଖି ନିଶ୍ଚୟ ଦେବ ନାହିଁ । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ
 ସ୍ୱାମୀୟ ପ୍ରୟୋଗକ୍ରମେ ଦୃଷ୍ଟି କରଣି କେବଳ
 ବ୍ୟୟ ଦ୍ୱାରା ବର୍ତ୍ତା ହେବାର ଶକ୍ତିମେଣ୍ଡର
 ସୁଲଭ ବୋଲିପାଇ ନ ପରେ । ଅପର ଉଚ୍ଚ-
 ଜଣରୁ ସୁଖ ବଢ଼ାଇବା ପାଇଁ ତେଣୁ ଗଭୀରକୁ
 ମାତ୍ରପକାଇବା ଠାରୁ ଯେଉଁ ସ୍ଥାନର ଲୋକ
 ଉଚ୍ଚାପାଦ୍ୟରେ ସୁଖରେ ରହିପାରେ ତାହା-
 ଠାରୁ ସାଦାସ୍ୟ କାହିଁନେଇ ଗଭୀରକୁ ଦେବା
 ଭଲ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରନ୍ତେ । ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ସମସ୍ତ ବଙ୍ଗଦେଶରେ ଗୁରୁପ୍ରାୟରେ
 ଚିତ୍ରପାରିତ୍ୟାଳୟଅଛି, ଯଥା ବିଷାଳତା, ତାଳା,
 ପାଟଣା ଓ କଟକ ଏଥିରୁ କଲକତ୍ତାରେ ଗୋ-
 ଟୁଏ ମେଡ଼ିକେଲ କଲେଜ ନାମରେ ଉଚ୍ଚ-
 ଶିକ୍ଷା ଦେବାନୟ ଅଛି ଏବଂ କଲକତ୍ତାର
 ଅପ୍ପା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମ୍.ଏ. ଉପରେ ଦୋଇଅଛି
 ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ଅପର ସେଠାରେ ଏବେ ଅଧିକ
 ଦୋଇଅଛି ସେ ସରକାର ସାଦାସ୍ୟ ନ କଲେ
 ସୁଦ୍ଧା ଯେମନ୍ତ ସାଧାରଣଶିକ୍ଷା ନମନ୍ତେ ଅନେକ
 ସୁଲ ଓ କଲେଜ ସ୍ଥାପିତ ଦୋଇଅଛି ଚିତ୍ରପା-
 ରାଣେ ସେହିପରି ଦୋଇପାରେ । ତାସୁବରେ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ତରେ କଲକତ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ
 ସ୍ୱାଧୀନ ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ ଅଛି ଯାହ ଅଳ୍ପ ଉ-
 ଚ୍ଚସ୍ଥାନରେ ସେପରି ବୁଝି ଦୋଇ ନାହିଁ ତମ୍ଭ
 ଶାସ୍ତ୍ର ହେବାର ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ଅଥବ ସେ-
 ବେ କୌଣସି ବ୍ୟାଲସ୍କୁଲ ସରକାରଙ୍କ
 ସାଦାସ୍ୟ କାହିଁକେବା ଶକ୍ତିରୁ ଅବସ୍ୟତ
 ହେବେତତ ଦୁଅଇ ଭେଦେ ଅନୁମାନକର ଅଳ୍ପ-
 ବୁଦ୍ଧିକ ଏହିକଥା ସଙ୍ଗର ବୋଧ ହେଉଅଛି କ
 କଲକତ୍ତାରେ ଗୋଟିଏ ସରକାର ମେଡ଼ିକେଲ
 କଲେଜ ଏବଂ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱାଧୀନ ମେଡ଼ିକେଲ
 ସ୍କୁଲ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରକାଶ୍ୱଳେ ସେହି ନଗର ଅନ୍ତ-
 ଶାଳି ପିଅକତା ସୁଲକୁ ଉଠାଇ ଦୟାପାଇ
 ପାରେ । ଏହି ବ୍ୟାଲସ୍କୁଲ ସରକାର ବ୍ୟୟ
 ସମ୍ଭାଳିଆ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ କାହିଁକି ଅଧିକ
 ଟଙ୍କା । ଏହି ଟଙ୍କାରେ ଅପର ଉଚ୍ଚସ୍କୁଲର ବାଞ୍ଚିତ
 ପ୍ରତିସାଧନ ଦୋଇ ବରଂ କରୁଟକା ଭୂର୍ତ୍ତି
 ଦୋଇପାରେ ଅଥଚ ଏଥିରେ ବସେତ ସହ
 ଦେବାର ଅବକା ଅଦୌ ନାହିଁ । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ
 ତାଳା ବା ପାଟଣା ବ ଅବା କଟକ ମେଡ଼ିକେ-
 ଲସ୍କୁଲ ଉଠିଗଲେ ସେପରି ଅଧିକର ସମ୍ଭବ
 ନାହିଁ ଏବଂ ସରକାରଙ୍କର ତାହୁଣ୍ଡ ଲାଭ ନାହିଁ ।
 ଚିତ୍ରପାରିତ୍ୟାଳୟ ସମ୍ଭବରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ
 ବସିଟା ବସିଅଛି ତହିଁର ସୁଯୋଗ୍ୟ ମେମ୍ବର

ମାନେ ଏସବୁ ବସୟ ଉତ୍ତମଭାବେ ବ୍ୟବହାର
 କରନ୍ତେ ଏହା ଅନୁମାନକର ଦୃଷ୍ଟି ବ୍ୟାପ ଏବଂ
 ଅନୁମାନେ ବନଗରରେ ସେମାନଙ୍କର
 ଅନୁକୁଳ ନିଷ୍ପତ୍ତି ପ୍ରାର୍ଥନା କରୁଅଛୁ ।

ବଙ୍ଗାଳୀ ମିଉନିସିପାଲିଟୀମାନଙ୍କର
 ସନ ୧୮୯୮୧୩ ସାଲର କାର୍ଯ୍ୟବିବରଣ ।

ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶରେ ସର୍ବାଧିକା ୧୫୭ ମିଉନି-
 ସିପାଲିଟୀ ଅଛି ଏ ସମସ୍ତର ଲୋକସଂଖ୍ୟା
 କି ୨୭,୧୧୮୨ ଶ ଏବଂ ତହିଁ ମଧ୍ୟରେ ଟିକସ-
 ଦାତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା କି ୪୭୪୮୦୦ ଶ ଅର୍ଥାତ୍
 ଗଭୀର କି ୧୭ ଶ । ମାତ୍ର ଟିକସଦାତାଙ୍କ
 ଦାସଦାର ସଂଖ୍ୟା ମଧ୍ୟରେ କିପ୍ରକ ପ୍ରଭେଦ
 ଦେଖାଯାଏ । ଯଥା; କଳକତ୍ତାରେ ଗଭୀ-
 ର ମିଉନିସିପାଲିଟୀର ଟିକସଦାତାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା
 ଶତକ୍ରମେ ପ୍ରାୟ କି ୩୫୩ କିନ୍ତୁ କଟକ ମିଉନି-
 ସିପାଲିଟୀରେ କି ୮୩ରୁ ଅଧିକ ନୁହଇ ।
 କଟକଠାରୁ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଓ ସାତପୁରରେ
 ଟିକସଦାତାଙ୍କର ଶତକ୍ରମେ ଦୁଗୁଣ ଦେବାର ଦେଖି
 ଓଡ଼ିଶାକମିଶନର କହିଅଛନ୍ତି ଶେଷଲିଖିତ
 ରୁ ମିଉନିସିପାଲିଟୀଠାରୁ ବହୁଦୂର ଅନୁପାତ
 କଟକରେ ଅଧିକ ଦେବା ସମ୍ଭବ ନୁହଇ ଏବଂ
 ଏହି ଅସମତା ହେତୁ ମାତ୍ରକର ଶ୍ରେଣିଲିଖି
 ବ୍ୟବହାର କରନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ଜଣରରେ
 ଟିକସ ଦେବା ଯୋଗ୍ୟ ଅନେକ ଲୋକ ଶୁକ୍ତ
 ପାଇଅଛନ୍ତି ।

ଉପରଲିଖିତ ୧୫୭ ମିଉନିସିପାଲିଟୀରେ
 ସର୍ବାଧିକା ୨୧୦୯ କମିଶନର ଅଛନ୍ତି । ଏମାନ-
 ଳମଧ୍ୟରେ ଶତକ୍ରମେ କି ୧୭ ଶ ଇଂରାଜି ଏବଂ
 ଅଳ୍ପ ସମସ୍ତେ ଦେଶୀୟ ଲୋକ । ବ୍ୟବସାୟ
 ଅନୁପାରେ ଗଭୀର କି ୧୭ ଶ ସରକାରୀ-
 କମିଶ୍ନର କି ୨୨ ଶ କମିସନର କି ୨୩୦ ଶ
 ଓ ଲାଲ ମୁକ୍ତାର ଏବଂ କି ୧୨ ଶ ସାହୁମହାଳକ
 ଅଛନ୍ତି । କମିଶନରମାନଙ୍କ ଅଧିକେଶକ ଏବଂ
 ଉପସ୍ଥିତ ସଂଖ୍ୟା ଗଭୀରଠାରୁ ଭଲ ଅଟେ
 ଏବଂ ଅଳ୍ପସ୍ଥଳରେ ମାତ୍ରରେ ଏକଅଧିକେଶକ
 ଉଶା ଦୋଇଥିଲ । ଉପକ୍ରମିକାପ୍ରଥା ଅଳ୍ପ
 ମିଉନିସିପାଲିଟୀ-ର ପ୍ରତିକର ଅଛି ଯାହ ଶ୍ରେଣି-
 ଲିଖି ଅଶା କରନ୍ତି ସେ ଏ ପ୍ରଥା ବୁଦ୍ଧି ଦେବା
 ଉଚିତ ।

ମିଉନିସିପାଲ ଟିକସ ବନୋବସ୍ତ ବାର୍ଯ୍ୟରେ
 ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଡ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ପ୍ରକାର ପ୍ରକାର ପାତ୍ର
 ନାହିଁ । ବରକରରେ ଜଣପ୍ରତି ଟ ୦ ୫

ଟିକସ ଆର୍ଯ୍ୟ ଦୋଇଅଛି । ୩୨ ମିଉନିସିପାଲି-
 ଟୀରେ ଜଣପ୍ରତି ଏକ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଏବଂ
 ୨୩ ମିଉନିସିପାଲିଟୀରେ ଅଠଅଶାରୁ ଉଶା ପ-
 ତ୍ତଅଛି । ଓଡ଼ିଶା ମଧ୍ୟରେ କଟକରେ ଜଣପ୍ରତି
 ଟ ୦ ୫୪ ୧୧ ପୁରୀରେ ଟ ୦ ୫୫ ଓ ବାଲେ-
 ଶରରେ ଟ ୦ ୫୨ ଟିକସ ବସିଅଛି । ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଡର ଆକଶା ସେ ଟିକସଆର୍ଯ୍ୟ କରୁବା-
 କାରଣ ଶାସ ଜଣେ ଅଧିକର ନିପୁଣ ନ
 ହେଲେ କାର୍ଯ୍ୟ ଭଲ ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ଟିକସ
 ବୁଦ୍ଧି ନ ହେଲେ ଉନ୍ନତସାଧନକାର୍ଯ୍ୟମାନ
 ଦୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅନୁମାନକର ଦୃଷ୍ଟି
 ଦେଉଅଛି ସେ ଶାସ ଜଣେ ଅଧିକର ହେଲେ
 ସେ ଅପଣା ବାହାଦୁରୀ ଦେଖାଇବା ସଦାଶେ
 କତ୍ତାବନୋବସ୍ତ ବର ରଲେ କମିଶନରମାନେ
 ତାହା ଉତ୍ତୁଲ କରପାରିବେ ନାହିଁ ଏବଂ ଲୋକ
 କି ଉପରେ ଅଭ୍ୟାସ ଦେବ । ବନୋବସ୍ତ
 ଏବଂ ଉତ୍ତୁଲ ଏକଦାତରେ ରହିଲେ କାର୍ଯ୍ୟକୁ
 ନିପୁଣତା ରହିବ । ଓପାସଲବାଣ କାଗଜରୁ
 ପ୍ରକାଶ ସେ ହାଲ ବଙ୍ଗାଳୀ ମୋଟ ୨୨ ଲକ୍ଷ
 ୨୩୦୦୦୦ ଟଙ୍କା ମଧ୍ୟରୁ ୨୧ ଲକ୍ଷ ୨୫୦୦୦୦
 ଟଙ୍କା ଉତ୍ତୁଲ ଏବଂ ୧୯୯୫ ୨୨ ହଜାର ଟଙ୍କା
 ଶୁକ୍ତ ଦୋଇଅଛି । କେବଳ ୨୦ ମିଉନିସିପାଲି-
 ଟୀ (ଏଥିମଧ୍ୟରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଅଛି) ଶତକ୍ରମେ
 ଟ ୧୨୯ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତୁଲ କରୁଅଛି ଏବଂ
 ଶତକ୍ରମ ଏକଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଶୁକ୍ତ ଦୋଇ
 ନାହିଁ । ପକ୍ଷାନ୍ତରେ ପୁରୀ ଓ ବାଲେଶରସହ
 ୧୨ ମିଉନିସିପାଲିଟୀରେ ଶତକ୍ରମ ଟ ୧୦୯
 ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ ଶୁକ୍ତ ଦାସପାଇଅଛି । ଏବେଅଧିକ
 ଶୁକ୍ତ ଦେବା ନିଶାନ୍ତ ଅସଙ୍ଗତ ଏବଂ ଏଥିରୁ
 ଜଣାଯାଏ ସେ କ୍ରମାବଳି-ଆର୍ଯ୍ୟ ମଳ ଅଟେ
 ଅଥବା ଉତ୍ତୁଲକାର୍ଯ୍ୟରେ ଚୁଟି ଦୋଇଅଛି । ସା-
 ଦା ଦେହ ଗଭୀରଠାରୁ ଏକଟଙ୍କାରୁ ଉତ୍ତୁଲକାର୍ଯ୍ୟ
 ବୁଦ୍ଧି ଭଲ ଦୋଇଅଛୁଲେହେଁ ସନ୍ତୋଷଜନକ
 ବୋଲିପାଇ କି ପାରେ । ମାତ୍ରକର ଶ୍ରେଣିଲିଖି
 ଜଣା ଦାକମଲ୍ ଏ ବସୟ ମତୋଯୋଗସୁବଦ୍ଧ
 ଦେଖିବାକୁ ଲେଖିଅଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ବର୍ଷର ସମସ୍ତ ଅୟ ୩୧ ଲକ୍ଷ ୪୩୦
 ହଜାର ଓ ବ୍ୟୟ ୩୧ ଲକ୍ଷ ୨୧ ହଜାର ଟଙ୍କା
 ଅଟଇ ତନ୍ତୁ ଉତ୍ତରର ବାକୀ ବର୍ଷାକ୍ରମେ
 ୩ ଲକ୍ଷ ୨୦ ହଜାର ଟଙ୍କା ପ୍ରକାଶ
 ବର୍ଷ ଶେଷରେ ୪ ଲକ୍ଷ ୧୧ ହଜାର ଟଙ୍କା
 ଦୋଇଅଛି ଶତକ୍ରମେ ଟ ୧୦୯ ଟଙ୍କାରୁ ଅଧିକ
 କରୁଅଛୁଲେ ଉତ୍ତୁଲ ଶୁକ୍ତ ନୁହଇ ବୋଲି

ଉଚ୍ଚ ପଦ୍ମା ଶୁଣାଇ କ୍ରାନ୍ତିଧର୍ମରେ ଗାଣିବ
 ଦେବୀରୁ ଚାହାର ପିତା ଅସି ଚାହାକୁ ବଳପୁ-
 ବନ କଟକକୁ ନେଇ ଯାଇ ଅଛନ୍ତି । ବୋଧ
 ହୁଏ ସେ ପିଲାଟର ଲେଖା ପଢ଼ା ଅଳ୍ପଠାରୁ
 ଲିଖି ଦେଲେ; ଚାହାର ପିତା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଚାହୁ
 ବିଜା ଦେବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଅର୍ଥ ଦେଇ କରୁଥି-
 ର ଚାହା ପଣ ଦେଲେ; ପୁଅ ଯାଠ ପଢ଼ି ଅର୍ଥ
 ଉପାହୁକି କଲେ ସୁଖରେ ଉତ୍ତର ଦେଲେ
 ଦେଉଁ ଅଣା କରୁଥିଲେ ଚାହା ନିର୍ମୂଳ ଦେଲେ;
 ଚାହାର ହୃଦୟରେ ଲବକାଳର ସୁଖ ଓ ପର-
 କାଳର ସୁଖ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ଧାର ପାତାଳର ପ୍ର-
 ବେଦ; ପୁଅ ମୂଲ୍ୟ ମର୍ଣ୍ଣ ଦୋଳ ହିନ୍ଦୁ ଥିଲେ
 ପିଣ୍ଡ ମୁଠାଏ ଦେଲେ ଏହା ପିତାଙ୍କ ନୁହେ
 ସାତ ସୁରୁପର ସୁଖପ୍ରଦ ଦେବ । ଏହିପରି
 ନୀରାଶମାନଙ୍କରୁ ଉପେକ୍ଷକ୍ର ଘଟଣା ଦେଖି
 ସେ ଅସଲର ଯେ ଦେବେ ଲେବେ ଉପସ୍ତୁ
 ଅଭିଳାଷକ ବ୍ୟାଘ୍ର ପିଲକୁ ବିଜା ଦେବାପାଇଁ
 କଟକ ପଠାଇବାକୁ ଅସ୍ତ୍ର ପଦ୍ମାକୁ ଦେବେ;
 ଦେବେ ପିଲଙ୍କର ଯେ ବନ୍ଧ୍ୟା ଲବର ପଥ
 ଦୁଃଖର ଦେବ, ଚାହା ସେହିମାନେ ଦେଖାସୁ
 ଲେନକର ମନୋରାଜ ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକ୍ଷିତ ଜାଣନ୍ତି
 ସେମାନେ ସଦୃଶରେ ବୁଝି ପାରନ୍ତେ । ମଧ୍ୟ ଏ-
 ହୁପର ପିଲମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟଧର୍ମକୁ ନେବାକୁ ଚ-
 ପର ପାରାହାର ଶୋକପିଣ୍ଡ ଉଦ୍ଭୋକର
 ହୋଇ ଥାଏ, ବସନ୍ତ ହାତୀଚାର ଉଚ୍ଚ ଗରଜ
 ବଦଳି କରଥାଏ ଉପର ଅପ୍ତକାନ୍ତ ରୁମିପିଣ୍ଡ
 ବରଥାଏ ଚାହା ଅନେକଙ୍କୁ ବଦଳ ଅଛି ଏବ
 ଅନେକେ ସଦୃଶରେ ଅନୁମାନ କର ପାରନ୍ତେ
 ଏହି ପଦ୍ମ ନିବାସର ଉପକାଶାଳୀ ଗୁପ୍ତସାଦେ-
 ଚକର ମର ଅନୁମାନଙ୍କ ବଦ୍ୟାଳୟର ପ୍ରମା-
 ନକର ଜାଣିବାର ନିବାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଗକର; ବାହ-
 କ ପ୍ରୟୋଗକ ଚାହା ଚାହାରିବ ବୁଝାଇ ଦେ-
 ବାର ପଦସ୍ୟବ ଚାହିଁ ।

ଗୁପ୍ତସାଦେବ ଓଡ଼ିଶାର ବହେପତ୍ୟ ଉଚ୍ଚ-
 ନେସର ମନ୍ତ୍ରର ପ୍ରକୃତ ସମ୍ଭବରେ ଯେପରି
 ମାୟା-ମନଜା ଦେଖାଇ ଅଛନ୍ତି ଏବ ଦେବମ-
 ନିରମାନଙ୍କୁ ଶାନ୍ତ ସେପରି ସମ୍ମାନ କରୁଥିବାର
 ସୁଖାପାଏ ଚର୍ଚ୍ଚିତୁ ଚାହାଙ୍କ ମତହାସ ଅନେକ
 ମନେଇ ଶାସନ ଦେବ ।

ଘଣ୍ଟିବାର ସମ୍ମାନବଳ୍ୟଠାରେ ବହେପ
 ଅନୁକ୍ଷେପ ଯେ ଯେହି ସଂଖ୍ୟାରେ ଏହି ପଦ୍ମ
 ଘଣ୍ଟିବ ପ୍ରକାଶ ଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତୁ ଘଣ୍ଟିବ ମଧୁ ବାହୁ

ଓ ଘଣ୍ଟିବ ଗୁପ୍ତସାଦେବଠାରୁ ପଠାଇ
 ଦେବା ଦେବେ । ଲିଖି ।

କଟକ } ଅପରାଧର ଦସମ୍ଭବ
 ତା ୧୭/୮/୧୯୧୪ } ଶା ବୁଝାଇ ବୁଝି ବୁଝି

ମୂଲ୍ୟପ୍ରାପ୍ତି ।

କାନ୍ତ ବାହୁ ଚରଣ ମହାନ୍ତି	ଦେଶପା	ଟ ୧୯
- ଚରଣ ମହାନ୍ତି	କରଦମସର	ଟ ୩୯
- ଦନୋଦକହାର ବାହୁନା		ଟ ୩୯
- ଓଡ଼ିମେହେର ମହାନ୍ତି	ସମ୍ଭବପୁର	ଟ ୩୯
- ଦେବନାଥ ଗାଡ଼	ବସ୍ତାପୁରୀ	ଟ ୩୯
- ଦାଶାନ୍ତ ମହାପାତ୍ର	ପାଲିକହଳା	ଟ ୩୯
- ଉତ୍ତାମଣି ମହାପାତ୍ର	ଦେଲକାପୋର	ଟ ୩୯
- ଶରୀରୀ ବଳବିକ ଦେବ	ପଞ୍ଚିଆ	ଟ ୩୯
କାନ୍ତ ବସନ୍ତାସ ଦାସ	ମହାବିହାର	ଟ ୩୧
- ଟ, ପ, ସାହୁ	ଘୋରୀ	ଟ ୧୫
- ଦୋହରଚନ୍ଦ୍ର ଦେବ	ଅଠ	ଟ ୧୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

କନାରସାମାଳ ।

କନାରସାରେ ଅନୁର ଗୋଷ୍ଠିଏ ବାସିନ୍ଦ୍ୟ-
 କୋଠୀ ଅଛି ଏବ ଅନେକ ସୁତା, ମହାସୁତା
 ଏବ କନିଦାରମାନଙ୍କ ସହର ଅନୁର ବାରବାର
 ଅଛି । ଅନୁକୋଠୀରେ କନାରସା କରପାର
 କପତ୍ତା ପ୍ରକାର ଅଣାନରୂପ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ
 କରସୁ ବୁଝଇ ।

ଦେହୁ କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ଦେ-
 ଲୁକ୍ଷେବଳ ଘର୍ଷିଲେ ପଠାଇ କଥାଯାଏ ମାତ୍ର
 ସେହି ପଦାର୍ଥ ମନୋମତ ନ ଦେଲେ କନ୍ୟା
 ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ବୋଧ ଦେଲେ ଉଚ୍ଚ ପଦାର୍ଥ
 ଅନୁ କରକରୁ ଓ ପସ ବର ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ
 ପ୍ରସଙ୍ଗ କରୁ ପସନମୁତାକର ପଦାର୍ଥ ପୁଣି
 ପଠାଇ ଦେଉଁ କନ୍ୟା କନ୍ୟା ଓ ପସ ଦେବୁ ।
 କନ୍ୟା ମାଳ ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପଦାର୍ଥ ସିଦ୍ଧା-
 ଆସିବାର ଜାକମାସର ସହବାକୁ ଦେବ ।

କମ୍ପୁରକ୍ଷିତ ପଦାର୍ଥମାନ ଅନୁର କୋଠୀରେ
 କରସୁ ନିମିତ୍ତ ସବଦା ପ୍ରସ୍ତୁତଥାଏ । ;—

କନାରସା କରବାର ଶାଢ଼ୀ, କରବାର
 ଧୋଳ ଚକର, ସାବାଧୋଇ ଚକର, କରବାର
 ଶେଠି, ବୋଟ, ଚୋରା, କନିଆପ, ବାଗ୍ରା,
 ସର୍ଦ୍ଦୀ, କନାରସା ଗୋପଟା, ମଣ୍ଡିଲ, ବିଭବେ
 ବାଜବା ଫେଟା, ରୁମାଳ, ଶାଲ, ଜାକାପ୍ରକାର
 ମୁଦା । ଏକଜିବ ଅଛି ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର
 ପଦାର୍ଥ ବସୁତ କଲେ ଚାହା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ
 ଦସମିଦ ।

କୃପାର ବିଲିକର ବାଖିବାରେ ପ୍ରକୃତ
 ଚପ୍ପାଳ ବରଲକାକୁ ଅଦେଶ ଦେଲେ ଅନ୍ଧ-
 ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ଚିତ୍ରଦର ବର କନାଇ ଅଧିକ
 ମାତ୍ର ଦେବାକୁ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ଅନୁମାନକ ଚର୍ଚ୍ଚାଂଶ
 ମୂଲ୍ୟ ଅପ୍ରିମ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଅନୁ କରକରୁ ଦେଶ ପଡ଼ି ଲେଖିବାକୁ
 ଘୋଡ଼ା କଲେ କୁନୀ କନ୍ୟା ଇଂରେଜ-ଭାଷାରେ
 ଲେଖି ଅପରାଧ ପୁରୁ ଜାମ ଯାମ ପୁସ୍ତକରୂପେ
 ଉଦ୍ଦେଶ କରୁ ଥିବେ ।

ଶ୍ରୀ ପାଳମୁର ଲୋକାମାଥା ।
 କୁନ୍ତରାଣୀ ଫାଟିକ, କନାରସା ।

ଜା କନାରସାରେ ର ସି ଥାଉ କାନ୍ୟା ଅ ର
 ଶ ଚପ୍ପାଳ ଅ ବ ଚା ରର ସେର ନ ର ୧୯୧୪
 ଇ ଶୁଭବରତ ବ ମା କସରତ ନୁ ଚ
 ଦ ରକ୍ଷପ୍ରଦାନ ର ଚା ଅହରୁ ପ ଚା ୧୨ ।
 ଶ ଚରୁମୁରତ ସ ଦା ଦୁବରତ ଯ ଚ ।
 ବ କନକନକ ସ ଚା ମୁରବର ର ଚା ୩
 ନ ଦେବମୁରର ସ ଚ ଲବଥା ବ ନା ଚ
 ଦ ଲବାରବାରେ ର ଚା ସୁପାମର ଥ ଚା ୪
 ବ ପରକନର ଚ ଚା ଉଚ୍ଚନାମ ମ ଚ
 ରୁ ଶବରରେ ର ଚ ଚା ଶୁଭସେ ଶୁଚ ଚା ୫
 ଇ ଦୁସରୋପର ସ ଥା ସୁତୀ ସେବକ ଚ
 ର ସଦର୍ପତ ଶ ଚା ସୁକାନ୍ତ ଦେଲେ ଚ ୬
 ର ସିରପଦକ ଚ ଶା ଶ ମନକ ଚୋ ର
 ସ ରସରେବର ଚ ଚା ଚ ଚ ଅଳା ଶ ର ୭ ।
 ଏ ଗାଠର ୧ମ ବର୍ଣ୍ଣ, ୨ମ ବର୍ଣ୍ଣ, ୮ମ ବର୍ଣ୍ଣ
 ୧୦ମ ବର୍ଣ୍ଣ ଏହି ବର୍ଣ୍ଣମାନଙ୍କରେ ଅନୁକ୍ଷିପି
 ହୋଇଅଛି ।

ଅ ସଂଖ୍ୟାଲକ୍ଷ୍ୟାସୁସା ରୁ ଚ
 ଦ୍ୟ ପ୍ରହୋଇପ୍ରକାସର ସ ଚା ୧ । ୧ ।
 ବା କେ ପଶ୍ଚିତ ଧର୍ମିତ ବ ଚ ବ
 ରୁ ବିବନ୍ତେ ଅଟବଦକ ଚୋ ଚା ୨ ।
 ଦ ରବକଚକର ଚ ସ ଚ
 ବ ଚ ରୁମର ଶବର ସ ର ଚା ୩ ।
 ବ ଚ ଦସ୍ତାକୁ ବୋଲିପ୍ରସ କୋ ବ
 ନ ଦେ ଯାହଲେ ମରମକ ଦେ ବା ୪ ।
 ବ ରସାତ ଓଡ଼ିଶାବସୁ ଶ ରୁ
 ବୋଲି ସୁକେ କାନ୍ୟାଧର୍ମ ଶେଫ ଚା ୫ ।
 ସ ଶୀମୁରୁ ଦୁଧାବର ସ ଚ
 ଚୋ ସରଲ ଅନୁପର ଚ ରୁ ୬ ।
 ଏ ଗାଠର ୧ମ ବର୍ଣ୍ଣ ଓ ଦଶମୀ ଅନୁକ୍ଷିପି
 ହୋଇଅଛି ।

ଦୁଇମାସ ପାଇଁ, ଶାସ୍ତ୍ର, ବୋଧୂତକଳା, ବଚନ
 ଉପଦେଶ ଇତ୍ୟାଦି ସହଜପ୍ରକାରରେ ପଢ଼ିବାର ଓ
 ପୈତୃକ ପାଠାଳୟରେ ଏହି ପୁସ୍ତକାଳୟରେ
 ଉପସ୍ଥାପନ ଏବଂ ଉପଦେଶ ଓ ବେତନପୁସ୍ତକ
 ଘରେ ଅପଞ୍ଚୁ ହୁଏନାହିଁ ।

ହୃଦୟୋପାୟର ସବଳମରୁର ଉପଦେଶ
 ଉପାଦାନପୁସ୍ତକରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏନାହିଁ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତିପୁସ୍ତକ
 ଅ ଅକାର ଅନୁସାରେ ୫ ୦ ୫ ୦ ୫ ୦ ଓ
 ୫ ୦ ୫ ୦ ଅକାର ଉପଦେଶ ପୁସ୍ତକ ଦେବା
 ଲାଗେନାହିଁ ।

New School Books.

JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary

Webb's Condensed Dictionary.

Webb's International Do.
 Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutt's History of India.

Catechism of History of India.

Buckley's History of England.

K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV.

Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durga Bazar, Cuttack.

ଲୁଗା ଓ ଜାମାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର ଉତ୍କଳ ଗୌରୀପୁରୀର ସମସ୍ତ
 ବାବୁ ଗୌରୀପୁରୀର ସମସ୍ତ ବସା ସମ୍ପର୍କରେ
 ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ଉପଦେଶ, ବ-
 ନାକ, ରେସମା ଓ ଗୋରୁ ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୋତକମ୍ବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
 ଲମ୍ବ ଦୂରରେ ବହୁତ ଦେଉଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଉତ୍କଳ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଇତି ପ୍ରାବକମାନଙ୍କର
 ଘରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁବିଧା । ଯେତେବେଳେ ବର-
 ଦାନ କରବାର ଉପସ୍ଥାନରେ ଯାଆନ୍ତି । ତେଣୁ
 ଦାନ ଦେଖି ବହୁ ଉପରେ ମନୁଷୀ ବସି ମୂଲ୍ୟ

ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରନ୍ତି । ସମସ୍ତ
 ପ୍ରାବକଙ୍କ ଉପରେ ଏକଦମ କାମାଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଲୁଗା ନିଆ ପାଏନାହିଁ ।
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ ଉତ୍କଳରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 କାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନଲିଖିତ ମାନ । ପ୍ରାବକ-
 ମାନଙ୍କ ଉପରେ ଦେଖି କଳାକାର ସଙ୍ଗେ ନିଶାଳରେ
 ଦେଖିବ ଦେଖିବେ ଯେ ଅନୁମାନକର ମୂଲ୍ୟ
 ସମାପନୁକ ଅଛି ଅଛି ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ଯୋଡ଼ାମାନକୁ ଡାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ପ୍ରତି
 ଅନୁପାତ ଲାଭ ଅର୍ଥାତ୍ ଅର୍ଥମ ପଠାଇଲେ କେନ୍ଦ୍ର-
 ପେସବଳ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଉପସ୍ଥାନ ।

ଉତ୍କଳ ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅକ୍ଷରମୟ ପୋଷାଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲଲ ଓ କେଳ ପୋଷାଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଓଡ଼ିଆ ପୋଷାଳ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ନଗରୀ କାଗଜ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ପୂର୍ଣ୍ଣସଦେହ କାଗଜ ସରଫା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ଲୁଗାମାନ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ଲେଖା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଫାଳସାହୋତପେପର ଓ କାଗଜ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଡାକକମଳ ସରଫା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲମ୍ବାମା ଲେଖା ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ମଧ୍ୟମ ସଂଖ୍ୟା ୧୦୦ ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଗୋଲାବଳ ୧୨ ପତ୍ତି	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାମାଜ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାରୁ ଅଧ	
ଗୋରୁର ଉପରେ ପକାଇ	
ଦୁଇଦମ ପରେ ପ୍ରତି	
ନେଲେ ଉତ୍କଳ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାମାଜ ପୋଷାଳ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ରବର	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଦଂସପତ୍ତୀ କଳମ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଲୁଗା କଳମ (କଳ) ସରଫା	୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ଲେଖା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
କାଚପୁସ୍ତକ ଲାଗୁଣି ସରଫା	
(ଉତ୍କଳମାନଙ୍କ)	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨

ଏକକ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଉତ୍କଳ ମାନସା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଓଡ଼ିଆପୁସ୍ତକ ଦେବ	
ଉତ୍କଳମାନଙ୍କଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ମନକେବଳ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ମୁଖ୍ୟପତ୍ରର ଉପଦେଶ	
ଲୁଗାମାନଙ୍କଦୋକାନ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଲେଖକମାନଙ୍କ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ନେତୃତ୍ୱର ଅଧିକ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାଧାରଣ ସରଫା	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ପ୍ରକାଶନ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଦେବାଳୟର ପ୍ରକାଶନ	ଗୋ ୨ ୫ ୦ ୧/୨
ଏକକ ଏକକାକାର	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଦେବ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଅବସ୍ତେଷ	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଗାଧ	୧ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ସାମାଜିକତା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ଦେବାଳୟର ସରଫା	ଗୋ ୧ ୫ ୦ ୧/୨
ପିତାଙ୍କର ଏହାରୁ କୌଣସି	
ସାଧାରଣ ଲେଖକମାନଙ୍କ	
ଉତ୍କଳର ଦୋକାନ ସରଫା	
ପାଠକମାନଙ୍କ ଦେଲେ	
ପାଠକମାନଙ୍କର ଦେବ ଦେବ ସେ ୧ ୫ ୦ ୧/୨	
ଦକ୍ଷିଣ	ଅରବିନ୍ଦର ଦେବ କମ୍ପାନୀ
କୌଣସି ଦକ୍ଷିଣ	

ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ଉପଦେଶର ଉପଦେଶ
 ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ଉପଦେଶ ଉପଦେଶର ଉପଦେଶ
 ପ୍ରକାଶନର ସରଫା
 ଉପଦେଶ ୫ ୦ ୧/୨
 ଅଧିକମାନଙ୍କର ୫ ୦ ୧/୨
 ଉପଦେଶ ଏକ ପ୍ରକାର ୫ ୦ ୧/୨
 ମାନ କୌଣସି ଉପଦେଶ ସେତେ ଉପଦେଶ
 ଦେଲେ ଉତ୍କଳମାନଙ୍କର ୫ ୦ ୧/୨ ଉପଦେଶ
 ଉପଦେଶ ।
 ଉପଦେଶ ଉପଦେଶର ସରଫା ଉପଦେଶ ଉପଦେଶ
 ଅଧିକ ଦେବା ଉପଦେଶ ଉପଦେଶ ଦେବା
 ଅଧିକ ଦେବା ସରଫା ସରଫା ଦେବା
 ଉପଦେଶର ।
 ଉପଦେଶର ମାନ ଉପଦେଶର ଉପଦେଶ
 ଦେବା ଦେବା ।

ଉତ୍କଳ ସମ୍ବାଦ

ସାପ୍ତହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୯

୨୮

ପତ୍ରିକା ଉପରେ ପତ୍ରପତ୍ର ୧୯୧୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ୧୯୧୯ ବାର ଯେତେବେଳେ ।

ଅଗ୍ରମ ପାଠକ ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦୦

ପଞ୍ଚାଦଶ ୫ ୦୦

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସତ ୧୯୧୯ ମସିହାର

ନୂତନ ପତ୍ରିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପ୍ରକାଶିତ ହେଉଥିବା ଏହି ପତ୍ରିକା ଉପରେ ପତ୍ରପତ୍ର ୧୯୧୯ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯ ତାରିଖରୁ ୧୯୧୯ ବାର ଯେତେବେଳେ ।

କାହିଁକି ଅଧିକରେ ଯେଉଁଠାରେ ଇଂରାଜୀ-ବେନା କାଉନସିଲରୁ ଦମନ କରାଗଲେ କିମ୍ପା ଥିଲେ ସେ କୁମ୍ଭିରୀ ତାନ ଅପରାଧ ଗୁରୁତ୍ୱ ଦେଇ ଦାବା କରୁଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପରିକି ତାନ ଓ ଇଂରାଜୀ ମଧ୍ୟରେ କଥା କାହିଁ ଗୁରୁତ୍ୱ । ଦୋଷ କେଉଁ ପକ୍ଷର ପୁର କଥା ଯାଇ ନାହିଁ । ବୁଝା କରୁଁ ଅପୋଷରେ ଏ ବିଷୟ ନିଶ୍ଚିତ ଥାଇ ଯିବ ।

ଏହି ଅନାବଧାନ ପାଠକଙ୍କଠାରେ ଅପହେଳା ନାହାନ୍ତି । ଏ ମହୋଦୟ ପ୍ରୟୋଗମେଳା ସମୟରେ କିନ୍ତୁ ପତ୍ର ପଢ଼ାଳକରେ ସମକର ପ୍ରାଣବଳୀ ଦୋଷଧର ସମାପ ନିଲ । ଦେଖା-ଯୁ ଲେକନ ସମ୍ଭବ ଏକତ୍ର ସମ୍ଭବତାରେ ଏହାଙ୍କୁ ଅଧିକ ବଣା କ ଥିବ । ମାତ୍ର ସା

ଦେବମାନେ ଅଧିକାଂଶ ଦେଖାଯୁ ଲେକନ ଦେଖିଲେ ଦୁଃଖରେ ମୁଖ ବଦଳାଇ ଦିଅନ୍ତି ।

କଲିକତାର ବ୍ୟବସାୟ ଜାଗ୍ରତ ସମୁଦ୍ରେ-ମୁଖ୍ୟତା ଲେମୋସ ବା ୭ ରକ୍ଷରେ ଲଦନାଳୀ ସମ୍ଭବତ କରୁଥିବାର ସମ୍ଭାବ ନିଲ । ଏ ମହୋଦୟ ବ୍ୟବସାୟ ଯୋଗ୍ୟଲେକ ଥିଲେ ଏବଂ ରାଜସର୍ବତ୍ରୀ ନାମକ ଶ୍ରେଣୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସମାପତନ କ ୧୭ ଶି କାନ ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଯୋଗ୍ୟ-ତାସହକରେ ଇଂରାଜୀଭାଷାରେ ଚଳାଇଥିଲେ । ମୁଖ୍ୟମୟରେ ଏହାକୁ କ ୨୭ ଶି କୟସ ଦୋ-ଲଥିଲ ଏବଂ ସାଧାରଣରୁ ମୁଖ୍ୟ ସଫଳା ଦେଲ ।

କାଲିକତାର ମହାନ୍ତାମୟର ଉତ୍ତର ସମ-କ୍ଷୀୟ ଦୂରତ୍ର ମୋକଦନା ଅବଧ ନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ନାହିଁ । ମା ୭ ସ କାଳ ଉତ୍ତରୁ କର୍ତ୍ତମାନ ଉ-ତ୍ତର ପକ୍ଷର ଜୋବାନନୀ ଓ ସଦାନ କ୍ରମାଦ ଅବ ପେଶ ହୋଇଥିବାର ସମାପ ନିଲ । ଉ-ତ୍ତର ପକ୍ଷର ବାରଖୁରକ ବୃତ୍ତା କ ୧୯ ନ କାନ ଦୋଲଥିଲ । କଥିତ ଅବଧ ଫୁଲସର୍ବ-ପକ୍ଷଗତରେ ପୁ ୨୦୦୦ ଶୁରୁ ଉଶା ନୁହେ । ଅର୍ଥ ଅବା କେତେ ବ୍ୟୟ ଲୋଡ଼ୁଥିବ ଏବଂ ଉତ୍ତରରୁ ଉତ୍ତରପକ୍ଷର ବାରଖୁରକରେ କେତେ ଅର୍ଥ ଅବା ଅନର୍ଥ ବାଦାର କର ନ ଥିବେ । ଦେଖାଯାଉ ନିଶ୍ଚିତ କ ଦେବ ।

ବଦାର ପ୍ରାପ୍ତ ବହୁତା ନାମକ ପ୍ରାନ୍ତରେ ବସେଇ ଟାମସକ ମିଲକ ବଜାମା ବହୁକାଳରୁ କୃଷି ଓ କୃଷିରୁପନ ଦ୍ରବ୍ୟର ବ୍ୟବସାୟ କରୁ-ଅଛନ୍ତି । ସେହି ବଜାମାର ପ୍ରଧାନ ଅଂଶ ଉତ୍ତରରେ ଟାମସକ ସାଦେବ ଅଳ୍ପ ବର୍ଣ୍ଣ ହେଲ ସାଧାରଣତା ସମ୍ଭବତ କଲେ । ମୁଖ୍ୟ ସର୍ବେ ସେ ଯେଉଁ ଉତ୍ତର କର ଯାଇଅଛନ୍ତି ବର୍ଣ୍ଣରେ ବଦାର ପ୍ରଦେଶରେ ଶିଳା ବସ୍ତାର ନିମନ୍ତେ ଏକଲକ୍ଷ ଟଙ୍କା ଦାନ କର ଉତ୍ତର ଟଙ୍କା ବଜ-କାର ଶ୍ରେଣୀକଟକ ଦେଖାଦାରଣ ଲେଖିଅଛନ୍ତି । ଶ୍ରେଣୀକଟ ମହୋଦୟ ଏହି ଟଙ୍କା ଦାନକ ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ବ୍ୟୟ କରବା ବ୍ୟବସାୟ କରବେ । କେତେ ବଦେଖା ସାଦେବ ଯେଉଁଠାରେ ଅର୍ଦ୍ଧ-କାଳ କାର୍ଯ୍ୟ କର ଅଲେକ ଟଙ୍କା ଉପାର୍ଜିତ କରୁଥିଲେ ସେ ପ୍ରାନ୍ତର ଉତ୍ତର ଅପର ପ୍ରସପ୍ତ ଦାନ କରବା ସାମାନ୍ୟ ପ୍ରଂସାଦ ଚୁଷ୍ଟୟ ନୁହେ ।

କର୍ତ୍ତମାନ ଗୋଲମାନ ବନ କ ହେଉଥି ଉତ୍ତରରେ ମେଠ ଦୋଲସୁଦାର ସମାପ ନିଲ । କର୍ତ୍ତମାନ ମାନକରକ ଦେଉ ସେଠା ବଜମାଦେ ମାଉରୁଥିଲେ ବନ୍ତୁ ରଖ-ସୁର ଗୋଲମାନର ବାରଣ ନିଶ୍ଚିତରୂପେ କମା ଥାଇ ନାହିଁ । ଏବଂ ବହୁକାଳର ଗୋଲମାନର ମାମାସା ମେଳଅଳ ସମୟରେ କେବାରୁ ଅନ୍ୟ ଗଢ଼କାରିରେ ମେଳଅଳମେ ଗୋଲମାନ ଉପ-

ପୁତ୍ର ବଳ ପରୁ ଜଣାଯାଇଅଛି । ଏହା ସତ୍ୟ ହେଲେ ନେତ୍ରୀମାନଙ୍କର ଏପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଅନ୍ୟାୟ ଅନୁକରଣ ଦେବୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଘଟିତ ଦଣ୍ଡରେ ପହଞ୍ଚାଇବା ଉଚିତ ହେଉଅଛି । ମତେହୁ ଏହିପ୍ରକାର ବୋଧମାନ ବୋଧିତ ହେଉ ଗୋଟିଏ ଜାତ ହେଇ ସବୁ ଗଣ୍ଡ ଜାତରେ ବ୍ୟାପିଯିବ ଓ ଉଦ୍ଧାର ବ୍ୟୟମୟ ଫଳପଦ । ଯଦିବେ ଅନୁମୋଦନ ଅପା କରୁ ଗଢ଼ଜାତର ସ୍ଵାଧିକାରଣେକାଦେବ ନେତ୍ରୀ କାରଣ ଉତ୍ତମରୂପେ ଉଦନ୍ତ କର ବୋଧା-ବ୍ୟକ୍ତି ନି ଘଟିତ ଦଣ୍ଡ ପ୍ରଦାନ କରବେ ।

କଳ ଅଭ୍ୟୁତ୍ପନ୍ନ ଜାତୀୟ ଶ୍ରେଣୀ ବୋଧଯାଇ ଅଛି । କଳକୋପସର ସଦରରେ ଶ୍ରେଣୀଭେଦରେ ସନ୍ଧ୍ୟାସମୟରେ ଏକଳ ଶ୍ରେଣୀ ଦେବା ବଡ଼ ଅସ୍ଵର୍ଯ୍ୟ୍ୟର ବସୟ ଅଟଇ । ଶ୍ରେଣୀକୁ ଅସ୍ଵାଧ୍ୟ ବିକ୍ର ନାହିଁ ମାତ୍ର ପୁଲୀସର ଅକର୍ମଣ୍ୟତା ଏଥିରୁ ଖିନ୍ନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛି । ଅନୁମୋଦନ ଉଦ୍ଧାର କରୁ ସଦରର ଲୋକମାନଙ୍କ ଦ୍ରବ୍ୟାଦି ସଂରକ୍ଷଣାର୍ଥ ପୁଲୀସ-କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନେ ସମୟକ୍ରମେ ଦେବେ । ଅନ୍ତ ସଦରରେ ଏ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ପଠି-ପ୍ରକା ପ୍ରଭେଦ ମୋହସଲର କଥା ଅବା ବ ବୋଲନ୍ତୁ ।

ମାନଙ୍କୁ ଦାତ ଦଲାଲତାକୁ ସୁଦ୍ଧା ବୋଇ ନାହିଁ । ଏବଂ ଦେଖି ହୁଏତେହି ଅଟ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସନ୍ତୁଷ୍ଟା ଦୋଇ ବହିଷ୍କରଣ ଯେ ଜରୀୟ ହୁଏମାନେ ଜଣାନ୍ତୁ ଶାନ୍ତିପ୍ରିୟ ଏବଂ ବ୍ୟୟେଷ ବାଧା ପ୍ରସ୍ତ ନ ଦେଲେ ସେମାନେ ଦାଦାର ଅଳ୍ପ କରବାକୁ ଗୁହାଣୀ ନାହିଁ । ଏସବୁପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତମାନ ହୁଏ ଓ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେ ବଦାଦ ଲାଗିଅଛି ହେଁମଧ୍ୟରେ ଅଧିକଦୋ-ଶୀ କିଏ ଏବଂ କିଏ ପ୍ରଥମେ ଉଲ୍ଲିଭଙ୍ଗର ଦାରଣୀ ଦୋଇଅଛି ଏହା ବଡ଼ଲଟ ପୁରୁଷ-ଦରେ ବିଦେଶରା କରନ୍ତୁ । ଅନୁମୋଦନ ଏ-ମତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଯିତ୍ୟ ଅଛି ଏବଂ ଉଦ୍ଧାର କର-ଅଛି ଯେ ବଡ଼ଲଟ ମତୋଦୟ ହାଉରସଂଦା-ସଲରେ ସମାପିତ ଦେବା ସଙ୍ଗେ ଉର୍ଦ୍ଧଳା-ରେ ବ୍ୟାଧିତ ଦଳାଦଳାମା ଦୋଇପ୍ରକାରୁ ଏବସୟ ଶାନ୍ତ ବେଶେ ଦୁଷ୍ଟ ଅକର୍ମଣ କରବ । ଦେଖାଯାଉ ଏ ମତୋଦୟ ଏପ୍ରକାର-ପସର ମାମାଣା କରୁଅଛନ୍ତି ।

ବିଦାରଣସମିତାରେ ଯେତେ ଅନୁମୋଦନ କଲେହେଁ ସେ ପ୍ରଦେଶର ଜଗତକାର୍ଯ୍ୟ ସୁଚିତ ଦେବାର ଅପା ନାହିଁ । ଜଗତ କରୁଥିଲେ ଯେତେ ଅବେଦନପତ୍ର ପ୍ରେରଣ ଦୋଇଅନ କଲପସ୍ତ ଗୁରୁତ୍ଵ ସେ-କଟକ ଜାତା ସମସ୍ତ ଅଗ୍ରାଜ୍ୟ କର ବର୍ଣ୍ଣାୟ ଶ୍ରେଣୀକଟକ ଜଗତ-ସମକାୟ ଅଦେଶ ପୁତ୍ର ରାଜିଅଛନ୍ତି । ଦେବନ ଉତ୍ତର କେତେ ଜାତ ପ୍ରକା ଓ ଜମିଦାର ଏବଂ ଦେହେଉଗ ସରକାର ଦେବେ ଏକିକ ଉତ୍ତରୀନରେ ଅଛି । ଅନୁମୋଦନ ବିଦେଶ-ଜାରେ ଯେବେ ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟର ସରକାର ପ୍ରଦାନ କରନ୍ତେ ତେବେ ଅନୁମୋଦନ ଏତେ ସରକ ମୁଅନ୍ତା ନାହିଁ । ଦାସବରେ ପ୍ରକା ଜମି-ଦାର କେହି ଲୋକ ନ ଥିବା ପ୍ରକେ ଜଗତର ଉତ୍ତର ସେମାନଙ୍କଠାରୁ ଅଦାୟ କରବା ନ୍ୟାୟ-ସଙ୍ଗତ ହେଉ ନାହିଁ । ସରକାର ଯେତେ ନ-ଦାନ୍ତ ନୁହେଁଲେ ସେ ପ୍ରକାର ସୁରକ୍ଷ ସମା-ପ ଜଗତ ଅବସ୍ୟକ ତେବେ ରହିବ ବ୍ୟୟ ସଦ-ପୁରୁ ଦେବାର ଉଚିତ ।

ବ୍ୟବହାରର ସାଧିକାର ପୁଲର ଗୋଟିଏ ପ୍ରକା ଗରବର୍ଷ ଏହେଲୁଏ ପକ୍ଷରା ଦେଇ ଦାରି ଯାଇପ୍ରକାରୁ ସୁକଳାର ଏବର୍ଷ ପକ୍ଷରା ଦେ-ବାକୁ ବରଦଳାକୁ ଅଧିପୁଲ, କଳୁ ଯିସ ଦାଖଲ କରବାର ବସିତ ଶ୍ରେଣୀ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାକୁ ରାଜିଦ ପୁଲଟ ପ୍ରାପ୍ତି ନମନ୍ତେ ଲୋକସ୍ଵରାଜ୍ୟ ନିକଟରେ ଦରଖାସ୍ତ କଲ । ଦରଖାସ୍ତରେ ସେ ଜାତ ବର୍ଷ ପକ୍ଷରାରେ ଦାରିଯାଇଥିବା ବସୟ ଲେଖି-ଥିବାକୁ ଏହିପ୍ରକା ଗରବର୍ଷ ପକ୍ଷରାରେ ଉଦ୍ଧାର ଦୋଇଅଛି କି ତା ଲେଖିଥିବା ବହୁ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବାରେ ଜଣାଗଲା ଯେ ସେ ଗର ପକ୍ଷ-ରାରେ ଉଦ୍ଧାର ଦୋଇଅଛି । ଅଲେ ପକ୍ଷରାରେ ଉଦ୍ଧାର ଦୋଇ ପ୍ରକାର ପକ୍ଷରା ଦେଉଥିବାକୁ ଜାତା ଜାମରେ ଅଭିଯୋଗ ଦେଲ ପ୍ରକା ଉଦ୍ଧାର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶ ଦୋଇ କରଲ ଯେ, ସେ-ଲେଟରେ ଜାତା ଜାମ ପ୍ରକାରିତ ଲୋକବାକୁ ସେ ଅଭିଯୋଗ ଅନୁଗାଣ୍ଡି ମତେ କର ପ୍ରକାର ପକ୍ଷରା ଦେବକୁ ଅଧିଅଛି । ତହିଁ ବେଳେଟ ଯିତାମ ଦେଖିବାରେ ଜାତାର ଜାମ ମିଳଇ ନାହିଁ ଏବଂ ସେହିକ୍ଷଣି ତାକୁ ଏହେଲୁଏ ପାଶର ଶାନ୍ତିକଟ ଦେଇ ଦାଦାୟ ଦଅଗଲ । ପ୍ରକାରେ ଦାଦା କଲ । ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷାକଳାସର ଉପ ଦେଉ ଅଭିଦେତେ ଗୁରୁକର ଯେ ଏହିପ୍ରକାର ଦଶା ତଟି ନ ସୁଟ, ଏଦା ନା କିଏ ବହୁ ପାରେ ?

ବ୍ୟବହାରର ବନୋଦୟ ବର୍ଷରୁ ଶ୍ରେଣୀ ନାଥରାସାଦେବ ଦଠାଟ ପାନ୍ତିତ ଦେବାରୁ ଦୁଇବର୍ଷର ଫର୍ଦ୍ଦୀ ହୁଣି ପ୍ରଦାନ କର ଦର-ଗମନ କରୁଅଛନ୍ତି । ସୁତରାଂ ଉଚିତର ବନୋ-ଦୟ ବର୍ଣ୍ଣାୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ନମନ୍ତେ ପ୍ରକେ ଅଛି । ଯାଦେବ ମତୋଦୟ ବଲ ସମୟରେ ଗୋଟିଏ ଘାଣ୍ଟି ରାଜି କଲେ । ଯିତାର ଦୁଇଏକ ଦର ପୁରୁ ଏଠା ବରଦିକରାସପ୍ର କେତେକ ଦାତକ ପ୍ରକ ଅଧିଆ ବାଦ୍ୟ ପ୍ରୟୋଗ ବହୁ-ଥିବାକୁ ସେମାନେ ସାଦେବ ମତୋଦୟର ବିରୁଦ୍ଧରେ ମାଜଗସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ ବିମିଶ୍ରଣାଦେ-ବକ ନଦଟରେ ସୁଦାର କରୁଅଛନ୍ତି । ବିମିଶ୍ରର ସାଦେବ ଏ ବରଦି ଯଥୋପରେ ମାମାଣା କର ଅଧ୍ୟବାଦର ପାତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି । ସେ ଦାତ-ମାନଙ୍କୁ ଜବାଇ ଅଣି କୋଠିରେ ଯାକ ସ୍ଵ-ଖରେ ଜାଅନସାଦେବକହାବ ସମା ପ୍ରାର୍ଥନା କରର ସେମାନଙ୍କ ସୁଦାର ମାମାଣା କର ଦେଇଅଛନ୍ତି । କମିଶ୍ନରାସାଦେବକର ଏପଦାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ଦାତ ନାହିଁକି ସଦାଶାସର ଗ୍ରୀତ ଦୋଇଅଛନ୍ତି ଓ ଉଦ୍ଧାରଦେବକୁ ଅନ୍ତର ସହଜ ଅଧ୍ୟବାଦ ପ୍ରଦାନ କରୁଅଛନ୍ତି । ଅନୁମୋଦନ ମଧ୍ୟ ଅପା କରୁ ସାଦେବ ମତୋଦୟ ଯାଆର

କରଣ ପ୍ରକାର ଉପନେଲାରେ ୨ ଲକ୍ଷ ଶାନ୍ତି ସମବେଦ ଦୋଇଦଦାର ସମାଦ ମିଳଇ ଏବଂ ଅଧ୍ୟାତ୍ମ ସଂରକ୍ଷଣସୟ ଏହିକି ଏ-ପ୍ରଥମକ ଲୋକ ଏକପ୍ର ଦୋଇଥିବାପ୍ରକେ ଗୋଟିଏପ୍ର-କାର ଲେଖ ଅବା ଦୁର୍ଦ୍ଦଶନା ତଟି ନାହିଁ ଶାନ୍ତ-ମଧ୍ୟ ସବୁଟି ହରକତ ପୁଲ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ-

ସମ୍ବନ୍ଧ ପ୍ରୟୋଗନ ଚେମନ୍ତ ଦୁଷ୍ଟର ପ୍ରୟୋଗନ
 ବରଂ ଚନ୍ଦ୍ରପେଷା ଅଧିକ । ବଳ ଖାଇବାକୁ
 ଅମେ ବାଠ ଲୋଡ଼ା ଏବଂ କାଠ ବଳା ଘରଣ-
 ଶ୍ରେ ବର ଶସ୍ତ୍ର କରଣାରୁ ରକ୍ଷା ପାଇବାର
 ଉପାୟ ନାହିଁ । ଧୋଇ ମରୁଡ଼ିଲେ ସମ୍ୟ ନାଶ
 ହୋଇ ଗରୁର ଫଳ ଫୁଲ ସମ୍ପଦ ଲାଭ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମ
 ମନୁଷ୍ୟ ଓ ଗଦାଦଳର ପ୍ରାଣଧାରଣର ଅନେକ
 ସାହସ୍ୟ ହୁଅଇ । ଫଳତଃ ପ୍ରାଣରକ୍ଷା ନିମନ୍ତେ
 ଭୃଷି ଓ ବାଗ ବଗିଚା ପରମ୍ପର ସଦାୟ ଏ ଛାଡ଼ା
 ଦୁଷ୍ଟଦାୟ ବନ୍ଧୁ ଔଷଧ ଘର ଏବଂ ଘରକରଣା
 ବେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ ତାହା ସମସ୍ତେ
 ଜାଣନ୍ତି । ଏହା ଛାଡ଼ା ଗରୁର ଅର୍ଥ ଗୋଟିଏ ଗୁଣ
 ଏହି ବରୁର ସମତା ରକ୍ଷାକରେ ଅର୍ଥାତ୍ ସୀତ
 ଗ୍ରୀଷ୍ମାଦିର କଠୋରତା ଶାନ୍ତ କରେ ଏବଂ ଭୂମିର
 ଉତ୍ପତ୍ତି କରେ ଏସ୍ତ୍ରୀୟ ବାସପ୍ରାଣ ଏବଂ ଭୃଷି-
 ଶେଷର ନିକଟରେ ବାଗ ବଗିଚା ରହିବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ
 ବାସ୍ତବ୍ୟ । ପୂର୍ବକାଳରେ ଲୋକମାନେ ଦୁଷ୍ଟର
 ଏସମସ୍ତ ହୁତରେ ଗୁଣମାନ ଅନୁଭବ କରି ବାଗ
 ବଗିଚା ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ରକ୍ଷାକରଣ ପ୍ରଭ ବଶେଷ
 ସହକାରୀ ଥିଲେ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାୟ ଅନ୍ଧ-ବନ୍ଧୁରେ
 ସେମାନେ ସୁଖୀ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନକାଳରେ
 ଠିକ୍ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ବସ୍ତୁର ଘଟିଅଛି । ଗରୁ ଲଗାଇ-
 ବାର ପ୍ରଭୃତି ପ୍ରାୟ ନାହିଁ ବରଂ ବାଗ ବଗିଚା
 ସବୁ କାଟି ବନ୍ଧୁକର ସେହି ଭୂମିରେ ଗୁଣ ନ-
 ରୁଅଛନ୍ତି । ଗରୁ ଲଗାଇ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ଫଳ ଲଭ
 ବରୁଣାକୁ ଅନ୍ତତଃ ବ ଖାତ ଶି ଅପେକ୍ଷା କରିବା
 ପ୍ରୟୋଗନ ଏବଂ ଶେଷ ଗରୁକୁ ନାନା ଅପଦରୁ
 ରକ୍ଷା କରି ବଢ଼ାଇବା ସାମାନ୍ୟସହ ଓ ପରମ୍ପର
 ବାଧ୍ୟ ନୁହଇ । ଲୋକେ ଅଜ୍ଞ କାଳ ଏପରି
 ଅପରାଧମଦର୍ଶୀ ଅଥବା ପେଟବଳିକଣ୍ଠା ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି ସେ ବର୍ତ୍ତମାନର ବହୁତ ଲଭ ନିମନ୍ତେ
 ଉତ୍ପତ୍ତିକର ବଶେଷ ଲଭପ୍ରଭ ଅକୌ ମନ
 ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ବଗିଚା କାଟି ସେ ଜମିରେ ଧାନ-
 ଶେଷ କରୁଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ପଦାବଳି ଶିବ ଏ ଶବ୍ଦ
 ଖାଇଲେ ସେ ଧାନ କଷ୍ଟ ଦେଇଅଛି ତାହା ବୁଝି
 ପାରୁ ନାହାନ୍ତି । ଅର୍ଥ ବହୁ ନ ଦେଇ ଅନ୍ତତଃ
 ଶେଷରକ୍ଷା ସବାସେ ଠାକେ' ଦୁଷ୍ଟ ଲଗାଇବା
 ଅବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସନ୍ତପି କ ଦୁଷ୍ଟର ଶୁଭଫଳେ
 ସନ୍ତପି ମାସପିବାର କଥା ମାତ୍ର ତାହା ଲବ-
 ନାର ବସ୍ତୁ ନୁହଇ କାରଣ ବଶେଷ ଜମିର
 ହୁତନିମନ୍ତେ ଅନ୍ଧ ଜମି ନଷ୍ଟ ହେବା ଶକ୍ତିକର
 ନୁହଇ । ଏପରି ଭଳି ଭୃଷକର ଗରୁଚଳ ନିମି-

ସୁଦ୍ଧା ହୁଏ ଦେବାର ନୁହେ । ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତେ ଦୁଷ୍ଟର
 ଅବା ସମ୍ପରପଣ ସ ପ୍ରଭୃତି ଶୁଭଫଳ ଅ ଫଳ
 ଦେବ ଏବଂ ଚନ୍ଦ୍ରାୟ ମନ ଲଭ ନାହିଁ । କମ-
 ରତ ଲୋକେ ଦୁଷ୍ଟାଦି କାଟି ହୁଏ କରୁବାକୁ
 ସରବାର ବାହାଦୁର ଜଳିପୁରଣାର ବ୍ୟବସ୍ଥା
 କରିଅଛନ୍ତି ଏବଂ ଦୁଷ୍ଟ ଲଗାଇବା ସବାସେ
 ଲୋକଙ୍କୁ ଉପଦେଶ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ଅନ୍ୟ ପଣ-
 ସ ଜାମୁ ନିତିଆ ଗୁଣ ସୁନାଜ ନିମ୍ନ ଦେଲ-
 ପ୍ରଭୃତି ଦୁଷ୍ଟର ଉପକାରଣା ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି ।
 ଅର୍ଥ କ'ଣ ପ୍ରକାର ବହୁଦୁଷ୍ଟମାନ କ ପ୍ରଣାଳି-
 ରେ ଲଗାଇଲେ ବଶେଷ ଲଭର କଥା ତାହା
 ଲୋକଙ୍କୁ ବୁଝାଇବା କାରଣ ସରବାଣ ଦୁଷ୍ଟି-
 ବଳଗରୁ ଶଶ୍ଟିଏ ଉପଦେଶପତ୍ର ଦାବାର ଅଛି ।
 ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ସଂକ୍ଷେପ ବବରଣ ଦାବୀନୁରେ ପାଠକ-
 ମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବାର ଚେଷ୍ଟା ବରୁ' ।

ଅନୁଗୁଣସମ୍ବନ୍ଧୀୟ ଅରଳ ।

ଭାରତୀୟ ଷ୍ଟେଟସେକ୍ଟରଙ୍କ ଅଦେଶ-
 ମରେ ଓଡ଼ିଶାର ଅନୁଗୁଣ ଏବଂ କଳମାନ ପ୍ରଭ
 ବିକୋପାଅ ଅ ୩୩ କର ଅ ୩ ଯାୟ ଧା ୧ ର
 ପ୍ରବର୍ତ୍ତିତାରୁ ବର୍ତ୍ତମାୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବ-
 ମରେ ମହାମାନ୍ୟ ଗବର୍ଣ୍ଣର ଜେନରଲ ଅନୁଗୁଣ-
 ଜିଆବସ୍ତୁକ ସନ ୧୮୯୪ ସାଲର ୧ ରେଗୁ-
 ଲେସନ ବଧ ବକ କର ଗଜମାସ ରା ୮ ରଖ-
 ରେ ମଜୁର ଏବଂ ସବସାଧାରଣଙ୍କ ଗୋତର-
 ଥେଁ ଲିଖିଅଗଜେଟରେ ପ୍ରକାଶ କରିଅଛନ୍ତି
 ଏହି ରେଗୁଲେସନର ସଂକ୍ଷେପ ବଧମାନ କମ୍ପୋ
 ପ୍ରକାଶିତ ହେଲା । ଯଥା,

ଅନୁଗୁଣ ଓ କଳମାନ ମିଶ୍ରି ଅନୁଗୁଣ ନାମ-
 ରେ ଗୋଟିଏ ଜିହା ଦେବ ଏବଂ ଅନୁଗୁଣ ଓ
 କଳମାନ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ଦୁଇ ସବଡ଼ିକଜନ ଦେବ ।
 ଜିହାର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ କର୍ତ୍ତାଙ୍କ ନାମ ଜେପୁଟା-
 ନିମିଶନର ଏବଂ ସବଡ଼ିକଜନର ଭାରପ୍ରାପ୍ତ ବ-
 ମିଶ୍ଟରଙ୍କ ନାମ ଚନ୍ଦ୍ରବିଲଦାର ଦେବ । ଚନ୍ଦ୍ର-
 ବିଲଦାରମାନେ ଜେପୁଟା ନିମିଶନର ଏବଂ ଜେ-
 ପୁଟା ନିମିଶନର ଓଡ଼ିଶା ଗଡ଼ଜାତ ସ୍ୱତ୍ୱଗ୍ରହଣ
 ଅର୍ଥାତ ଦେବେ । ଚନ୍ଦ୍ରବିଲଦାରମାନେ ଜେପୁଟା
 କଲେକ୍ଟର ଓ ସବଡ଼ିକଜନ ଜେପୁଟା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେ-
 ଟ ଏବଂ ଦେବାନାସମ୍ବଳେ ଟ ୧୦୦୯ ବା ତା-
 ଦାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମୋକଦମା ବରୁର ସମତା
 ପାଇବେ । ଜେପୁଟା ନିମିଶନର ଜିହା କଲେକ୍ଟ-
 ର ଏବଂ ଜିହା ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ସେସନ ଜଜବ

ଏବଂ ଜିହାକୁ ଜଜଙ୍କ ସମତା ପାଇବେ ଏବଂ
 ତାହାଦର ସାମାଜିକା ଦେବାନା ସରେନର୍ଡ
 ଅର୍ଥାତ୍ ମୋକଦମାମାନଙ୍କର ବରୁର ବରବେ ।
 ଗଡ଼ଜାତ ସ୍ୱତ୍ୱଗ୍ରହଣ ସ୍ୱତ୍ୱ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିମିଶନ-
 ର ଏବଂ ରେବନ୍ୟୁ ହୋରଡ଼ଙ୍କ ସମତା ଏବଂ
 ଫରୁକଦାସ ଓ ଦେବାନା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦାଲହୋ-
 ଟିନ ସମତା ବ୍ୟବହାର ବରବେ ବେବଳ
 ବୌଣସି ଫରୁକଦାସ ମୋକଦମାର ଅସାମା-
 ମଧରେ ବେହି ଇଂରାଜ ଥିଲେ ସେ ମୋକଦ-
 ମାର ବରୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦାଲହୋଟର ସମତା
 ବ୍ୟବହାର କରି ପାଇବେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାୟ
 ଦାଲହୋଟରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ମେସ ମାମାଂସା
 ଦେବ । ଜେପୁଟା ନିମିଶନର ଜୁଣ ବନ୍ଦା
 ଅସେସରକ ସାହାୟ୍ୟ ବିନା ଦୌର ବରୁର
 କରବେ ଏବଂ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ସ୍ୱରୂପ ମାଂସ-
 ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବାଗଦାସ ବନ୍ଦା ଏବଂ ସତ ଟିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ
 ଅର୍ଥବଗ୍ର ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବ ନାହିଁ ।
 ଚନ୍ଦ୍ରବିଲଦାରମାନେ ଏବଂ ମାସରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ବାସ-
 ଦାସ ବମା ଟ ୧୦୯ ବାରୁ ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱ ଅର୍ଥବଗ୍ର ନ
 ଦେଲେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଦେବ ନାହିଁ । ଉତ୍ତ-
 ରସବାଣ ସମ୍ପତ୍ତି ବିଭାଗ ଲାଭ୍ୟାଦ ଦେବାନା
 ମୋକଦମାର ସମ୍ପରାଳେ ହୁନ୍ ମୁସଲମାନ ବନ୍ଦା
 ବୌଦ୍ଧ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀ ଦେଲେ ସେମାନଙ୍କ ଜାଗାକୁ
 ଶାଖାନୁଷ୍ଠାରେ ଅଥବା ଅନୁଗୁଣର ପ୍ରତିକର
 ଦସ୍ତୁର ଅନୁସାରେ ଚର୍ଚ୍ଚିତ୍ତ ବରୁର ଦେବ । କ-
 ରଜା ମୋକଦମାରେ ଅସର ଅପେକ୍ଷା ଅଧିକ
 ସୁଧ ଡିଗ୍ରୀ ଦୟାସିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏବଂ ବର୍ଷରୁ
 ଅଧିକ ମିୟାଦର ଚମସ୍ତରରେ ଦେବେ ସୁଧର
 ରୁ ଡି ଥାଉ ସରବେ ସତକର ମାସରୁ ଟ ୨ ବାରୁ
 ଅଧିକ ଦରରେ ଅଦାଲତ ସୁଧ ଦେବେ ନାହିଁ ।
 ଜେପୁଟା ନିମିଶନର ପ୍ରାମ୍ୟ ଚୌକାଦାର ବାହାବ
 ଏବଂ ବରଖାସ୍ତ୍ର ବହି ପାସିବେ ଏବଂ ଚୌକାଦାର
 ଜିହାକୁ ସ୍ୱତ୍ୱଗ୍ରହଣ ଅନୁମତି ବିନା କାର୍ଯ୍ୟ ଶକ୍ତି
 ଗଲେ ଅଥବା ଦେଲା ବରେ ଅର୍ଥବଗ୍ରର ଦୟା
 ଦେବ । କୋଟିଫିସ ଓ ଷ୍ଟାମ୍ପ ଅଇନମାନ ଦେ-
 ବଲ ଅନୁଗୁଣ ସବଡ଼ିକଜନରେ କାଣ ଦେବ ।
 ଦଲାଇ ରେଜିଷ୍ଟର ଅଗରତଃ ସମ୍ପରାଳଙ୍କ ଲିଖା-
 ମରେ ଦେବ ଓ ରେଜିଷ୍ଟର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଜେପୁ-
 ଟା ନିମିଶନର ଜିହା ରେଜିଷ୍ଟର ଦେବେ ମାତ୍ର
 ଏସ୍ତ୍ରୀୟରୁ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ସମସ୍ତ' ରେ ବଶେଷ
 ଦେଇ ବୌଣସି ଦଲାଇ ରେଜିଷ୍ଟର କରିବାକୁ
 ନିରାନ୍ତ ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କର ପାର-

ବେ । ଭେଦଭୁକ୍ତ ସମ୍ଭାଷଣ କର୍ମମାବଳୀ ଏଥି ପରେ ପ୍ରକାଶ ଦେବ । ପୁଲିସ ଅଭିନ ମତେ ଅନୁଗୁଣ ଗୋଟିଏ ଯୋଗ୍ୟ କଥା ଦେବ ଏବ ଗଜଜାତ ସୁପ୍ରଶସ୍ତା ଯୋଗ୍ୟ ଇଳକ୍ଷେତ୍ର କେଳିକଳର ସମସ୍ତ ଅଧିକାର ଓ କ୍ଷମତା ବ୍ୟବହାର କରିବେ ।

ଉପର ଲିଖିତ କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀରୁ ପାଠକମାନେ ଦେଖିବେ ସେ ଶାସକବର୍ଗରୁ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅନୁନ୍ନତ ଭୂମିଶ୍ରେଣୀର ଶାସନ ସମ୍ପର୍କରେ ସେହି କାର୍ଯ୍ୟପ୍ରଣାଳୀ ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସେହିପରି ହୋଇଅଛି । କେବଳ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡ ସମ୍ପର୍କରେ ସୁପ୍ରଶସ୍ତାଙ୍କ କ୍ଷମତା ବହୁ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ଥିବାର ପ୍ରକାଶ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗଜଜାତ-ସମ୍ପର୍କରେ ସୁପ୍ରଶସ୍ତାଙ୍କ ପ୍ରାଣକଣ୍ଠାଣ୍ଡା ପ୍ରାଣୀୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖଳଦ୍ୱାରା ଅନୁମୋଦିତ ଦେବାର ଅବଶ୍ୟକ ବନ୍ଧୁ ଅନୁଗୁଣ ସମ୍ପର୍କରେ ସେ ଦାୟକୋଟର କ୍ଷମତା ପାଇବାରୁ ତାହାଙ୍କର ଅଦେଶ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ଅଟେ ଦାୟକୋଟରେ ଅନୁଚିତ ଦୁଇଜଣ ବର୍ଣ୍ଣରପତ୍ର ଏକତ୍ର କରି ବିଚାର କରନ୍ତି । ଏଠାରେ ଏକା ସୁପ୍ରଶସ୍ତାଙ୍କ ବିଚାରରୂପେ ଏକଜଣ ପାଣି ପାଇ ପାରେ । ଏହି ଅଧିକାରଟି ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖ ଅପଣା ଦାତରେ ରଖିଥିଲେ ଭଲ ହୋଇ ଥାନ୍ତା ।

ଗତ ତା ୯ ରଖ ଶୁକ୍ରବାର ଦିବସ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସଭାର ବୈଠକ ହୋଇଥିଲା । ସଭାରେ କମ୍ପୁଲ୍‌ସିଭ କେତେକ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତାପନ ହୋଇଥିଲା ଓ ମାନମାୟ କଟକସାହେବ ଉତ୍ତର ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ମାନମାୟ ସର୍ ଚାର୍ଲସ୍ ଇଲ୍‌ସ୍‌ଟ୍ରୀଟ୍ ସଭାସଭର ଅଧିକ ପ୍ରଦାନ କରିଥିଲେ ।

୧ମ ପ୍ରଶ୍ନ । ଦେବୀରପୁ ଜେଲଖାନାର ବେସରକାସ ଦର୍ଶକମାନଙ୍କଠାରୁ ସରକାର କୌଣସି ଉତ୍ତୋଷ୍ଟ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଥିଲେ କି ନା ଓ ସେଥିରେ କର୍ମେତମାନଙ୍କ କୈଳକ ଉତ୍ତୋଷ୍ଟ-ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ ଦିଆ ହୋଇଅଛି କି ନା ? ଓ ସରକାର ସେହି ଉତ୍ତୋଷ୍ଟମାନ ସଭାରେ ଅଗତ କରିବେ କି ନା ?

ଉତ୍ତର—କୌଣସି ଅଧିକାରୀ କଥା ସତ୍ୟ ବନ୍ଧୁ ମାତୃଶିକା ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ପ୍ରସ୍ତାବ ପ୍ରଦତ୍ତ ହୋଇ ନାହିଁ ।

୨ୟ । ଜେଲଖାନାରେ ଧର୍ମବିପ୍ଳବ ଉତ୍ତୋଷ୍ଟ କାର୍ଯ୍ୟ ତଳାଇବାଦ୍ୱାରା କର୍ମେତ-

ମାନଙ୍କୁ ଗାନ୍ଧିଶା ପ୍ରଦାନ କରିବା ଉଚିତ କି ନା ?

ଉତ୍ତର—ଅନେକଥର ଏ ପ୍ରଶ୍ନ ସରକାରଙ୍କ ବିଚାରଧାନରେ ଅସିଅଛି ଓ କର୍ମେତମାନଙ୍କୁ ଉତ୍ତୋଷ୍ଟ ପ୍ରଦାନ ନ କରିବା ବିଷୟ ସ୍ଥିରକୃତ ହୋଇଅଛି । ଏହିକର୍ମେତମାନଙ୍କୁ ତଳଅପସ୍ତର ବନ୍ଧୁ କର୍ମେତମାନଙ୍କୁ କାର୍ଯ୍ୟ କଲେ ଅନେକ ଗୋଳମାଳ ଉତ୍ତୋଷ୍ଟ ହୋଇପାରେ ଓ ମଧ୍ୟ ଜେଲଖାନା ଶିକ୍ଷା ପ୍ରତି ବାଧାଜନକ ହୋଇ ପାରେ । କେବଳ ପ୍ରେସିଡେନ୍‌ସି ଜେଲରେ ଇଉରୋପୀୟ କର୍ମେତମାନେ ରହନ୍ତି ବୋଲି ସେଠାରେ ଉପାସନାର ବିଧି ଅଛି ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜେଲରେ କର୍ମେତମାନେ ନିଜେ ଅବସର ଅନୁସାରେ ଉପାସନା କରିବାର କର୍ମେତ ଉପସ୍ଥିତ ଅଛି ।

୩ୟ ପ୍ରଶ୍ନ । ମୋଟସଲର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ଗମ୍ଭୀର ଗଲେ ପ୍ରମାଣରେ ଓ ସେମାନଙ୍କର ସାକ୍ଷିମାନେ ସେହି ଦୁ-ସଂଗ୍ରା ଓ କଷ୍ଟ ଭୋଗ କରିବାରୁ ତାହା ସରକାରବାଦୀଙ୍କର ଅକମଳ ଥିଲେ ସରକାର ଉକ୍ତ କଷ୍ଟ ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ କୌଣସି ଉପାୟ ଅବଲମ୍ବନ କରିବାରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛନ୍ତି କି ନାହିଁ ଓ ମଧ୍ୟ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନେ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଗମ୍ଭୀର କରିବେ କେବଳ ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ମୋକଦ୍ଦମାନ ଗମ୍ଭୀର ସମୟରେ ବିଚାର କଲେ ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇ ପାରେ କି ନା ?

ଉତ୍ତର—ପକ୍ଷ ଓ ସାକ୍ଷିମାନଙ୍କର ଅବିଧ୍ୟା-ବିଷୟର ଉତ୍ତୋଷ୍ଟ ଅଧିକାଂଶ । କେବେ ଗମ୍ଭୀର ସମୟରେ କାରାଗରୁ ଅବିଧ୍ୟା ଦେଲେ ସୁକା କେତେକ ଲୋକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇଥାଏ । ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଗମ୍ଭୀର ଦେଉଥିବ କେବଳ ଉକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ମୋକଦ୍ଦମା ପ୍ରଦାନ କରୁ ବା ସୁବିଧାଜନକ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ କେବେ ସେହି ସ୍ଥାନରେ ତାମ୍ବୁ ପତ୍ରକ ଉକ୍ତ ସ୍ଥାନର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କର ମୋକଦ୍ଦମା ବିଚାର କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଚେଷ୍ଟା କରିବେ ଓ ଏହି ଉତ୍ତର ଦୃଷ୍ଟିରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବା ନିମନ୍ତେ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟମାନଙ୍କ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ଏଥିର ଏକପ୍ରକାର ଉଚିତ ପଠାଯିବ ।

୪ର୍ଥ ପ୍ରଶ୍ନ । ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଚାନ୍ଦି ସମ୍ପର୍କରେ କୌଣସି ଉତ୍ତର ହୋଇଅଛି କି ନା ? ଉତ୍ତର—ଗବର୍ଣ୍ଣମେଖା ଏ ବିଷୟରେ

ଉତ୍ତର ମନୋଯୋଗ ପ୍ରଦାନ କରିଅଛନ୍ତି । ଗତ ଅକ୍ଟୋବର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଉତ୍ତର ମୁସଲମାନ ଜେମ୍‌ସି ଓ ଉତ୍ତର ମୁସଲମାନ ସର୍ବଜେମ୍‌ସି ବଲେକ୍‌ଟର କର୍ମେତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ପାଠ୍ୟାଦିକ ସମ୍ବାଦ ।

ଗତ ଦୁଇଦିନ ମେଘ ବାହାର ହୋଇ ବର୍ଷା ହୋଇଥିବାର ଜଣାଯାଏ ।

ବୋଠପଦର ମହତ୍ତ୍ୱ ଶ୍ରୀ ରତ୍ନାଧିପତି ଗୋଷାଳ ବର୍ଷବର୍ଷ ସଂକଳନ କରି ସେଠାରେ ଦେଖାଇ ଦେଖାଉଅଛନ୍ତି । ଏବର୍ଷ ମଧ୍ୟ ଗତ ସରକାରୀକାରୀ ଉପକ୍ରମରେ ବାହା-ବାବେଗ, ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ଉତ୍ତର ଓ ଚୌପାଠ ବହୁଦିନରେ ଅଭିନୟ ହୋଇଥିଲା । ଅଭିନୟରେ ଅନେକ ଦର୍ଶକ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଥିଲେ ।

କଲିକତା—ଗେଜେଟ

ଡେପୁଟି ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଓ ଡେପୁଟି ବଲେକ୍‌ଟର ଶ୍ରୀମତୀ ଉଦୟିନୀ ଏଫ୍. ଡି. ମଣ୍ଡାଲ ସାହେବ ଗଜଲୀୟ ପାଠ୍ୟାଦିକ ସମ୍ବାଦ ୧୮୮୦ ମାଲର ଦର୍ଶାୟ ୨ ଅଭିନୟ-ଧାରଣାରେ ବହୁ କ୍ରମରେ ବଲେକ୍‌ଟରଙ୍କ କ୍ଷମତା-ପାରେ କାର୍ଯ୍ୟକରଣର ଉତ୍ତର ଦେଲେ ।

ଏବର୍ଷ ଜ ୨୮୦ ଓ ଏପ୍ରେଲ୍‌ରୁ ଜ ୨୯୨ ଓ ଏପ୍, ଏ, ଏକ ଜ ୨୯୫ କଲିକତା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ୧, ୨, ପଦ୍ୟା ଦେବୀମିତ୍ର ପାଠ୍ୟାଦିକର ଅଭିନୟ । ଉଦୟିନୀ ଦେ-ଦେଶୀ ଦେବ ।

୧୧ ଜେମାନ୍ତ ବାସନୀଧାରୀରେ ଗାର ବୋହୂରେ ଦେବଦେବୀମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ଦୁଃଖିନୀ । ବାସନୀରେ ଓ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ଦେ ସେ ଗଜାଧର ବହୁଅଛନ୍ତି, ଏଥିରେ ଅଭିନୟମାନେ ଦେଖି ଉଦୟିନୀ ଦେଲେ ନାହିଁ ?

ଅତି ବୀର ମହାଦେବ କଥାଅଭିନୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଇ-ଗଜ-ସେନାକ ଦସ୍ତରେ ଉଦୟିନୀ ଦେବୀର ମୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଗଜପତିରେ ଛବି ଦେଖି ବୋହୂ ଦେଲେ ଅନେକ ଇ-ଗଜ-କର ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡରେ ତରଳ ହୋଇ ଯାଏ । ଏହା ବହୁତ ଉତ୍ତମ ।

ମେଘଲୟର ମୁସଲମାନ ସମାଜରେ ଉତ୍ତୋଷ୍ଟମାନ ପା-ତାଳର ଗୋଟିଏ କଥା ନିବୁଦ୍ଧକାର ଅଠକ୍ରମରେ ତାହାର ବାଗ୍ର ଛାଡ଼ି ୧୮୯୨ ପରେ ବାଗ୍ରଟି ଛାଡ଼ିଲା । ୧୨୨ ନପରେ ସେହି କାରକାର ମୁକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ବାହୁ-ରୁ ବନ ବୁଝାଇ ଏହା କିଏ ବୋଲିପାରିବ ।

ପଦ୍ୟାଦିକରେ ଉଦୟିନୀ ଅଧିକାଂଶର ଅଭିନୟ ଉଦୟିନୀରେ ମାଂସମିତ୍ର ସେଠାରେ ବୋହୂବହୁକାର ଅଧିକାର ନାହିଁ ହୋଇଅଛି । ଏବେରେ ଗୋଷାଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ଅଧିକାଂଶ ତତପାତ୍ରୀ ତାହା ଦେଲେ ଅଧିକାଂଶର ଗୋଷାଳ ବୁଝିବ କଥା ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ତାହା କି ହେବ ?

ପ୍ରସ୍ତାବ ମାଗିମେତାରେ ଏବର୍ଷ କିଛି କଥା ହୋଇଥିବ ସମ୍ଭବ ଦୁଇଦିନ ପୁସ୍ତକ ସମ୍ପ୍ରଦାୟରେ ଏତେ ସାହିତ୍ୟର ଉତ୍ତର ଦେବେ ଦେଖାଯାଇ ନାହିଁ ।

closed from the Midnight of 7th March to the 5th May 1894, notice is hereby given that the canals in the Orissa Circle will be closed as follows :—

- (1) Kendrapara canal and its branches, midnight of 7th March to 5th May 1894.
- (2) Taldanda canal and its branches, 10th May to 15th June 1894.

C. W. ODLING, Secy., Govt. of Bengal. The 1st February 1894.

NOTICE.

In modification of the notice dated the 13th Instant it is hereby notified that the office of the Indian Hemp Drugs Commission will be held in the office of the Cuttack Collectorate and not in the office of the Commissioner of the Orissa Division, The commission will take evidenee on the dates as notified before.

Cuttack, } H. G. COOKE, }
23-2-94. } Offg. Commissioner.

ବନାରସୀମାଳ ।

ବନାରସୀରେ ଅମ୍ବର ଗୋଟିଏ ବାଣିଜ୍ୟ-କୋଠୀ ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ଗଜା, ମହାଗଜା ଏବଂ ଜମିଦାରମାନଙ୍କ ସହର ଅମ୍ବର ବାରବାର ଅଛି । ଅମ୍ବରକୋଠୀରେ ବନାରସୀ ଜରଦାର କରପତ୍ରା ପ୍ରଭୃତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଅନ୍ତି ।

କେହି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ତେଲୁଗୁମାନଙ୍କ ପାର୍ଶଳରେ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ମାତ୍ର ସେହି ପଦାର୍ଥ ମନୋମତ ନ ଦେଲେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟର ବୋଧ ଦେଲେ ତେଲୁ ପଦାର୍ଥ ଅମ୍ବର ନିକଟକୁ ଓ ପ୍ରାୟ ଦୂର ଦେଲେ ଅବଶ୍ୟ ସମ୍ପର୍କ କରି ସମ୍ବନ୍ଧମୂଳକ ପଦାର୍ଥ ପୁଣି ପଠାଇ ଦେବେ କିମ୍ବା ଓ ପ୍ରାୟ ଦେବେ । କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପଦାର୍ଥ ସିଦ୍ଧା-ଆସିବାର ତାଙ୍କମାଗଣ ସହଜକୁ ଦେବ ।

କମ୍ପାନୀର ପଦାର୍ଥମାନ ଅମ୍ବର କୋଠୀରେ ବିକ୍ରୟ ନିମନ୍ତେ ସଜ୍ଜା ପ୍ରସ୍ତୁତଥାଏ ।

ବନାରସୀ ଜରଦାର ଶାଢ଼ୀ, ଜରଦାର ଥୋଡ଼ ଚକର, ସାଦା ଥୋଡ଼ ଚକର, ଜରଦାର ଟେପି, କୋଟ, ଦେବା, ନେତ୍ରୀ, ବାପ୍ରା, ସକୀ, ବନାରସୀ ଗୋପଟା, ମଣ୍ଡିଲ, ଶିରରେ

ବାଜିବା ଫେଟା, ମୋଲ, ସାଲ, ନାନାପ୍ରକାର ମୁଦା । ଏତଦ୍ଭିନ୍ନ ଅଛି ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପଦାର୍ଥ ବନ୍ଦ କଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ।

ଭୂମିର ଚିତ୍ରିକର ଦାଖଲକରା ପ୍ରଭୃତି ଭୟର ବସ୍ତୁକୁ ଅ-ଦେଶ ଦେଲେ ଅଧି-ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ବନାରସୀ ଅଧିକ ମାତ୍ର କେତାକି ତହିଁର ଅନୁମାନକ ମୂଲ୍ୟ ମୂଲ୍ୟ ଅନ୍ତର୍ଗତ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଅମ୍ବର ନିକଟକୁ ବେଶ ପଡ଼ି ନେତ୍ରୀକୁ ଲୋକ କଲେ ହୁନା କିମ୍ବା ଇ-ରେଖା-ଭାଷାରେ ଲେଖି ଅପରାଧ ପୂର୍ବ ନାନା ଧାର ସୁସ୍ଥରୂପେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଥାଏ ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁମଲ ଗୋକାକାଥ ।
କୁଞ୍ଜବଳାପାଟିକ, ବନାରସୀ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା ।

ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ-ସୁରାଣ ।
ବହୁଳ ଟୀକା ଓ ସରଳ ଭାଷାମୂଳକ ସହଜ ମୂଲ୍ୟ ଦୋର କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଠଅଣା ଓ ମୋଟସଲକୁ ତାଙ୍କମା-ସୁଲଭ ରୂପରେ ଥାଏ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ ଭଗବଦ୍ ଗୀତା ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସୁଲଭ ଭଲ ସଙ୍ଗୀତ ସୁସ୍ତକ
ସଙ୍ଗୀତ ସଂଖ୍ୟା ସଂଖ୍ୟା ।
ମୂଲ୍ୟ ୫ ୦ ୯ ଭଲ ଅଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ କେତେକ ସାର ସଂଗ୍ରହ ଦୋର ଏହି ନୂତନ ସୁସ୍ତକ ମୂଲ୍ୟ ଦୋର ଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁନ୍ଦର ଚିତ୍ରିଣୀ ଓ ଛନ୍ଦ ସଙ୍ଗୀତ ସଦି କେଶିକ ଦୋର-ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଭୂତୀପାଠର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।
ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତାବନା କଠିନ ସମ୍ପର୍କ-କର ଅର୍ଥ, ରୂପ, ସମାପ ପ୍ରଭୃତି ଓ ଦୁର୍ବୋଧ ସୁଲଭକର ବିଷୟ ବହୁଳ ଏବଂ ସରଳାସିକ

ଓ ଚୈତ୍ୟୋଳକ ବିବରଣ ସଦି କେଶିକ ଦୋର-ଅଛି । ଭୂତୀପାଠରେ ସୁନ୍ଦର ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓ ଶ୍ରୀକବି ସୁନ୍ଦର ଶ୍ରୀଗୁଣ୍ଡମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପ୍ରସ୍ତକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରସ୍ତ-କମ୍ପାୟ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରନ୍ତି । ମୂଲ୍ୟ ଶୁଣନ୍ତୁ । କଟକ ଦୋରାବଳୀର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।

ଶୀଘ୍ର ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ ! !

ପ୍ରସ୍ତକ ସଂଖ୍ୟା ଅଳ୍ପ ଅଛି ।
ପ୍ରାକ୍ତମାନଙ୍କ ସୁଧା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବ ପ୍ରଣୀତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପ୍ରସ୍ତକମାନ ଅଳ୍ପାତରୁ ଅର୍ଦ୍ଧମୂଲ୍ୟ-ରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଲା ।

ସଙ୍ଗୀତ ସାର	ପ୍ରଥମ ଭାଗ	ଟ ୦ ୯
ଏକକ	ଦ୍ୱିତୀୟ ଏକକ	ଟ ୦ ୯
ଏକକ	ତୃତୀୟ ଏକକ	ଟ ୦ ୯
ଏକକ	ଚତୁର୍ଥ ଏକକ	ଟ ୦ ୯
କାବ୍ୟଚମ୍ପୁ		ଟ ୦ ୯
କପିଳାସ କ୍ଷେତ୍ର		ଟ ୦ ୯

ଏହି ପ୍ରସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-କମ୍ପାନୀଙ୍କ ସହାୟତାରେ, ଚଳୁ ଏକାଧିକ ବାରୁ ଶ୍ରୀ ରାମପ୍ର-ସନ୍ଦ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋରାକରେ, ଚୈତ୍ୟ-କରାପ୍ର ବାରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ନାୟକଙ୍କ ତା-ଲୁରଖାନାରେ ଏବଂ ବାଲୁବଜାର ପ୍ରଣୀତ ଶ୍ରୀଗୋବିନ୍ଦଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ଦୋରାକରେ ମିଳନ୍ତି ।

କଟକ ମା ୧୯୯୩ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ସଂସ୍କରଣ ।

ବିଶ୍ୱମସାହେବଙ୍କ କଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକ୍ରମେ କାଳରେ ଏକ ୨ ଫର୍ଥ ଆର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ୨ ମୋଡ଼ରୁ ଶସ୍ତ୍ରା ବୋଲି ଯାରେ ଏ କଟିକା କେବଳ ଭୂତକ୍ରମପଦାର୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାତ୍ର ଦର୍ଦ୍ଦ ଲଭ୍ୟାଦ ବିଷାକ୍ର ବା ଧର୍ମଦାନକର ଦୁର୍ବ୍ୟ କିଛି ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବ ଦୋରରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ କିଲେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ରୀ ପୁରୁଷଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ସମାଜ ଉପକାଣ୍ଡ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଅନ୍ତେ ପକ୍ଷା କଲେ ଏଥିରୁ ଶୁଣ କାଣି ପାରିବ ।
ଉଦ୍‌ସମୟ, ପାକସ୍ତ୍ରୀରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବୃଦ୍ଧ, ଭେକକ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପକ୍ଷ-ଶୁଣା ଓ ଶିଃରା, କିମ୍ପାକ୍ରମା, ଶୈତ୍ୟ, ଭାସୋ-

ଦ୍ଵୟମ, ଶ୍ଵାମାନନ୍ୟ, ଶ୍ଵାସ, କୋଷ୍ଠବକ୍ତା, ବକ୍ତ୍ର
 ଚର୍ମଶ୍ଵେନ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ଵପୁଷ୍କ ଓ
 ଯୈତ୍ରିକ ପାତ୍ରାରେ ଏହି ବଟିକା ଅମୋଗ
 ଔଷଧ । ଏକ ଇଞ୍ଚ ସରସାର ଓ ଦେହସୂକ୍ଷ୍ମିତ
 ଷରେ ଅଧ୍ୟନ୍ତ ହୃଦବାସ ।

ହୈନ୍ଦୋପ୍ରାଣର ସକଳଗରୁର ଇଂରାଜୀ-
 ଔଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ
 ଅ ଅକାର ଅମୂଲ୍ୟରେ ଟ ୦ ୫ ୦ ୫ ଓ
 ଟ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ଡାକଖଣୀ ପୃଥକ ଦେବା-
 କୁହେବ ।

New School Books. JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
 Webb's Condensed Dictionary.
 Webb's International Do.
 Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutt's History of India.
 Catechism of History of India.
 Buckley's History of England.
 K. P. Basu's Algebra.
 Royal Readers No. I to IV,
 Manual of Geography.

Wall-maps and Atlases.
 To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।

ଏହି ସହର ବଟିକ ଚୌଧୁରୀବଜାର ଶ୍ଵେତ
 ବାବୁ ଗୌରୀନନ୍ଦର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସା ସଲଗୁରେ
 ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବି-
 ଲଇ, ରେସମା ଓନେଇ ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରସ୍ତୋତନୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁନ୍ଦର ଏବଂ ଏକ
 ଚିତ୍ର ଦରରେ ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଖରଦ ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଇତ୍ୟୁ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କପ-
 ଷରେ ଏହା ବିକ୍ରୟ ହୁଏ । ଯେହେତୁ କର-
 ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଳ
 ଦାନ ଦେଖି ବହିଁ ଉପରେ ମୁଦ୍ଢା ବିଶି ମୂଲ୍ୟ

ଦେଲେ ଲୁଗା ଦେଇ ପାରିବେ । ସମସ୍ତ
 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏକଦଳ ବାହାରଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଲୁଗା ନିଆଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜନସ ଦେଖି କଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପିତ୍ତକ୍ଷୟ ହେଉଥିବେ ଯେ ଅମ୍ବୁମାନଙ୍କର ମୂଲ୍ୟ
 ପଥାସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅନ୍ତୁ ଅଟଇ ।

ନଗଦ ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟସଲକୁ ଡାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଯାଏ ଏବଂ ଟଙ୍କା ପ୍ରତି
 ଅଳ୍ପତଃ ଚାରିପାଖ ଅକ୍ଷମ ପଠାଇଲେ ହେଲୁ-
 ଯେଏକଳ ଡାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ପଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ତଥ୍ୟସୂଚୀ ।

ଚନ୍ଦ୍ରସର ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଟମେଟି ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ଲଇ ଓ ନେଲ ପେନସିଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଓଜଲ ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ନକସା କାଗଜ	୧ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଫୁଲସକେପ୍ କାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୦
ଏକଲ ରୁଲବାଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ଏକଲ କରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୦
ଫାକସିନୋଟପେପର ଓ ଲଫାଫା	୧ ୧ ଟ ୨ ୧
ଡାକବାଗଜ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଲଫାଫା ସରସା ୧୦୦ ଟ ୦୫/୧	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୧/୦
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ସ୧୦୦	୧ ୦ ୧/୧ ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ବାଲକାଗଜ ୧୨ ପତ୍ରି	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୦
ସୀଦାକ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକଲ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାକୁ ଅଧ- ବୋତଲ ଜଳରେ ପକାଇ ଦୁଇଦଳ ପରେ ଗୁଣ୍ଡି ଦେଲେ ହୃଦ୍ଵୟ ସିଦ୍ଧାଇ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ସୀନଟ ପେନସିଲ	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ରବର	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଦଂସପତ୍ରି କଲମ	ଗୋ ୨ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଲୁଗା କଲମ (ନିକ) ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଏକଲ କରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଏକଲ ଦକ୍ଷିଣାବଳୀକୋଳମ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ବାକହୁଅତ ବାକ୍ସି ସହୁ	
(କଳମାବାଲ)	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧

ଏକଲ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
କଳାପତା ସରସା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
କୋଇପୁର ବେଗ	
ଲୁକସହୁ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ମନକେକ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ମୁସ୍ତମପତରର ପରପିତୁରା ଓ	
ଲୁଗେଲନକସାବାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୨ ୧
ଲେହେସ୍ତର	ଗୋ ୧ ୧ ୧
ମେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ୧ ୦ ୫
ସାର୍ବକ ସରସା	୧ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ପୁଲକାଗ	ଗୋ ୧ ୧ ୧/୧
ଦେବାଲଗିରି ମଜାଲୟା	ଗୋ ୨ ୧ ୩
ଏକଲ ଏକଜାକଅ	ଗୋ ୧ ୧ ୧
ଢେକ	ଗୋ ୧ ୧ ୨
ଅବସେଟ	ଗୋ ୧ ୧ ୫ ୫
ରାସ	୧ ୧ ୧ ୦ ୧/୧
ସାନପଗଡ଼ା	ଗୋ ୧ ୧ ୫ ୧
କଳାଗା ସର୍ବ କସ	ଗୋ ୧
ପିତ୍ତକ୍ଷୟ ଏହାକୁ କୌଣସି ପାତ୍ରରେ ରଖି ଗର୍ଭରେ ଜିଉଲାଇ ବୋଠା ଗୁରୁ ପାତ୍ରରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ ପାଣି ପଡ଼ିବାର ବନ ଦେବ ସେ ୧ ୧ ୦ ବଟିକ } ଅରବିନ୍ଦସହ ଦର କୌଣସି ବଜର } ବଜ୍ରାଳ	

ଉତ୍କଳପତ୍ରିକାର ବଜ୍ରାଳ ଲଗାଇବାର ଖର୍ଚ୍ଚ
 ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ରୂପେ ଆର୍ଯ୍ୟ ଦୋଲପତ୍ରି, ସମା ।
 ପ୍ରଥମଅର୍ଥ ସମାପେ
 ଧାର୍ଯ୍ୟତ୍ଵ ୧୨ ୦ ୧/୧
 ଅଧସ୍ତମରୁ ୧ ୨ ୧
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁରୁ ୧ ୨ ୧
 ମାତ୍ର କୌଣସି ବଜ୍ରାଳ ଯେତେ ଯୁକ୍ତ
 ଦେଲେ ବହିର ଖର୍ଚ୍ଚ ୧ ୦ ୫ ରୁ ଉପା ଦେବ
 ଲାହି ।
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟ ଅର୍ଥ ସମାପେ ଖର୍ଚ୍ଚ ପ୍ରଥମ-
 ଅର୍ଥ ଦେବା ଓ ଦୁଇଗଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
 ଅଧିକ ଦରର ସମାପେ ସ୍ଵଳଭ ବଦୋବସ୍ତ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ବଜ୍ରାଳର ମୂଲ୍ୟ ବଜ୍ରାଳସମ୍ପର୍କେ ପଠାଇ-
 ବାକୁ ହେବ ।

ଏହି ଉତ୍କଳପତ୍ରିକା ସହର ବାଦ-ଦୋରାବଜାର
 ସିନାହର ବଜାରରେ ମୁଦ୍ଢା ଓ ବଜାର

କରୁଣାମୟୀ

ସାପ୍ତହିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରିକା ।

୧୯୧୯
୧୯୧୯

ପାଠକମାନଙ୍କୁ ସମ୍ବୋଧନ ।

ଅଗ୍ନିମ ନାସିକ ମୂଲ୍ୟ ୧ ୩୯

ସଂସ୍କାରମ୍ବ ୧ ୨୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଓଡ଼ିଶା

ସନ ୧୯୧୯ ମସିହାର

ନୂତନ ପଞ୍ଜିକା ।

କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସ୍‌ରେ ପୁସ୍ତକ-ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ବକ୍ଷ୍ୟ ହେଉଅଛି ।
କଟକ ୧୯୧୯ ୧୯/୧୯ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୧୯
କଟକ ୧୯୧୯ ୧୯/୧୯ ଜାନୁଆରୀ ୧୯୧୯

ଅନୁଷ୍ଠାନ ବ୍ୟତୀତ କମିଶ୍ନରୀ ଗୁଣ୍ଠ କଳା-କଳାରେ କାସ କାହାକୁ ଗଞ୍ଜେଇ କମିଶ୍ନରୀର କଳାରେ ସାମ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରବା ନିମନ୍ତେ କଟକ କଳାକୁ ଅଗମନ କରବାର ଅଳ୍ପ କଳା କାହାକୁ ଗଞ୍ଜେ ଅମବାଳ ଶ୍ରେଣ ଅକମଳ କଳାକୁ ସେ ଅପିଆରଲେ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଉଲ୍ଲୁ ସେଗରେ ଏପରି ପ୍ରୀତିକ୍ଷିତ ଯେ ଶ୍ରେଣୀ ପରିଚାଳନା କରବା ଗଞ୍ଜେରେ କଳା-କଳା ହୋଇଅଛି । ମନକଳ୍ପ ସମ୍ପର୍କେ ପୁଣି ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ ଉପସ୍ଥିତ । ଅନୁମାନେ ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ କଳାରେ ପ୍ରୀତିକ୍ଷିତ କରୁଅଛୁ ଯେ ଗୁଣ୍ଠ ବାହା-ଦୁର ମନାସ୍ତୁ ଶାସ୍ତ୍ର ସ୍ତୁତ୍ୟଲ୍ଲହ କର ପରବାର ଓ ବକ୍ଷ୍ୟକଳ୍ପ ହୁଏତରେ ଶାନ୍ତିପ୍ରଦାନ କରନ୍ତୁ ଅନୁମାନେ ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ ସେ ବିନିମାସର ହିଟା ପ୍ରାଥମା କୁ ଅଗ୍ରଣୀ ।

ଜାକଦର ବିଜ୍ଞାପନ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଅଛି ଯେ ଅଗାମୀ ସ୍ତ ୧୯୧୯ ମସିହା ଅପ୍ରେଲ ମାସ ୧୯ ରଖିବୁ ସେଇକାଳର ଉପାଳିତ ଟିକା ଉପରେ ସ୍ତ ବାସିକ ୧୯୧୯ ପରବର୍ତ୍ତରେ ୧୯୧୯ ହିସାବରେ ଦିଅନ୍ତୁ ଓ ଉଲ୍ଲୁ ବକ୍ଷ୍ୟ-ରୁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମାସରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଛଟକାକୁ ଏକ ପଇସା ସ୍ତ ନିକର । ପୁସ୍ତକେ ୧୯୧୯ ବା ଉପ-ରେ ପରକାଶିତ ହିକ୍ଷୁଲ । ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ନିୟମ ଯାଦା ପୁସ୍ତକର ଅପୁଅଛି ସେବଦ୍ରେ କୌଣସି ପରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇ ନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ସ୍ତ ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲେ ତାହା ପରବର୍ତ୍ତନ କରବା ନିମନ୍ତେ ସକାଶ ସର ଗଞ୍ଜେଇ କେକେରଲ୍ଲ-ଠାରେ ରହିଲେ । ସ୍ତ ସମ୍ପର୍କରେ ପୁସ୍ତକ ଅନୋ-ଲଳ ହୋଇ ଥିଲେ ସ୍ତ ବା କୌଣସି ଫଳ ହେଲ ନାହିଁ । ଯଦା ଗଞ୍ଜେଇ ପ୍ରସ୍ତାବ କରୁଥିଲେ, ତାହା ଅବଶେଷରେ କାମ୍ୟରେ ପରଶର ହେଲ । ଅର୍ଥ ଏସମ୍ପର୍କରେ ବାକ୍ୟ ବ୍ୟୟ କର-ବା ବୁଝା ।

ଓଡ଼ିଶାର ପଞ୍ଜୀକରଣ ଓ ଗଞ୍ଜେଇ ମା-ହାଲର ପୁରପଞ୍ଜୀକରଣ ନିଃ କି, ୧୯୧୯ ମସିହା-ଲ୍ଲହର କମିଶ୍ନ ପଦରେ ରଜିଷ୍ଟ୍ରି ହେଲେ ଅନୁମାନେ ଅଗା ବରୁ ଅନୁମାନକର ବର୍ତ୍ତମାନ କମିଶ୍ନର ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ, କୁସାହେବ ଓଡ଼ିଶାର ପଞ୍ଜୀ-କମିଶ୍ନର ପଦରେ ନିୟୁତ ହେବେ । ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ, କୁସାହେବ ବେତବର୍ଷ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶାସନ

କଲେଣି । ତାଙ୍କ ଶାସନ ସମୟରେ କେନ୍ଦୁଝର ଓ ନୟାଗଡ଼ର ଗୋବିନ୍ଦ ଗାନ୍ଧି ଲଭିଅଛି ଓ ତାଙ୍କ ଶାସନ ବାର୍ଯ୍ୟ ଉତ୍ତମରୂପେ ହେଉଥିବା ସାଧାରଣରେ ଯେପରି । ସାହେବ ମହୋଦୟ ମଧ୍ୟ ସ୍ତରୁର, ମିଶ୍ରାକାଶୀ ଓ ଓଡ଼ିଶାର ପୁସ୍ତକ-ପରପଦ ବରୁ । ସାହେବ ମହୋଦୟ ଓଡ଼ି-ଶାର କମିଶ୍ନର ପଦରେ ବାହାଲ ଦେଖିଲେ ଓଡ଼ିଶାବାସିବ ମଲ୍ଲୁଖ ହେବେ । ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ ୧୯୧୯ ନବସାହେବ ଓଡ଼ିଶାର ପୁରପଦ ବରୁ ଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କଠାରୁ ଓଡ଼ିଶା ଅଲେବ ଅଗା କର-ଥିଲ । କଲ୍ଲୁ ଅଗ୍ରଣୀକ ଦବସ ଓଡ଼ିଶାରେ ରହି ଏଠାରୁ ବଦାସ୍ତୁତରଣ କରବାରୁ ଓଡ଼ିଶାବା-ସିବ ଦୁଃଖିକ, ଯାଦା ହେବ ତାଙ୍କର ଉତ୍ତ-ଧରାଣ ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ, କୁସାହେବ ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇ ଓଡ଼ିଶାବାସିବ ଦୁଃଖ ଦୂରହୁତ ହୋଇଅଛି ।

କଟକ ବାଲୁକାରେ ଏକକଣ ପଞ୍ଜିମା ପଞ୍ଜିମାନଙ୍କର ଏକପ୍ରକାର ନୂତନ ଶ୍ରେଣୀ ଦେଖାଉ ଅଛି । ଦର୍ପକମାନଙ୍କୁ କଣକୁ ଦର୍ପକ-ଦୁରପପସା ପଞ୍ଜିଅଛି । ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ ନୂତନପ୍ରକାର ଓ ଅପୂର୍ବକଳ୍ପ ଅଟେ । ଗୋଟିଏ ବାସ୍ତା-ହେଲେ ମାଳା ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ ଅନେକ ଦିଅନ୍ତୁ, ସେ ମାଳା ଶ୍ରେଣୀ ଦେଉ ଅଛି । ଏକ ହେ ତା ଶାଳାରେ ବାର୍ଯ୍ୟ ବରୁ ଅଛି ଅର୍ଥାତ୍ ଅଲେବ ପୁରବ ଟିକା ବହୁସଂସ୍କୃତ ନୟରୁ ଶ୍ରେଣୀକଳ୍ପ

ବାହୁ ଅଶୁଅଛୁ । ଆଉ ଏକ ଚୋରା ବନ୍ଦୋଟି
 ଖେଳୁଛୁ ଏହା ବଡ଼ ଅପୂର୍ଣ୍ଣକଳକ ଅଟଇ ।
 ଅଛୁ ବୋଧେବ ଚୋରା ଗଢ଼ିତପରେ ଚଢ଼ି
 କପୋତ ଦ୍ଵାରା ମାତାମାତ୍ରକୁ ଦକ୍ଷାଅପଣ୍ଡ ଓ
 ଅନ୍ୟ ବୋଧେବ ଚୋରା ସକ ପିପୁଲରେ ବାହୁ
 ଦ ଠୁଁ ବନ୍ଧୁକ ମାରୁଅଛୁ । ଶୁଦ୍ଧ ଅଭାବେ
 ଦେଲେସୁକା ସେ ଚାହାର ଉପିତ ପ୍ରାଚରେ
 ବହି ରହୁଥାଏ ଏପ୍ରକାର ଶେନା ଦେଖିବା ନମ-
 ନ୍ତେ ଅନେକ ଲୋକ ଗୁଣ୍ଡ ଦେଉଅଛନ୍ତି । ବାସ୍ତ-
 ବିକ ଖେଳଟି ଅପୂର୍ଣ୍ଣକଳକ ଅଟଇ ଓ ଏପ୍ର-
 କାର ଅମୋଦ ଦର୍ଶନ କରବାରୁ ପଲସା ବ୍ୟୟ
 କରବା ବୁଝା ନୁ ବ । ଅନ୍ୟ ବେହୁ ବଦେଶୀ
 ହୋଇଥିଲି ବର୍ଷକ ଦୁଇପଇସା ପୁଲେ ଦୁଇଟି-
 କାରୁ ନୁଲ ଦୋଳ କ ଥାଆନ୍ତା ।

ଗଜ ପୋଲିଶ ସକ୍ଲନ୍ଦଂଶୁର ପଶ୍ୟାରେ
 ପ୍ରାୟ ୧୨୦୦ ଶ ପଶ୍ୟାଥୀ ଥିଲେ ଲକ୍ଷ୍ମରୁ
 କ୨୦୦୦ ପଶ୍ୟାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣିତା ଲଭ କରଅଛନ୍ତି
 ଓଡ଼ିଶାରୁ ଦୁଇଜଣ ପଶ୍ୟାଥୀ ଥିଲେ ଏବ
 ଦୁଇଜଣ ପରୀକ୍ଷାରେ କୃତକର୍ମ୍ୟତା ଲଭ କର-
 ଶୁଣ୍ଡି ଓ ଦୁଇମାସ ଶିକ୍ଷା କରବା ନମନ୍ତେ ଚକ୍ଷ-
 ଶପ୍ରସନ୍ଦାକୁ ଗମନ କରବେ । ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥ-
 ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ୫ମସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରଅଛନ୍ତି ଓ
 ବାବୁ ଦୁର୍ଗାପ୍ରସାଦ ପାଲ ଅଧ୍ୟାକ୍ଷଶାସନ ପ୍ରାଳ
 ଅଧିକାର କରଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ ଜଣକ ବାହାର
 ଶୁଦ୍ର ଓ ଦ୍ଵିତୀୟ ଜଣକ ପୋଲିଶ ଦେହ କନ-
 ଶ୍ଚୁକଲ ପ୍ରତ୍ୟୋଗିତାରେ ବାହାରଶୁଦ୍ର
 ହୋଇ ସମୁଦାୟ ବଙ୍ଗପ୍ରଦେଶ ମଧ୍ୟରେ
 ୫ମସ୍ଥାନରେ ପ୍ରଦେଶ ଦେବା ଓଡ଼ିଶା ପ୍ରଭ
 ଗୋବର କର୍ମସ୍ଥ ଅଟଇ । ଏଥର ଓଡ଼ିଶାରେ
 ଦୁଇଗୋଟି କାର୍ଯ୍ୟ ଖାଲ ଥିଲ ଓ ମଧ୍ୟ ଦୁ-ଜଣ
 ପରୀକ୍ଷାରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣିତା ଲଭ କରଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଅଶାକରୁ ଅଗାମୀ ପରୀକ୍ଷାରେ ବେଶି
 ଦର୍ଶ୍ୟକ ପରୀକ୍ଷାଥୀ ଉପସ୍ଥିତ ହେବାକୁ ସଚେତ୍ତ
 ଦେବେ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କର ଅଶା ଦେହଅଛୁ ସେ
 ପରୀକ୍ଷାର ନୟମ ହେତୁ ପୋଲିଶରେ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ
 ବିଦ୍ଵାନ୍ କର୍ମଗୁର ମାତେ ଭୂତି ଦେବେ ଓ ମଧ୍ୟ
 ସେମାନଙ୍କର ଶାସ୍ତ୍ର ଉଦ୍ଧୃତ ଦେବ । ଅମ୍ବେମା-
 ନେ ଶୁଣ ଅନଳିତ ଦେଲୁଁ ସେ ଗଜବର୍ଷର
 ପରୀକ୍ଷୋତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ସକଳନ୍ଦଂଶୁର ବାବୁ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ-
 ମହାପାତ୍ର ଇତ ମଧ୍ୟରେ କାର୍ତ୍ତ ର ସୁଦକ୍ଷତା,
 ଦର୍ଶନାରୁ ପଞ୍ଚମ ଶ୍ରେଣୀରୁ ଚତୁର୍ଥ ଶ୍ରେଣୀକୁ
 ଉନ୍ନତଲଭ କରଅଛନ୍ତି ।

ଗଜାଦେ ରବିବାର ଦିବସ ଏଠା ଓଡ଼ିଶା
 ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଉପାଧ୍ୟକ୍ଷ ସୁବନ୍ଦମା-
 ନଙ୍କ ସମ୍ମାନ ବଶେଷ ଅଧିକେଷନ ଅନୁପ୍ର ପ୍ରିତି-
 କୋମ୍ପାନି ଦୁଲରେ ଦେଲଥିଲ । ସଭର
 ଅଲୋଚ୍ୟ ବସନ୍ତ ଦୁଇଗୋଟି ଥିଲ । ମ
 ବଟକ ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ ଉଠାଇ ଦେବାପ୍ରସ୍ତୁତ-
 ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅଲୋଚନା, ମଧ୍ୟ ଓଡ଼ିଶାରେ ଶେ-
 ହତେ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରବା ନମନ୍ତେ ସଭକାରକ,
 ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରାର୍ଥନା । ସତ୍ୟ ଓ ଦର୍ଶକ ଦୋଳ
 କ ୨୦ ଶରୁ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଦେବେ ଉପସ୍ଥିତ ଥିଲେ ।
 ସଭର ସଭାପତି ବାବୁ ମଧୁସୂଦନ ଦାସ ଏମ୍ ଏ
 ଅନୁପସ୍ଥିତ ଥିବାରୁ ସଦକାରୀମଣ୍ଡଳ ବାବୁ
 ଗୋକୁଳାନନ୍ଦ ଚୌଧୁରୀ କ ଏଲ ସଭାପତିର
 ଅସନ ଗ୍ରହଣ କରଥିଲେ । ସଭାରେ ମାମାଂସା
 ଦେଲ ସେ ଉପସେନ୍ତ୍ର ବିଷୟରେ ଅବେଦନ-
 ପତ୍ର ପ୍ରେରଣ କରବା ଅବଶ୍ୟକ । ଉଦନ୍ତସା-
 ରେ ଏଠାରୁ ଅଗମନ କରଥିଲ । ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗ-
 ଡାକରେକୃତକ କର୍ମକୁ ଅବେଦନପତ୍ର ଘୋଷ
 କେକେନ ସତ୍ୟ ଗମନ କରଥିଲେ ଡାକରେ-
 କୃତ ମଦୋଦୟ ଅବେଦନପତ୍ର ଗ୍ରହଣ କର
 ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣା ବିଷୟ ପ୍ରିତ କରଥି
 ବାର ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କଲେ ଓ ଜେଡ଼ିକେଲ
 ବିଷୟର ଅବେଦନପତ୍ରରେ ସାହାଯ୍ୟ ପ୍ରଦାନ
 କରବାକୁ ଅସୀକାର କଲେ । ଯାଦା ଦେହ
 ବର୍ତ୍ତମାନ ସମୟର ବିଶେଷ ଅଲୋଚ୍ୟ ବିଷୟ
 ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ । ଡାକରେକୃତ ସାଦେବ
 ଜଣେ ବିନିଷାର ମେମ୍ବର ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷେ ଅନୁ-
 କୂଳ ମତ ପ୍ରଦାନ କରବା ସାଧାରଣ ପ୍ରତି
 ଅଧ୍ୟନ୍ତ ସ୍ଵତ୍ଵର ସମ୍ମାଦ ଅଟେ । ଓ ମଧ୍ୟ ଅମ୍ବେ-
 ମାନେ ଗୁଣିଅଛୁଁ ସେ ବିନିଷାର ଅଲ୍ୟସତ୍ୟ
 ଦସିଟିଲର ଉନ୍ଦଂଶୁର ସେନେରଲ ଉକ୍ତ
 ପ୍ରକାର ମତ ପ୍ରଦାନ କରଅଛନ୍ତି । ଅମ୍ବେମାନେ
 ଅଶା କରୁଁ ଏଠା ମେଡ଼ିକେଲସ୍କୁଲ ଉଠାଇଦେ-
 ବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ରହୁତ ହେବ । ଅମ୍ବମାନଙ୍କର
 ମାନଜାୟୁ କର୍ମିଶର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କ, କୁନ୍ ସାଦେବ
 ସ୍କୁଲ ଉଠାଇଦେବା ପ୍ରସ୍ତାବ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସ-
 ଚେତ୍ତ ଅଛନ୍ତି । ସ୍କୁଲ ପ୍ରାପନର କର୍ତ୍ତା ପୂର୍ବ
 ବିନିଷାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ଦେହେନଶାସାଦେବ ଥିଲେ ।
 ବର୍ତ୍ତମାନ ବିନିଷାର ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ କ, କୁନ୍ ସ୍କୁଲର
 ରକ୍ଷାକର୍ତ୍ତା ବୋଲି ସାଧାରଣରେ ପରିଚିତ
 ବୋଲି ପ୍ରସଂସର୍ତ୍ତ ହେବେ ଓ ନାବର ଗର୍ଭି
 ଚିତ୍ତସୁର ଶାସ୍ତ୍ର ଦାଲ ରହବ ।

ବଟକ ଉତ୍କଳ-କାର ଅମ୍ବେମାନେ
 ଅମ୍ବେମାନେ ପୂର୍ବରେ ପାଠକମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇ
 ଥିଲୁଁ ସେ ଉତ୍କଳ ବିରସ୍ତାର ସାହାଯ୍ୟରେ
 ଟ ୨୦୦୦ ନା ଅମ୍ବେମାନେ ଦୋଲଥିଲ । ଏହି
 ଅମ୍ବେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟ ଭୁବପୂର୍ବ ଉତ୍କଳବିଷୟ ବାହା-
 ଶ୍ୟ ଦାସଙ୍କ ସାହାଯ୍ୟରେ ଦୋଲଥିବାର ଅନୁ-
 ମତ ଦୋଲଥିଲ । ଅପର୍ୟ ସେ ବେହୁ ବର-
 ଥିଲେ ସୁକା ମୁତ୍ୟନ୍ତ୍ରପ୍ରଭ ଦୋଷାବେଶ କର
 ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଜାତିର ସରକାରୀମାନେ ଦୋଷରୁ
 ରକ୍ଷା ପ୍ରପ୍ତି ନମନ୍ତେ ସଚେତ୍ତ ଦୋଲ ଥାଆନ୍ତି ।
 ଅମ୍ବେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଶୁଣିବାକୁ ପାଇଅଛୁଁ
 ସେ ଉକ୍ତ ଟ ୫୦୦୦ ନା ଉତ୍ତୀର୍ଣ୍ଣ ଅଛୁ
 ଟ ୨୦୦୦ ନା ଅମ୍ବେମାନେ ଦୋଲ ପ୍ରକାର
 ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛୁ ଓ ଉକ୍ତ ଟକାରୁ କରଣା
 କରବା ନମନ୍ତେ ବଟକ କଲେକ୍ଟର ବିରସ୍ତାଦର
 ବାବୁ ଜଗନ୍ନାଥକ ଲଲଟ ୨୨୦୦ ନା ଦାଖଲ
 କର ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅମ୍ବେମାନେ ଟକାରୁ ବେଲେ
 ଲଲ ସାଦେବଙ୍କ ନିଜ ଜମିଦାରୀର ସତ୍ତ୍ଵ
 ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣାର ଅଂଶ ଅଟେ ସ୍ଵତ୍ଵ ଲଲ ସାଦେବ
 ଉକ୍ତ ଟକା ଅଦାୟ ନ ବେଲେ ତାଙ୍କର ପି-
 ଦାଶ୍ୟ ଲଟରେ ଅସନ୍ତା ଏଣୁକର ସେ ଅବଦ୍ୟା
 ଏହି ଟକା ଦାଖଲ କରବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ
 ଅଛନ୍ତି । ଏହି ଅମ୍ବେମାନେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲବ-
 ସାଦେବଙ୍କର ଭ୍ରାତା ସଚମୋଦନ ଲଲ ଉତ୍କଳ-
 ମୋହରର ଉକ୍ତ ଦ୍ଵାର ପ୍ରକାଶ ପାଇଅଛୁ ।
 ଉପସେନ୍ତ୍ର ଦାଖଲ ଟକା ସଚମୋଦନଙ୍କ ନି-
 ଟ୍ଵରୁ ଉତ୍କଳ ବିରସ୍ତାଦରକତାସ ଦାଖଲ ହୋ-
 ଉଥିବାର କଥର ହୁଏ । ଏଥିରୁ ବୋଧ ଦେହ-
 ଅଛୁ ସେ ସଚମୋଦନ ଅମ୍ବେମାନେ ଟକା ନମନ୍ତେ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦାୟ ଅଟେ । ଉପସେନ୍ତ୍ର ଟ ୨୦୦୦ ନା
 ଦେବନ ଦୁଇବର୍ଷ ହସାବକୁ ବାହାରପତ୍ର ଓ
 ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ହସାବମାନ କର ଦୋଲ ଚଦାରଣ
 ଦୋଲ ନାହିଁ । ମୋଟାମୋଟ ଚଦାରଣରେ
 ଏହିପରି ଫଳ ପ୍ରକାଶ ଦେଲଅଛୁ ।

ଅମ୍ବେମାନେ ଶୁଣିଲୁଁ ସେ ଏହିଭୂମି ଅମ୍ବ-
 ସାହୁ କରବା ପ୍ରଥା ବହୁକାଳରୁ ମୂଲ ଅସୁଅଛୁ,
 ଅଥଚ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଧନ ପଡ଼ି ନ ଥିବ ଏଥି
 ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଛୁ କ ଅଛୁ ? ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ବାହାର
 କେବଳ କରଅଛୁ ସରକାରଙ୍କ ସଜାଣାଣା
 ରକ୍ଷା ପାଇବ ନଚେତ୍ ଅଛୁ ବେଲେ ବର୍ତ୍ତ
 ଏହିପରି କରବା ଅପୂର୍ଣ୍ଣ ନ ଥିଲ । ବର୍ତ୍ତମାନ

କଦନ୍ତ କରୁଅଛି । ଅତି ଯାହା ବାହାରକୁ ପଶ୍ଚାତ୍ତପ୍ତ କରାଯିବ ।

କ୍ୟବସ୍ଥାପକ ସମ୍ମତ ପ୍ରଶ୍ନୋତ୍ତର

ସ୍ୱ.ରମ୍ଭ ବାବୁଙ୍କ ପୁଅ ପ୍ରଶ୍ନ ଉତ୍ତରରେ କଟକ ସାହେବ ଉଚ୍ଚତମ୍ଭୂତିପତିଙ୍କ ସହିତ ପ୍ରାଦେଶିକ ସିଭିଲ ସର୍ଭିସ ଓ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସେଭଲ ସର୍ଭିସରେ ନିୟୁକ୍ତ କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କ ସଂଖ୍ୟା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଏକ ତାଲିକା ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ମଦନ୍ତମାଳଙ୍କ ହସ୍ତରେ କ୍ୟବ୍ସ କେବସ-ମ୍ଭୂତିର ଅପବ୍ୟବହାର ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରକରେ ଦେଖିଥିବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇଛି କି ?

ଉତ୍ତର—ଏକତ୍ରସମ୍ବନ୍ଧରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କୌଣସି ପରାମର୍ଶ ପାଇ ନାହାନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ ଏପରି କୌଣସି ଘଟଣା ଘଟି ନାହିଁ । ସଦ୍ୱାସ କି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରାଯାଇ ଅବଶ୍ୟକ ହେବ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—କଦନ୍ତ ପୁରସ୍କୃତ ହିନ୍ଦୁ ମୁସଲମାନଙ୍କ ଦଳ ମୋକର୍ଦ୍ଦମା ବିଚାର ପ୍ରକରେ ଅଲିହୋସେନ ଜାମକ ଜଣେ ମୁସଲମାନ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେବା ସମୟରେ ସିଦ୍ଧାନ୍ତ କରୁଣା ମାଳଖୋଷ୍ଟି ମଃ ଲଙ୍କା ତାଙ୍କ ନିମ୍ନ ଲିଖିତ ପ୍ରକାରରେ ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଇଛି କିମ୍ବା ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଦାଖଲ କରାଯାଇଛି ?

“ ତୁମ୍ଭେ ହିନ୍ଦୁର ସାକ୍ଷୀ ଅଟ ଏବଂ ତୁମ୍ଭେ ମୁସଲମାନ ନୁହଁ କିନ୍ତୁ ତୁମ୍ଭେ ସାହେବ ଓ ହିନ୍ଦୁର ସନ୍ତାନ । ମୁସଲମାନ, ତମାର ଓ ଦୋଷଦ ବ୍ୟତୀତ ଅତି ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଟାକସ ଦେବ କିନ୍ତୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ତୁମ୍ଭଙ୍କୁ ଟାକସ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ”

ଏପ୍ରକାର ଦରଖାସ୍ତ ବର୍ତ୍ତମାନ କେଉଁଠି ଦାଖଲ ହୋଇଥିଲେ, ତଦାବଳ ଦୋଇଥିଲେ ଫଳ କ'ଣ ହୋଇଅଛି ? ଯଦ୍ୟଦି ନ ଦୋଇଥାଏ, ତେବେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି, ଅନୁସନ୍ଧାନର ଫଳ କୌଣସି ନିରେ ଉପସ୍ଥିତ କରାଯାଇଛି କି ?

ଉତ୍ତର—ଅଲିହୋସେନ ନାମର ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରକାରର ଏକ ଦରଖାସ୍ତ ଅସ୍ଥିତ କିନ୍ତୁ ଦରଖାସ୍ତରେ ଦସ୍ତଖତ ହୋଇ ନାହିଁ । ଏକ କଲିଫି-ସ୍ତମ ତଲକ ଦୋଇଥିଲେ । କମିଶ୍ନରଙ୍କ ଦର-ଅରେ ମଃ ଲଙ୍କା ଉପସ୍ଥିତ ପଠାଇ ଥିଲେ । ଉକ୍ତ ଉପସ୍ଥିତ ପଠାଇ ଶେଷରେ ଉକ୍ତ ଦୋଇଥିଲେ ।

ସେ ମଃ ଲଙ୍କା ଦରଖାସ୍ତ ଲିଖିତ ଦାବ୍ୟମାନ ପ୍ରୟୋଗ କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ମଧ୍ୟ ଏପ୍ରକାର ଦୋଷ ଅନୁମୋଦନ କରାଯାଇ ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।

ପ୍ରଶ୍ନ—ମୋକ୍ତାର ଓ ଓକଲମାନଙ୍କୁ ମିଛ-ସପାଳ କମିଶ୍ନର ପଦରେ ନିୟୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି କିରେ ପ୍ରେସିଡେନ୍ସି ବିଭାଗର କମିଶ୍ନର ଉକ୍ତ ବିଭାଗର ମାଳଖୋଷ୍ଟିମାନଙ୍କ ନିକଟକୁ ସରକ୍ଷ୍ୟ-ଲର ଜାଣ କରାଯାଇଛି କି ?

ଉତ୍ତର—କମିଶ୍ନର କଲିଫିସ୍ତର ଦିଅନ୍ତୁ କି ଯେଉଁ ମୋକ୍ତାର ଓ ଓକଲମାନେ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦୋଇ ପାଇନ୍ତି ସେମାନଙ୍କୁ ନିୟୋଗ କରାଯା ନିମନ୍ତେ ମାଳଖୋଷ୍ଟି ମନୋ-ମାନ କରାଯାଇ ନାହିଁ । ଶେଷରେ ବାବାଦୁର କଦନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲେ ସେ ମାଳଖୋଷ୍ଟିମାନେ ସରକ୍ଷ୍ୟର ଏକପ୍ରକାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରାଯାଇଥିବା ସତ୍ୟ କମିଶ୍ନରଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରା-ବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ ।

ବୃଷସେବଣ ।

ଗରୁଡ଼ ଉପକାରଣ ଆମେମାନେ ଏଥିପ୍ର-କାର କରାଯାଇଅଛି । ଏ ପ୍ରକାରେ ଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଦେବ ଏବଂ କି ଗରୁ ଲଗାଇଲେ ଅଧିକ ଲାଭର ସମ୍ଭାବନା ଏ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦେବେ-ଗୁଡ଼ିଏ ଉପଦେଶ ବୃଷିବିଭାଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି । ଏବଂ ଆମେମାନେ ତାହା ସଂଶ୍ଳେ-ଷରେ ଏଠାରେ ଜଣାଇଅଛୁ ।

ବଡ଼ ଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇ ଅନୁରାଧ କି ଶଃ ଶି ଗୁଣ ଅଥବା ପୁଅ ରକ୍ଷାକରଣ ଆବଶ୍ୟକ । ଗୋଟି ଅବସ୍ଥାରେ ଗରୁର ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଗରୁର ଗଣ୍ଡି ମୋଟି ହେବ ନାହିଁ କିମ୍ବା ଗରୁ ବଢ଼ିବ ନାହିଁ । କି ଶଃ ଶି କୌଣସି ବ୍ୟବହାର ନ କରେ ଗରୁକୁ ଗୋବରଣା ବିଷେଷ ସହସ୍ତୁର ଏବଂ ଗୋବରଣା ମୁଖରୁ ବଞ୍ଚା-ଇବା ବିଷେଷ ସହର କାର୍ଯ୍ୟ ଏହି ବାବଦରୁ ଗରୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯା ପ୍ରତି ଲୋକଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରା ଉଣା ପଡ଼ିଅଛି । ଗୋଟି ଅବସ୍ଥାରେ ଶଃ ର ମାଣି ମୋ-ରୁମୁହିଁ ଲଗିଲେ ଗରୁ ବେବେ ଉଧାଉବ ନାହିଁ ଏହା ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଜାଣନ୍ତି । ଏଥିପାଇଁ ବଡ଼ ଦ୍ୱାର ସରକ୍ଷିତ ସ୍ଥାନରେ ତାହା ସବୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ଯେତେବେଳେ ଶିବ ବଡ଼ ହେବ ତେତେବେ-ଳେ ନିରୁପିତସ୍ଥାନରେ ଲଗାଇବ ଏବଂ ଗୋରୁ-ମୁହିଁ ନ କରାଯା ଭଲ ଉଚ୍ଚ ହେବା ସର୍ଯ୍ୟନ୍ତ

କରିବାକୁ ହେବ । ଗରୁ ଉତ୍ତରୁ ଅତି କମ୍ କ-ରବାର ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ଗରୁମାନ ନିସପ-ଦରେ ବଢ଼ିବ ୨ ଫୁଟ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ଜାଲ ଥିବ ତାହା ସବୁ ବାଟିପକାଇବା ଉଚିତ ।

ଅମ୍ଭ ସମସ୍ତ ଜାମୁ ନିତ୍ୟ ପ୍ରଭାତ ଫଳବାନୁ-ରୁର ଉପକାରଣ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି । ସାଗୁ-ରୁନ ଟୁନ ଶିଶୁ ପ୍ରଭାତ ରୁଷର କାଠ ଦେମନ୍ତ ଅଦରଶୀୟ ଓ ମୁଲ୍ୟବାନ ତାହା ବୋଲିବା ପ୍ରୟୋଗ ନାହିଁ । ବଙ୍ଗଦେଶର ସମଗ୍ରରେ ଏହା ସବୁ ଲଗାଇଲେ ଅକାୟାସରେ ବଢ଼ିବ । ପଲ୍ଲବଗଛରେ ଲଗାଇବ ଏବଂ ଅସନ ଦରକାର ଓ ଅର୍ଜନରୁଷରେ ଉପସ୍ଥାପନ ଦେବାକୁ ଅନେକ ଆୟ ହେବ । ଏହି ସବୁଗଛର ବଡ଼ ଗଡ଼ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରା ଦା ୧୩୫ ଓ ଉଚ୍ଚତାରେ ବର୍ଷାକାଳରେ ଲଗାଇବ ଏବଂ ଗରୁରେ ପାର୍ଶ୍ୱ ପରାଶୋରର ଶର ଏବଂ ଦାତ ଦେଲେ ଗରୁମାନ ବଡ଼ ସତେଜ ହେବ । କଲମଗଛଠାରୁ ମଞ୍ଜର ଗଛ ଅଧିକ ଭେଦରେ । କଲମଗଛରେ ଯୋଗ ଲାଗେ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ବୃକ୍ଷମଧ୍ୟରେ ବଡ଼ ଗୁଡ଼ ଅଥବା ବଡ଼ କମ୍ପୋ ନାମର ଏକପ୍ରକାର ଗରୁ (ଇଂରାଜି-ନାମ Morus Serrota) ପାହାଡ଼ଠାରେ ଗର-ମସ୍ତାନରେ ଜଳପାଖରେ ଦୁଅଇ । ଜଳର ସବୁଗଛ ଠାରୁ ଏହା ଉଚ୍ଚ ଏବଂ ସରଳ । ଏ-ହାର କାଠରେ ବଡ଼ି ଗୋ କାଠ ମେଜ ପ୍ରଭୃତି ସମସ୍ତ ଦୋଇପାରେ । ପତ୍ର ସାବପତ୍ର ପ୍ରାୟ ବଡ଼ ଏବଂ ଫଳ ୧୨ ଇଞ୍ଚ ଲମ୍ବ ଏବଂ ଖାଇ-ବାକୁ ବଡ଼ ମିଠା ଗାଈକାଳରେ ଯେଉଁ କୋମ-ଲପତ୍ର ବାହାରେ ତାହା ଶାବପତ୍ର ଖାଇବାକୁ ଭଲ ଲାଗେ । ଏହାର ପତ୍ର ଗାଈ ମହୁଷ ଲୋକ-ପ୍ରଭୃତି ବଡ଼ ଆପ୍ରକ ସହର ଖାନ୍ତି । ଯୋଇ ମ-ରୁଡ଼ିରେ ଫସଲ ନଷ୍ଟ ହେଲେ ଏହି ଗରୁର ପତ୍ର-ଖାଇ ମୋ ମନୁଷ୍ୟ ବହୁଷ ଲାନ୍ତି । ଏହା-ରେ ଅନେକ ଭଲ ଚିକିତ୍ସା ଦେବେ ଅନେକ ଭଲ ବୃକ୍ଷିକ ହେଲେ ସ୍ୱାପରୁର ବଞ୍ଚି ନଷ୍ଟ ହୁ-ଅଇ ନାହିଁ । ଏକତ୍ରା ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଗୁଡ଼ଠାରେ ପର ଏହି ଗୁଡ଼ଗଛରେ ରେସମକାଟି ଯୋଗା-ଯାଇପା-ରିଲୁ । ଦା ୨୦୫ ଓ ଉଚ୍ଚତା ଶେଷପାଖରେ ଏହି ଗଛ ଲଗାଇଲେ ବୃକ୍ଷର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଫସଲ ଦୋଇ ପାରେ ଅଥଚ ମଦ୍ୟାପେକ୍ଷା ଲ-କଳକ ମୋଷ୍ଟି ପ୍ରାୟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଅଇ । ଗରୁ-ର ବିଷେଷ ଶର ହେବୁ ଯେଉଁଠାରେ ଅନ୍ୟ

ଅପର କ ଦେବ ସେଠାରେ ଅବା ଦୁର୍ଲଭ ସମ୍ପ୍ରଦାୟର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲକ୍ଷଣରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଦେବ କଲକର ସରକାରୀ ବିକାଶନକଲ ଉଦ୍ୟାନରେ ଏ ଗଛର ଲଳ ମିଳିପାରେ ।

ଗଞ୍ଜାଲ ବିଷୟ ।

ଗଞ୍ଜାଲର ବ୍ୟବହାର ଦ୍ଵାରା ଲୁଚାୟିତ ଲୋକମାନଙ୍କର କରୁଣ ନୈତିକ ଅବକଳ ଦେଉଥିବ ସେ ଦେଖି ଅନୁସନ୍ଧାନ କରିବା ନିମନ୍ତେ ବିଲଭ ପାର୍ଲିୟାମେଣ୍ଟରୁ ଯେଉଁ କମିଶନ ନିୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ସେମାନେ ଲୁଚାବର୍ଷର ଡାକ ଗ୍ରାହଣରେ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣକରି ଗର ସୋମକାରୀରୁ ବ୍ୟବହାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକକରର ଶ୍ରେଣୀସେବା କେତେ ଘରେ ଦେଠକ କରିଥିଲେ । ଗଞ୍ଜାଲର ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ଯୁଦ୍ଧସାଦେବ, ଛୁଡ଼ିଶବଜ୍ଞକମିଶନର ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ଫ୍ରେଜର ସାଦେବ, ବୋମ୍ବେର ଓମିନା ସାଦେବ, କଲକତାର ରାଧାକୃଷ୍ଣଚ ପ୍ରସାନ୍ନକ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ଉତ୍ତର୍ଦିନ ସାଦେବ, ବଙ୍ଗଳା ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟର ଅନ୍ୟତମ ସେକ୍ଟର ମାଦେସ ସାଦେବ ଓ କର୍ତ୍ତୃତ୍ଵକାର ମଦାସକା କନ୍ୟାର ବରକାମ ସୁଦ୍ଧା କମିଶନର ସଭ୍ୟ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ଯୁଦ୍ଧ ସାଦେବ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ସଭାପତି । ପ୍ରଥମ ବନ ଅବକାଶ ମଦକୁମାରେ ଜେସୁଟୀ କଲେଜର ବାବୁ ବାନ୍ତିଶୁଣଣ ସେନ, ଏକଲର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ କ୍ରିଷ୍ଣଚନ୍ଦ୍ର ସାଦେବ, ଜେଃ ମାଃ ବାବୁ ମକମୋଦକ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ, ଜେଃ ମାଃ ବାବୁ ଜାଗସ୍ଵତଚନ୍ଦ୍ର ନାୟକ ଓ ଅଠମଣିକ ବିହାର ମଦାସକା ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଚନ୍ଦ୍ର-ଉଦକ ଅନୁମାନଙ୍କର କମିଶନର ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ କୁଚ୍ ସାଦେବ, ଖୋର୍ଦ୍ଧାର ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ଟେଲର ସାଦେବ, ଜେଃ ମାଃ ବାବୁ ବୁଜେନ୍ଦ୍ର ନାଥ ସୁୟ ଓ ତାକୁର ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ ନାୟକ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଥିଲେ । ଶେଷ ଦିବସ କେବଳ ତାକୁର କୋସ୍ତ ସାଦେବଙ୍କ ସାକ୍ଷ୍ୟ ଗ୍ରହଣ କଲ ଉତ୍ତରେ କମିଶନର କେତେକଲଣ ସଭ୍ୟ ପୁଣ୍ୟ ଯାହା ବଲେ । ଏଠାରେ କୌଣସି ସାକ୍ଷୀ ଗଞ୍ଜାଲର ବ୍ୟବହାର କରୁକରେ ଶ୍ରେଣୀ କୌଣସି ଅଭିମତ ପ୍ରକାଶ କରି ନାହାନ୍ତି ଏବଂ ଗଞ୍ଜାଲ ଗଞ୍ଜାଲ ପତ୍ତର ବ୍ୟବହାର କୁଟି ଦେଲେ କୌଣସି ଅଭିମତ ଦେବ ନାହିଁ ବୋଲି ମତ ଦେଇ ଅଛନ୍ତି । ବିଶେଷ କଥାମଧ୍ୟରେ ଗଞ୍ଜାଲ ଗଞ୍ଜାଲ ଉପରେ ଛାକି ଦସିବା ଉଚିତ ଓ କହିଲେ ସର-

କାରକର ଲଭ ଦେବା ବିଷୟ ଅନୁମାନଙ୍କର କଲେଜର ସାଦେବ ପ୍ରକ୍ରିୟା କମିଶନର ସମକ୍ଷରେ ଦେଖି କରିଥିଲେ । ଅନୁମାନେ ପୁଣି କହି ଅଛନ୍ତି ଯେ ଏ କମିଶନ ଦସିବାଦ୍ଵାରା ଅନୁମାନଙ୍କର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଲଭ ନାହିଁ । ଲୁଚାଲରେ ଅତି ପୁଣ୍ୟକଳ ବାଲରୁ ଗଞ୍ଜାଲ ବ୍ୟବହାର ହୋଇ ଅସ୍ପଷ୍ଟ ଏବଂ ଗଞ୍ଜାଲଗଞ୍ଜ ସୁଦ୍ଧା ଲୁଚାଲରେ ଦେଖିରେ କରୁଥିଲେ ସୁଦ୍ଧା ଲୁଚାଲ ନୈତିକ ଅବସ୍ଥା କୌଣସି କାଳେ ଅବକଳ ଲୁଚାଲ ଦେଖା ଯାଇ ନାହିଁ । ଯେମନ୍ତ ଅପରମିତ ଅବାଲରେ ଦେଖିରେ କେହି ମନ୍ଦପତ୍ତ ଅଛନ୍ତି ସେହିପରି ବିଦ୍ୟାଲକ କମିଶ୍ନ ଅଭି-ରକ୍ତ ପରଶମ କରି ପାଗଲ ଦେଉଅଛନ୍ତି ସେହିପରି କେହି ଅବା ଅଭ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକ ପରମାଣରେ ଗଞ୍ଜାଲ ସେବକର ପାଗଲ ହୋଇ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେଥିନିମିତ୍ତ ପାର୍ଲିୟା-ମେଣ୍ଟରୁ ମଦାସକାରୁ କମିଶନ ବିସିଦ୍ଧାର କୌଣସି ପ୍ରୟୋଜନ ପଶୁ ନାହିଁ । ଏକକ୍ଵାର ଦେବକ କେତେକ ଅର୍ଥ ଏବଂ ବକ୍ତ ଚନ୍ଦ୍ରାପା-ଲ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଲୋକଙ୍କର ସମୟ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଛି ଏବଂ ଦେଉଅଛି । କେତେ ଲୋକ-କର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଲଭ ଦେଉ ନ ଦେଉ କେତେକ ଗ୍ରାହଣ ଗଞ୍ଜାଲ ଉପରେ ନୂତନ ଶିକ୍ଷା ବସି-ବାଦ୍ଵାର ସରକାରଙ୍କର ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଲଭ ଦେବ ଏବଂ ଉତ୍ତର ନିମିତ୍ତ ଲୋକେ ଯାହା ଅନ୍ୟ ଦୁର୍ଲଭରେ ପାଇଥିଲେ ଶିକ୍ଷା ବସିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅଧିକା ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରଦାନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ପୁଣି ତାହା ଦେଇ ନ ପାରିଲେ ପ୍ରାୟତଃ ବୋଷରୁ ଯାତ୍ରା ପ୍ରାପ୍ତ ହେବେ । ଦେଖିଲେକେ ଅବଶ୍ୟକୀୟ ଖାଦ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ସମ୍ପ୍ରଦ କରି ନ ପାର ବିଶେଷ ଯାତ୍ରା ପ୍ରାପ୍ତ ଦେଉଥିବା ପ୍ରଲେ ସରକାର ଯେ ସେଥି ନିମିତ୍ତ କୌଣସି ଉପାୟ ଉଦ୍ଵାଦକ ନ କରି ନାହିଁ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ବିଷୟ-ରେ ମାତ୍ର ଅଛନ୍ତି ଅନୁମାନଙ୍କର ଯଦୁ ବୁଦ୍ଧିତ ଡାକା ଦଶୁ ନାହିଁ ।

ସାଂସ୍ଠିକ ସମ୍ଘାଦ ।

ଏ ସମ୍ଘାଦରେ ଯେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଡାକ ହୋଇଅଛି । ତତ୍ ସମ୍ଘାଦରେ ଯେ ନେତା ବାହାସରେ ରହିଲେ ବୁଦ୍ଧି ଅତି-ତନ୍ତୁ ମାତ୍ର ହୋଇଅଛି । ଏକ ପବନର ବଳ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ନେତା ଉଚ୍ଚାପକାର ଲକ୍ଷଣାତ୍ମକ । ରୁଦ୍ଧ ପ୍ରତିଭା ଦେବ ବୁଦ୍ଧବେଦର ପ୍ରାପ୍ତ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅବେଦ ଦେବ ବଳର ମତ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।

କଲକତା-ବେଳେକେ ।

ଅନୁମାନ ବିମିତ୍ତ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ଛବିସ ସାଦେବ ତୁଣ୍ଡାଦ ଦେଇ ଅତି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପଦେଶ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଲୁଚାବର୍ଷର ବିମିତ୍ତ-ପଦ ବାର୍ତ୍ତା କରିବେ । ବାବୁ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ଶ୍ରେଣୀ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ସାକ୍ଷୀ କେତେକ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-ରେତ ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ପଦେଶ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ହୋଇ ଦୁର୍ଗାପେଶୀର ମାଜିଷ୍ଟ୍ରେଟ ଶମଦା ପାଇଅଛନ୍ତି । ଅଠମଣିକ ବିଷୟରେ ଯେଉଁମନ୍ତ ମାନସ ମୋଦକମା ଦେବ କହି ସର୍ବତ୍ରରେ ଅବକଳ କେତେକ ବିମିତ୍ତର ଅଧିକ୍ଷକ ସୁପରିକେଶେଣ୍ଟର ଶମଦା ପାଇଅଛନ୍ତି । ବାଲିର ମେଦେକର ବାବୁ ବନପଦାସ ଦୁର୍ଗାପେଶୀର ମାନିଷ୍ଟ୍ରେଟର ଶମଦା ପାଇବାର ବୁଦ୍ଧି ମତ ହୋଇଅଛି । ଅନୁମାନ ଉକ୍ତ ବିଷୟ ପ୍ରତ୍ୟୋପଲକ୍ଷେ ଓଡ଼ିଶା ବରମପଦାସମାନଙ୍କରେ ଅଧିକ୍ଷକ ସୁପରିକେଶେଣ୍ଟର ଶମଦା ପ୍ରାପ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି । ବାବୁ ଦାଉକାମାତ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ କଟକ ସଦର ଦେବାଲ-କୋର୍ଟର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ମତ ପଦେଶ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ହୋଇଅଛନ୍ତି ।

ଅନୁମାନର ବକ୍ତବ୍ୟ ମହୋଦୟ ସପତ୍ନୀ ସମକ୍ଷ୍ୟା-ଦ୍ଵାରା ଦତ୍ତମାସ ଶେଷ ପତ୍ତର ମହିତଦାୟ ବାଦାଲ ବିମଳାଠାରେ ଅଗାମୀ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧୨ ରବିରେ ପଢ଼ାଯାଉ ଥିବ ହୋଇଅଛି । ବିମଳାପଦାସ ବକ୍ତବ୍ୟ-ମାନେ ଶରଦେ ମାହିଁ ।

ଦୁରାୟ ମୁକ୍ତ ଦ୍ଵାର ଦେବାଦ ବାବୁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ-କମିଶ୍ନ କମିଶ୍ନ ସଭାରେ ଏବଂ କମିଶନ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ହୋଇଅବାଦ ସମ୍ଘାଦ ମିଳିବ । କମିଶନ ଶ୍ରାୟୁକ୍ତ ପୁଣି ବାବୁ ସୋଦର ହୋଇବ ମାତ୍ର ପଦାସ ବାହିରେ ପଡ଼ି ନାହିଁ ।

ଉତ୍ତର ନିକଟ ପଦେଶରେ ଇଂରାଜ ଓ ଫରାସି-ମାନଙ୍କର ସାମା-କର୍ତ୍ତାବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ରୁଦ୍ଧ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ଦେବ ଅଗାମୀ ଶରଦେକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶରଦେ କେତେକ ସମ୍ଘାଦ ମିଳିବ ।

କ୍ରୀଡ଼ାଳୟର ସର ଓକେଡେ ଠାରେ ପାରିତ୍ଵକ ସେବ ଇଂରାଜ ଶମେଦା, ଅକ୍ତୃତ୍ଵା ଓ ଚର୍ଚ୍ଚିତ ପୁତ୍ର ଜାହାନନାମକରେ ଅବଦୂତ ହୋଇ ଦେବ ମତ କରୁଥିବା ଉ ସମ୍ଘାଦ ମିଳିବ କେତେକ ବାବୁଙ୍କ ଚାପାକରେ ମଧ୍ୟ ଏ ଦେବ କେତେକ ଲଭ ଅଛି ।

ସୁନ୍ଦରଠାରେ ଅନୁଦେବ ପଦେଶ ରୁମିକ୍ଷ ଅନୁଦେବ ହୋଇଅଛି । ଏପରି କଲକତର ଶରଦେ ପୁତ୍ର ଏବଂ ଚକ୍ତ ହୋଇ ଗଞ୍ଜ । ସେମାନଙ୍କର ବାମନ ଶର ହୋଇ-ଥିବାର ବସ୍ତୁ ହୁଏ ।

ଶେଷକାଳରେ ପୁଣି ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ଏବଂ ବନବାସଦାସ ଇତ୍ୟ-ଠାରେ ପଦୋଦକ ସର ଶ୍ରେଣିତ ଚକ୍ତ ହୋଇଅବାଦ ସ-ସ୍ଵାଦ ମିଳିବ । ଯେଉଁ ଦେବ ବର୍ତ୍ତୁକ ଏହା ସର୍ବତ୍ର ଦେବ ସେ ପଦାଲ ଶିକାର ଦେଖା ପାଇଗଞ୍ଜ ଏବଂ ଏପରି ଶରଦେ ଦେବ ଚକ୍ତ ପଡ଼ିଅଛି ଓ ଦେବମାନେ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ପ୍ରତ ହୋ-ଇଅଛନ୍ତି ବାବୁଙ୍କେଣ୍ଟ ଠାରେ ଯେଉଁ ଦେବ ବନବାସ-ଦାସ ଉପାଦ ଲଭ ଲଭ ବାଦାୟ ବାବୁଙ୍କେଣ୍ଟ ପାପାପୁର ଲାଭକାରୀର ବକ୍ତ ହୋଇଅଛି ।

ଉତ୍ତର ଦେବ ବୃକ୍ଷଲର୍ଥ ମହୋଦୟ ବକ୍ତ ହେଉଛି ଓ ୨୨୦୦୦ ଠାରେ ମୂଲ୍ୟ ଗାଉଁସଲେ ମାଃ ବର୍ଷମାତ୍ର ବୁଦ୍ଧିର ଅବଶ୍ୟ ମତ ସଦାକୁ ମତ କମିଶନ । ବୁଦ୍ଧିରେ ସମକ୍ଷିତ ମତ ଦାତ ହେବାଦ ଦେଖାଯାଏ ।

ସୁଧାର କରିବା ପାଇଁ ଉଚିତ୍ତ । ଯେଉଁଠି କାଳେ କିଛି
 ୨୨୩ ହୋଇଅଛି । ଏହି ଦେଶର ଲୋକମାନଙ୍କର
 ହାତରେ । ତୁମ୍ଭ ବଦଳେ ଲୋକମାନଙ୍କର ହାତ
 ଶାନ୍ତି ।

ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦେଖିଲେ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ସେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଉପରେ ଉପରୋକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମସିହାରେ ୧୯୧୨-
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ
 ଶୁଭକ୍ଷମ ସୁଧାର ପାଇଁ ଯୋଜନା କରି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ

ଜିନିଷପତ୍ର ବୋଲି ନେଇ ରକ୍ଷା କରିବା ଦେଖିବ
 ଆଜି ପକାଇ ନିଜ ପ୍ରାଣ ଖୋଲିବା ଦୂରକୁ
 ଦୋଳ ଛାଡ଼ି । ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ପ୍ରକଳରେ ଲୋକଙ୍କ
 ଅଧିକାରମାନ ସୁଧା ରକ୍ଷା ପାଇ ପାରିଲ ନାହିଁ ।

ଏ ଅନ୍ଧାର ୧୦୦୦୦ ବର୍ଷରୁ ନ୍ୟୁନ ନୁହେଁ
 ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ବୃଦ୍ଧଲୋକ ସହଜ ବହୁ-
 ମୂଲ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟମାନ ଅଗ୍ନି ଦେବତାକୁ ସମର୍ପଣ କରି
 ମସ୍ତକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଦେଇ ପଞ୍ଚାକ୍ଷର ମହାମନ୍ତ୍ର

ଜପୁଅଛନ୍ତି । ପ୍ରଗତିର ଲୋକମାନେ ବହୁ
 ସେ ଏପରି ଅଗ୍ନିକାଣ୍ଡ ସେମାନେ କେତେ
 କେଣି ନାହାନ୍ତି । ଏପରି ଶୋଚନୀୟ ଅବସ୍ଥାରେ
 ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ମାନମୟ ଶ୍ରୀ ମଣିମାଙ୍କ ଶ୍ରମରୁ

ଏଥିରେ ତୁମ୍ଭେ ପ୍ରକାଶ କରି ପୁତ୍ର ଜନ ହାଇ
 ଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦୁଃଖର ଦୁଃଖୀମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଥମ-
 ଶକ୍ତ ଜଳଖିଆ ଜ୍ଞାନୀଙ୍କର ସେତେଇ ସାମଗ୍ରୀ
 ନିଜ ଭବନଙ୍କଦ୍ୱାରା ବଦଳ କରାଇ ଅନ୍ୟଦା-

ଦାତ୍ର ହୋଇଅଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଏବେରୁ ଦୟାଳୁ
 ଅନ୍ତଃକରଣ ଏବଂ ପରମ ମନ ଦେଖି ପ୍ରଜା-
 ମାନେ ପ୍ରସଂସାର ସହିତ କୋଟି ଅନ୍ୟଦାତ
 ଦେଉଅଛନ୍ତି । ଅଭାବର ମଫସଲରେ ଅନେକ

ଜାଗା ଯୋଡ଼ି ହାତୁଥିବାର ସମସ୍ତ ସମୟରେ
 ଖବର ମିଳୁଅଛି । ଏ ସମୟରେ ଏ ଅଞ୍ଚଳରେ
 ଯେଉଁ ଫସଲର ଅମଦାନା ନିଜାନ୍ତ ମନ ଏବଂ

ଶୋଚନୀୟ ଏପରି ନାନା ରକମର ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା
 ଅର୍ଥ ହିସାବରେ ଲୋକମାନେ ସେ ଚପର
 ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇ ସମ୍ଭାଳି ଦୋଳ ଅର୍ଯ୍ୟ ଧର
 ରହିବେ । ତାହା ଲାଭ ଚିନ୍ତା କିଛି ମାତ୍ର ଶୁଭ

କରଣର ପାରୁ ନାହିଁ । ଦିଲ୍ଲୀରୁ ଧାନ
 ଉତ୍କଳର ଗାଡ଼ି ବୁକି ହେଉଅଛି ସେ ସୁଖି
 ମିଳିବାରୁ ନାହିଁ । ଯାଣିପିଆ ଧାନୁଅ ଉତ୍କଳ
 ମାଗ ୫୦ ୯୭ ଚାହା ସୁଧା ମିଳି ନାହିଁ ସେ

ଦିନେ ଲୋକେ ଓପାସ ରହି ଯାଉ ଅଛନ୍ତି ।
 ଲୋକଦେବତା ସଦ୍ୟ ହରି ତ ପାର ସଦା-
 ପଛକୁ ଅପଣା କରି ଚାଟାଇ ଲୋକଙ୍କୁ ଅସୁ-
 ବ୍ୟସ୍ତ କରି ପକାଇଲେ । ଲୋକେ ଯାହା ତାଲି-

ପଲ ଜିଲେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜି କଷ୍ଟ ସୁଖରେ ତାଳି-
 ଶୁଣାଇ କରୁଥିଲେ, ତାଲି ସୁଧି ଦଳ ୭୯୯୫
 ସୁଧା ସୁଧାଇ ପାଣି ପକଳରେ ଲୋକଙ୍କ କଷ୍ଟର
 ସୀମା ରହିଲ ନାହିଁ । ଏଥିରେ ମହାମନ୍ତ୍ର ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର
 ଦାକୁ ବନମାଳୀ ବିଦ୍ୟ ବନମାଳୀ କଷ୍ଟ ସଦ୍ୟ
 କରି ନ ପାର ସତସରକାରଙ୍କ ତାମ୍ବୁ ଶ୍ରେଣ-
 ଦାର କେଇ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ବଞ୍ଚାଇଲେ ।
 ଏହା ବହୁ ପ୍ରସଂସା ଏବଂ ଦୟାଳୁତାର ବାର୍ଦ୍ଧି

ପ୍ରେମିକପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେମକଙ୍କମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ଭେମାନଙ୍କ
 ନେ ଦାୟା କୋଡ଼ି ।

ଶ୍ରୀମନ୍ତ୍ର ମାନ୍ୟବର ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟ ସମ୍ପାଦକ
 ମହାଶୟ ସମ୍ପାଦକ

ମହାଶୟ !
 ମୋହର ସ୍ୱାକ୍ଷର ତା ୧୦ ରଖ ଫିକ୍ସାୟ
 ଉତ୍କଳସାହିତ୍ୟରେ ପୁଣି ଜିଲ ସୁଧାସମ୍ପାଦକ
 ଯେଉଁ ସବୁ ବୁଦ୍ଧିକୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା
 ତନ୍ମଧ୍ୟରେ ଦେଖିମାଣୁରକ ବିଭୁକ ଗୁଣାବିଶି
 ପ୍ରକୃତ ନ ଥିବାର ବିଶ୍ୱସ୍ତୁରେ ଅବଗତ ହୋଇ
 ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣତାପ୍ରେ ଅନୁଭବ ଦେଲି । ଭାରତୀୟ
 ଅପଣ ପାଠକମାନଙ୍କ ଅବଗତ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ
 କପସ୍ତୁଟି ଶ୍ରୀମତୀରେ ପ୍ରକାଶ କରି ବାଧ୍ୟ
 କରିବାଦେବେ । ଲଳି

୨୦୧୮୯୪ } ବସନ୍ତ
 ସୁଦ୍ଧା } ଶ୍ରୀ ସୁ-

ମହାମନ୍ତ୍ର !
 ଗତ ତା ୧୭ ରଖ ଶ୍ରୀମତୀର ଦିବା ତା ୧୭
 ଶ୍ରୀ ସମୟରେ ଅଗ୍ନି ଦେବତା, ସୂର୍ଯ୍ୟଦେବତା,
 ପବନଦେବତା, ଏକତ୍ର ହୋଇ ଶୁଣିଣା ମୂର୍ତ୍ତି
 ଧାରଣକରି ଗତ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଅନେକଗୁଡ଼ିଏ ଗର-
 ବଙ୍କ ଗୁଡ଼କୁ (ଦଳମନ୍ତ୍ର ଲଙ୍କାଗଡ଼ି ଜେଇ)
 ଯୋଡ଼ାଇପାଏ) ଦଳ୍ଲ କରି ଗରବକୁ ସଂସ୍ମାନ୍ତ
 କରୁଅଛନ୍ତି । ଦେବତାମାନଙ୍କର କୋପ ଏତେ-
 ଦୁର୍ ପ୍ରକୃତିର ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲା ସେ ଗରୁ

ଅଟେ । ଏହିପ୍ରାୟ ସମସ୍ତ ଦାବୀ ବଦଳା ହେବା ପ୍ରାର୍ଥନା ଏବଂ ବାଧ୍ୟତା । ଇତ

୨୩/୧୯୪	ଅପରାହ୍ନ	୧୦୯
	ଶା	୧୧୯
	ଶା	୧୨୯
	ଶା	୧୩୯
	ଶା	୧୪୯

ବିଜ୍ଞାପନ ।

ଏକଦା ସବ୍ୟସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଉଅଛି ଯେ ଉତ୍କଳାଳୟର ଅପରାହ୍ନ, ମଦନ, ସମ୍ବଳ ଓ ଛାଡ଼ା ଅବତାରୀ ଦୋକାନମାନ ଏବଂ ତମଡ଼ା ଫଣ୍ଡା ଓ ଜଙ୍ଗଲରୁପୁର ଦୁଇ ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଟା, ବାହାଡ଼ା, ବୋଉଳା ଲଙ୍କ ଇତ୍ୟାଦି ରସୁଆ ଭରବାର ଲାଭହେବୁ ଅଗାମୀ ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ୩୧ ରଖି ତାରୁ ଉକ୍ତ ମାସ ୩୧ ରଖି ଅର୍ଥାତ୍ କିଛିପ୍ରାୟ ମାନେକର ବଦଳରେ ଲକ୍ଷମ ହେବ ଯେଉଁମାନେ ଲକ୍ଷମରେ ଦୋକାନମାନ ଖରଦକରବାକୁ ଲାଗି ରଖନ୍ତି ଉକ୍ତ ସମୟରେ ଉପରେ ଗୁଣରେ ଦାକର ହୋଇ ଲକ୍ଷମ ଧରବେ ଉପେକ୍ଷା ଗୁଣକୁ ଜାଣିବାକୁ ଲାଗିଲେ ମାନେକର ବଦଳରେ ତରୁ ଯେଲେ ଜାଣି ପାରିବେ । ଇତ ।

୨୩/୧୯୪ } ଶ୍ରୀ ଭୃଗୁଚରଣ ମହାନ୍ତି
ମାନେକର

NOTICE.

It is hereby notified for general information that the High Level Canal, (Ranges J, II & III) the Branch Canal to Bhadrak and the Jajpore Canal, in the Akhoyapada Jajpore Division, Crissa Circle, will be closed for annual repairs from 4th April 1894 to 4th May 1894 both days inclusive. Merchants Boatmen and others are therefore informed that all boats must be taken out from the Canal on or before midnight of 4th April 1894, when the steamer and boat traffic between Cuttack and

Bhadrak, and Mallandpur and Jajpur, will be stopped during the period mentioned above.

23-2-94. } M. H. ARNOT.
Executive Engineer,
Akhoyapada, Jajpur Dn.

NOTICE.

Is hereby given that the Taltandah and Machgan Canals will be closed to traffic for annual repairs from 10th May to 15th June 1894. Boats, rafts &c should be removed from the above canals on or before the 9th May 1894.

27. 2. 94. } T. H. CLOWES
Executive Engineer
Mahanuddy Division

ଏକଦା ସବ୍ୟସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇଅଛି ଯେ, ଅମ୍ଭେ ନିମ୍ନ ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରଣୀ । ପ୍ର । ଚନ୍ଦ୍ର-ଦଳୁଲଟ । ମୌ । ଉତ୍ତର ବାସୀ ସୁଗାୟା ବାକୁ ଉଗବାଳ ବୋଷକ ବ୍ୟବସାୟୀ ଅଟୁ । ଉକ୍ତ ଉଗବାଳ ବୋଷ ସନ ୧୮୯୨ ସାଲ ଅଗାଧ ମାସରେ ଅପଣାର ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷରକାରଣ ସମ୍ପର୍କମାନଙ୍କରେ ଅମ୍ଭର ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଗ୍ରାପ୍ତ ବ୍ୟବହାର ଏକମାତ୍ର ପୂର୍ତ୍ତ ଅନୁରୂପ ବୋଷକୁ ଉତ୍ତରସାଧାରଣ ରଖି ପରଲୋକ ଗମନ କରିବା ଓ ତହିଁର ନ୍ୟୁନାଧିକ ଉତ୍ତମାସ ବ୍ୟବଧାନରେ ଉକ୍ତ ଦୁର୍ଦ୍ଦିବତଗଣ ଅବତାରଣା ଅବସ୍ଥାର କାଳକଳରେ ପଠିତ ଦେବାରୁ ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କ ଉତ୍ତରସାଧାରଣୀ ସୁରୁପ ତାଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷର-ସ୍ୱାକ୍ଷର ସମ୍ପର୍କମାନଙ୍କରେ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟେ ମାଲିକ ଓ ଦଖଲକାର ଅଟୁ ।

ଅମ୍ଭର ସୁଗାୟା ସ୍ୱାକ୍ଷର କେତୁରାସୁଅ ବେଢ଼ା-ଗର ଧନୁର୍ଦ୍ଦୟ ଗୋଷ ଅମ୍ଭକୁ ଉକ୍ତ ସମ୍ପର୍କ-ମାନଙ୍କରୁ ବଞ୍ଚିତ କରିବାକୁ ଅଭିଳାଷରେ ବ-ଗର ସନ ୧୮୯୩ ମସିହା ସେପ୍ଟେମ୍ବରମାସ ୩୨ ରଖିରେ ଅପଣାର ପୂର୍ତ୍ତ ଭରଦାଥ-ବୋଷ ଓ ଏକାନ୍ତ ଶରଦୀ ନନ୍ଦ, ଶ୍ରୀପଦସିଂହ, ଓ ଗୁମରଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଏବଂ କ ଫ ଶ ବ୍ୟକ୍ତିକ ନାମରେ ଅମ୍ଭର ଶରୀର ଗଢ଼ ଓ ମନର ଅସ୍ଥିର ଅବସ୍ଥାରେ ଏବଂ ଅମ୍ଭ ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବା ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ମନୁଅମ୍ଭ ଅମ୍ଭକୁ ପାଠ କରି ଶୁଣାଇ ଓ ବୁଝାଇ ନ ଦେଇ ଶଠକାମିନୀ ଅମ୍ଭଠାରୁ ଭେଜିଷ୍ଟା କରି ନେଇଥିଲେ, ଯେଉଁ ଅମ୍ଭେ ଉଦ୍ଧୃତ୍ୟୁତ ବୁଝିଲୁ ଯେ, ତାଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଧନୁର୍ଦ୍ଦୟ ବୋଷ-

କର ଉତ୍ତର ପୂର୍ତ୍ତ ମୁକୁନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଅମ୍ଭର ଗୋଷ ପୂର୍ତ୍ତ ଶୁବା, ଓ ଅମ୍ଭେ ତାଙ୍କ ଗୋଷମାତା, ଅସଲ ବେ ଥିବା ଅତ, ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ମିଥ୍ୟା ପ୍ରସଙ୍ଗ ଓ ନୀଳାବଧ ଅତୀତ ବୁଝୁନୁମାନ ସନ୍ଦିଗ୍ଧତା କରିଅଛୁ ।

ଉକ୍ତ ପ୍ରସାଦେ, ମୁକୁନ୍ଦପ୍ରସାଦ ଅମ୍ଭର ଗୋଷପୁତ୍ର ନୁହେଁ ବରା ଅମ୍ଭେ ତାହାର ଗୋଷମାତା ନୋହୁଁ ଓ ଉପରେ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଅମ୍ଭ-ମୋଦାରିନୀ ଅଥବା ଅମ୍ଭ ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ଉପରେ ସମ୍ପାଦକ ଦୋର ଥିବାରୁ ତାଙ୍କ ଅଦର୍ମ୍ୟେ ଅଟେ, ଓ ଅମ୍ଭେ ଉକ୍ତ ଅମ୍ଭ ମୋକ୍ତା-ରିନୀ ଲିଖିତ କେତେଗଣି ଅମ୍ଭ ମୋକ୍ତା-ଅଥବା ମୋକ୍ତାମାନଙ୍କ ଦାୟିତ୍ୱରେ ବାଧ୍ୟ ଦୋଳ ନ ପାରୁ ।

ଅମ୍ଭେ ଉକ୍ତ ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ବ୍ୟସନରେ ରୁ ଓ ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ବାରପରଦାକମାନଙ୍କୁ ଫଦରୁତ କରି ତହିଁର ସମାଦ ଫିରୁଅସ ମାସର ୩୧୨-୬୫ରେ କଟକ ଜିଲ୍ଲାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଶ୍ରୀ ବଲେଦୁର ଓ ମ.ଉଷ୍ଟେଟ ସାହେବ ଓ ବେନାପଡ଼ା ସଃ, ଓ ର ଗୁରୁପ୍ରାପ୍ତ ଦାବୀକ ଦଳରେ ଦେଇ ଅଟୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଅମ୍ଭେ ସବ୍ୟସାଧାରଣଙ୍କୁ ବୋଷ-ରୂପେ ସରକ୍ଷ କରି ଦେଉଅଛୁ ଯେ ଯେ କେହି ବ୍ୟକ୍ତି ଉପରେ କିମ୍ବା ଅନ୍ୟ ବୋଷ, ଶ୍ରୀପଦସିଂହ, ନନ୍ଦସିଂହ, ଓ ଗୁମରଦୁର୍ଦ୍ଦୟ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କେହି ଜଣଙ୍କୁ ଅମ୍ଭର ଅମ୍ଭ ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ବାରପରଦାକଦୋଳି ଦେଉଣି ବାଧ୍ୟତା କଲେ ଅଥବା ପାଉଣା ଅମ୍ଭର ପ୍ରାପ୍ୟ ଟକା ଦେଲେ ଅମ୍ଭେ ତହିଁରେ ଅଦୌ ବାଧ୍ୟ ଦେଉଁ ନାହିଁ, ଓ ପାଉଣା ଟକାମାନ ଅଦୌ ମନୁର ଦେଉଁ ନାହିଁ । ଇତ ବା ୩/୧୯୪

ଉକ୍ତ ପ୍ରସାଦମୋଷକ
ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରମୋହନ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ
ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ବାରପରଦାକ ତାଳଦେ
ଶ୍ରୀମତୀପତ୍ନୀ ଚକ୍ରବର୍ତ୍ତୀ ବାସୀ ଉତ୍ତର

ସୁପ୍ରେମ ପ୍ରାପ୍ତ ।
ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦେବଙ୍କ କର୍ତ୍ତୃକ ।
ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ବୈଶାଳୀଶଙ୍କ ଗାବକ ।
ପୁସ୍ତକ ଦାସମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରାପ୍ତ ।
ପୁସ୍ତକ ଦାସମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରାପ୍ତ ।
ପୁସ୍ତକ ଦାସମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ବ୍ୟବସାୟ ପ୍ରାପ୍ତ ।

ଯଥା ଚନ୍ଦ୍ରରେ ସ୍ୱପ୍ନ ପାଠକ ଧ୍ୟାନ କଲେ, ଉପବାସ, ପ୍ରସାଦ, ଧର୍ମକର୍ମ, ଶୁକ, ଶିଖୋଡ଼ା, ଧର୍ମନାଶ ଅପରାଧ, ସ୍ୱପ୍ନଦୃଶ୍ୟ, ଅପରାଧ, ଲଜ୍ଜାପାତ, ପ୍ରକାଶ ଯୁକ୍ତ, ଶୁକ୍ର, ତାପ ଓ ପରାପାତ, ଶର୍ଣ୍ଣ, ଲକ୍ଷ୍ମଣ ବହୁମୁଖ, ମୁକ୍ତକୃଷ୍ଣ, ପ୍ରମୋଦ, ଓ ଚନ୍ଦ୍ରପର୍ବ, ପାଠ ଓ ପାଠପଞ୍ଚମ ବ୍ୟାଧି, ଗୋପ, ଗୁରୁ, ଗଜପତି, ଏକଶିର, ପଂସୁ, ପଦ୍ମ ପ୍ରଭୃତି ଚନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମ, ଅଳ ଶାନ୍ତକମଳ ଲୀଳା ସ୍ୱପ୍ନଦର୍ଶନ, ଚନ୍ଦ୍ରପଦ୍ମ, ବିଶ୍ୱକର୍ମ, ବନ୍ୟା, ବାସବଦେବୀ, ମୁକ୍ତକା, ଅପରାଧ (ଶାଶ୍ୱତକାଳ) ହୃଦୟ ପ୍ରଭୃତି ପାଠକ କଠିନସେବ ଓ ଅବେଗ ଦୋଷ ଓ ପାପନାଶ, ବାକୀ ଦୈତ୍ୟାପତକ କ୍ରମରେ ସ୍ୱପ୍ନ ଓ ଶୁକ୍ର ଅବେଗ ଦେଉଅଛି । ଗ୍ରହଣରେ ଲଜ୍ଜା ଯେମିତି ମାନବର ସେମାନେ ଲଜ୍ଜାପତ ଓ ପ୍ୟାଠ ଶର୍ଣ୍ଣା ସଥା ଲକ୍ଷ୍ମଣକ ଦାକ୍ଷ ଶୁକ୍ର କରବାଳ ଦତ୍ତ ବ୍ୟାଧି ଓ କର୍ମକ୍ରମାନ୍ତର ଦେବତା ପ୍ରଭୃତି ବାକୀରେ ଏକ ପାଠକ ପାଠ ୪ ୧୮ ଅଣା ହୁଏତରେ ପଠାଇ ଦେଲେ ବ୍ୟାଧି ପ୍ରତି ସ୍ୱପ୍ନ ଦାକ୍ଷ ପାଇ ପାଇବେ । ସେହିମାନେ ସେହି ସେନା ଶର୍ଣ୍ଣ ଦାକ୍ଷ ଧ୍ୟାନ କଲେ ଦାକ୍ଷ ନାମ ଓ ସେନା ନାମ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଅସୁଠାକୁ ଦେଖିବେ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ୟା ସତୋବାମୟୀ ତେଜ୍ୟା ।
 ଚନ୍ଦ୍ରପାଠ, ନୟ୍ୟା

କନାରସାମାଲ ।

କନାରସାଃ ଅମ୍ବ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବାଣିଜ୍ୟ-କୋଠୀ ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ସୁଖା, ମହାସୁଖା ଏବଂ କର୍ତ୍ତବ୍ୟମାନଙ୍କ ସହ ଅମ୍ବ ନାରବାର ଅଛି । ଅମ୍ବକୋଠୀରେ କନାରସା ଜରଦାର କପଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଅଧାନରୂପ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

କେହି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ ହେଲୁଣ୍ଡକଲ ପାର୍ଶଲରେ ପଠାଇ ଦିଅଯାଏ ମାତ୍ର ସେହି ପଦାର୍ଥ ମନୋମନ ନ ଦେଲେ କିମ୍ବା ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟ ଦୋଷ ଦେଲେ ଉକ୍ତ ପଦାର୍ଥ ଅମ୍ବ ନିକଟକୁ ଓ୍ୱାପସ କରି ଦେଲେ ଅଦକ୍ଷ୍ୟ ପ୍ରହର କରି ପଦମୁକାବଳ ପଦାର୍ଥ ପୁଣି ପଠାଇ ଦେବୁ କିମ୍ବା ଟଙ୍କା ଓ୍ୱାପସ ଦେବୁ । କିନ୍ତୁ ମାତ୍ର ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ପଦାର୍ଥ ସିଦ୍ଧା-ଅସିଦ୍ଧାଙ୍କ ଭାବମାସୁଲ ସହବାକୁ ଦେବ ।

କମ୍ପୁଲକ୍ଷିତ ପଦାର୍ଥମାନ ଅମ୍ବ କୋଠୀରେ ବିକ୍ରୟ ନମିରୁ ସହବା ପ୍ରସ୍ତୁତଥାଏ । ;—
 କନାରସା ଜରଦାର ଶାଢ଼ୀ, ଜରଦାର ଧାତ ଚକର, ସାବାଧୋକ ଚକର, ଜରଦାର ଶୋଷି, କୋଃ, ବେନା, କଳାଧାପ, ବାସ୍ତା, ସରୀ, କନାରସା ଦୋଷା, ମଣ୍ଡିଲ, ବିରରେ

ବାଜିନା ଘୋଷା, ମୋଲ, ସାଲ, ନାନାପ୍ରକାର ମୟା । ଏକତ୍ରିନି ଅର୍ଥ ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର ପଦାର୍ଥ ବସ୍ତୁ କଲେ ଲାଭା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ ଦିଅଯାଏ ।

ରୂପାର ଶିଳ୍ପିକର ଦାକ୍ଷଦାୟା ପ୍ରଭୃତି ଚନ୍ଦ୍ରୀର କରୁଣବାକୁ ଅଦକ୍ଷ ଦେଲେ ଅତି-ସୁନ୍ଦର ରୂପେ ପତ୍ରଦର କରି କନାଇ ଦିଅଯାଏ ମାତ୍ର କେତାଙ୍କୁ ରହିବ ଅନୁମାନକ ଚନ୍ଦ୍ରୀଂଶ ମୂଲ୍ୟ ଅଗ୍ରମ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଅମ୍ବ ନିକଟକୁ ଦେହି ସକ୍ତ ଲେଖିବାକୁ ଲଜ୍ଜା କଲେ ହୁଣ୍ଡା କିମ୍ବା ଇଂରେଜୀ-ଭାଷାରେ ଲେଖି ଅପରାଧ ପୁସ୍ତ ନାମ ଧ୍ୟାନ ସୁଖରୂପେ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ କରି ଥିବେ ।

ଶ୍ରୀ ପାଳୁମଲ ଭୋଳାନାଥ ।
 ଭୁଞ୍ଜନୀପାଟକ, ବନାରସ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍‌ଭଗବଦ୍‌ଗୀତା ।

ଦ୍ୱିତୀୟସଂସ୍କରଣ ।
 ବହୁଳ ଟୀକା ଓ ସରଳ ଲାଗୁନୁବାସସହ ଅନୁର ଦୋଇ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ ପୁସ୍ତକାୟ ଅଠଅଣା ଓ ଗୋପସଲକୁ ଭାବମା-ସୁଲ ଦୁଇପଇସା ।
 ଶ୍ରୀସମସ୍ତକରସୟ ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
 ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ
 ସଙ୍ଗୀତ ସଖ୍ୟା ଶତାଧିକ ।
 ମୂଲ୍ୟ ୪ ୦ ୯ ଭଜିଅଣା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତମାନଙ୍କରୁ କେତେକ ସାର ସବୁଗୁଣ ଦୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସ୍ୱରର କଣ୍ଠଶା ଓ ଝୁଲ ସଙ୍ଗୀତ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୋ-ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ସହାୟତାରେ ବିକ୍ରୟାର୍ଥେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଭୂତୀୟପାଠର ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।
 ଏଥିରେ ପୁସ୍ତକାନ୍ତର୍ଗତ କଠିନ ସକମା-ବର ଅର୍ଥ, ରୂପକ, ସମାପ ପ୍ରଭୃତି ଓ ଦୁର୍ବୋଧ ପ୍ରକଳନାଙ୍କର ବିସଦ ବିବୃତ ଏବଂ ଶିକ୍ଷାଦାୟକ

ଓ ହୋଲୋକ ବିଦରଣ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଦୋ-ଅଛି । ଉକ୍ତପ୍ରାଣମେଣ୍ଡ ସୁଲଭ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓ ଶ୍ରୀକୃଷ୍ଣ ସୁଲଭ ଚୂଡ଼ାଶ୍ରେଣୀର ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରୟୋ-ଜନୀୟ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ପାରନ୍ତେ । ମୂଲ୍ୟ ଚାରିଅଣା । କଟକ ଦରଘାବଜାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀପାଖାକାରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଉଅଛି ।

ଶାନ୍ତ ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!

ପୁସ୍ତକ ସଖ୍ୟା ଅନ୍ତ ଅଛି ।
 ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କ ସୁଧା ନିମନ୍ତେ ଅମ୍ବ ପ୍ରଣୀତ ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକମାନ ଅଜିଠାକୁ ଅର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ-ରେ ବିକ୍ରୟ ଦେଲ ।

ସଙ୍ଗୀତ ସାଗର ପ୍ରଥମ ଭରଣ	୪ ୦ ୯
ଏକନ	ଦୁଇୟ ଏକନ ୪ ୦ ୯
ଏକନ	ତୃତୀୟ ଏକନ ୪ ୦ ୯
ଏକନ	ଚତୁର୍ଥ ଏକନ ୪ ୦ ୯
ଲୀଳାପତ୍ନୀ	୪ ୦ ୯
କପିଳାସ ଷେଡ଼	୪ ୦ ୯

ଏହି ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ-ପ୍ରେସ୍‌ମାନଙ୍କ ଶ୍ରୀପାଖାକାରେ, ରୁକ୍ ଏକତ୍ର ବାବୁ ଶ୍ରୀ ସମପ୍ର-ସନ୍ନ ମୁଖୋପାଧ୍ୟାୟଙ୍କ ଦୋକାନରେ, ଚୌଧୁରୀ-ବଜାରସ୍ଥ ବାବୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀନାରାୟଣ କାବୁକର ତା-ଲୁରଖାନାରେ ଏବଂ ବାଲୁବଜାରସ୍ଥ ପଣ୍ଡିତ ଶ୍ରୀନୋବିନ୍ଦରଥଙ୍କ ଦୋକାନରେ ମିଳବ ।

କଟକ ମାର୍ଚ୍ଚ ୧୯୧୩ } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ସଞ୍ଜ୍ଞାୟକ ।

ବିରୁମସାହେବଂକ ବଟିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକିଦେବତାରେ ଏକ ୨ ଫରୁଆର ମୂଲ୍ୟ ଏକ ୨ ମୋହରକୁ ଶସ୍ତା ବୋଲଗାଇ ପାରେ ଏ ବଟିକା କେବଳ ଉଦ୍‌ବିପଦାର୍ଥରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ଯାସ୍ତ ଚର୍ବି ଲବଣାଦି ବିଶାଳ ବା ଅର୍ମହାନକର ଦ୍ରବ୍ୟ ବିଛି ନାହିଁ । ଏହା ସବୁ ଦାଗରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ନାହିଁ କଲରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଅଛି ।

ସକଳ ବୟସର ଶ୍ଵାସ୍ତ୍ୟର ପକ୍ଷରେ ସମାଜ ଉପକାଶ ବୋଲି ପୁସ୍ତକରେ ବିଖ୍ୟାତ । ଥରେ ପକ୍ଷା କଲେ ଏଥିର ଗୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।
 ଉଦ୍‌ବିପଦ, ପାଚସ୍ତକାରେ ବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥା, ମୁଣ୍ଡବନ୍ଧ, ଭୋଜନ ଉତ୍ତରୁ ଉଦରର ପରସ୍ତ ଶୁଣା ଓ ଶ୍ଵା-କା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶୈଷ୍ୟ, ତାପୋ-

ଦ୍ଵୟମ, ଶ୍ଵାମାନ୍ୟ, ଶ୍ଵାସ, ବୋଷ୍ଠବକ୍ତା, ବକ୍ଷ
 ଚର୍ମରେଣ ଇତ୍ୟାଦି ସକଳପ୍ରକାର ସ୍ଵପ୍ନବଦ ଓ
 ଯୈତ୍ରିକ ପାତ୍ରାରେ ଏହି ବଚିତା ଅମୋଗ
 ଔଷଧ । ଏକ ରକ୍ତ ସରସାର ଓ ଦେହସ୍ଵସ୍ତିପ
 ଯତ୍ନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହିତକାରୀ ।

ହିନ୍ଦୋସ୍ତାନର ସକଳଜଗତର ଇଂରାଜୀ-
 ଔଷଧାଳୟରେ ପ୍ରାପ୍ତ ହୁଅଇ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ-
 ଥ ଅକାର ଅନୁସାରେ ଟ ୦ ୫ ଟ ୦ ୫ ଓ
 ଟ ୦ ୫୫ ଅଟଇ । ଜାକସର୍ଜୀ ପୁଅର ଦେବା-
 କୁହେବ ।

[New School Books.
JUST TO HAND.

Webb's Two hundred questions
 on Grammar and Idiom with
 Answers.

Webb's Keys to English En-
 trance Course for 1892 and 1893.

S. P. Ghosh's Key to English-
 Entrance Course for 1894.

Chambers' Etymol. Dictionary
 Webb's Condensed Dictionary.
 Webb's International Do.
 Whitehall Drawing Copy
 Books.

R. C. Dutt's History of India,
 Catechism of History of India.
 Buckley's History of England.
 K. P. Basu's Algebra.

Royal Readers No. I to IV,
 Manual of Geography.
 Wall-maps and Atlases.

To be had of the Secretary, Printing
 Company, Durgha Bazar, Cuttack.

ଲୁଗା ଓ ନାନାଦ୍ରବ୍ୟର ଦୋକାନ ।
 ଏହି ସହର ବଡ଼କ ଗୌରୁକରକାର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ
 ବାବୁ ଗୌରୁକର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ବସା ସଲଗ୍ନରେ
 ଅମ୍ଫାନକର ଦୋକାନରେ ଚନ୍ଦ୍ରକୋଣା, ବ-
 ଇତ, ରେସମା ଓଗେର ଲୁଗା ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ
 ପ୍ରୟୋଗୀୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଅତି ସୁଲଭ ଏବଂ ଏକ
 ନିତ୍ଵତ ସରରେ ବକ୍ତୃ ଦେଉଅଛନ୍ତି ।
 ପ୍ରତ୍ୟେକ ଲୁଗାର ଉତ୍ତର ଦର ସେହି ଲୁଗା-
 ଉପରେ ଲେଖା ଅଛି ଇତ୍ଵ ଗ୍ରାହକମାନଙ୍କପ-
 ଷରେ ଏହା ବଡ଼ ସୁଧା । ଯେଦେବୁ ଦର-
 ଦାନ କରବାର ଅବଶ୍ୟକତା ନାହିଁ । ଦେବଲ
 ଦାର ଦେଖି ଚହିଁ ଉପରେ ମୁନ୍ଦା ଦଣି ମୁଲ୍ୟ

ଦେଲେ ଲୁଗା କେଉଁ ପାରବେ । ସମସ୍ତ
 ଗ୍ରାହକଙ୍କ ଯତ୍ନରେ ଏକଦର କାଦାରଠାରୁ ଅଧିକ
 ବା ଉଣା ନିୟା ଯାଏ ନାହିଁ ।

ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ମଧ୍ୟରୁ କେତେକ ଦ୍ରବ୍ୟର
 ନାମ ଓ ମୂଲ୍ୟ ନିମ୍ନେ ଲେଖା ଗଲା । ଗ୍ରାହକ-
 ମାନେ ଜନସ ଦେଖି ବଜାର ସଙ୍ଗେ ମିଶାଇଲେ
 ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଦେଖିବେ ସେ ଅମ୍ଫାନକର ମୂଲ୍ୟ
 ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଳ୍ପ ଅଟଇ ।

ନଗର ମୂଲ୍ୟରେ ମୋଟସଲକୁ ଜାକ-
 ଯୋଗେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଠାଯାଏ ଏକ ଟଙ୍କା ପ୍ରତ୍ୟ
 ଅନ୍ତରଃ ଗୁରୁଅଣା ଅଗ୍ରମ ଯଠାଇଲେ କେଲୁ-
 ଶେଷବଲ ଜାକରେ ଦ୍ରବ୍ୟ ଯଠାଇବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
 ଅଛି ।

ଜଫସିଲ ।

ଜଫସିଲ ନାମ	ମୂଲ୍ୟ
ଅଧିକେଟି ଶେଳସୀଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ଇଲ ଓ କେଳି ଶେଳସୀଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଓଡ଼ିକ ଶେଳସୀଲ	ବ ୧ ଟ ୦ ୩/୧
ନବସା ବାଗଜ	ଦ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ଫୁଲସକେପ୍ଟ କାଗଜ ସରସା	ଦ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ଏକଲ ରୁଲିବାଲ	ଦ ୧ ଟ ୦ ୫/୨
ଏକଲ ଚିରସା	ଦ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ଫାକସୀକୋଟପେପର ଓ ଲମ୍ଫାଫା	ଦ ୧ ଟ ୨/୧
ଜାକବାଗଜ ସରସା	ଦ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ	ଦ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଲମ୍ଫାଫା ସରସା ସ ୧୦୦ ଟ ୦ ୫/୩/୧	ଗୋ ୨* ଟ ୦ ୩/୩
ଏକଲ ମଧ୍ୟମ ସ ୧୦୦	ଟ ୦ ୩/୧ ଗୋ ୨* ଟ ୦ ୧/୧
ବାଲିବାଗଜ ୧୨ ପରି	ଦ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ସୀଦାଲ	ବୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକଲ ଗୁଣ୍ଡି ଏହାକୁ ଅଧ-	
ବୋତଲ ଜଳରେ ପକାଇ	
ଦୁଇଦଳ ପରେ ଗୁଣ୍ଡି	
କେଲେ ଉତ୍ତମ ସିଦାଲ	
ପ୍ରସ୍ତୁତ ଦେବ	ବ ୧ ଟ ୩ ଟ ୦ ୫/୨
ସାଲିକ ଶେଳସୀଲ	ବ ୧ ଟ ୦ ୩/୧
ରବର	ସ ୧ ଟ ୦ ୩/୩
ଦଂସପକ୍ଷୀ କଲମ	ଗୋ ୨* ଟ ୦ ୧/୧
ଲୁଡା ବଲମ (ନିକ) ସରସା	୧ ଟ ୦ ୫/୧
ଏକଲ୍ ଚିରସା	ଦ ୧ ଟ ୦ ୧/୧
ଏକଲ୍ ବଡ଼ମାନକବୋକମ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୨
ବାତଦୁଷ୍ଟ ଯାକୁଣି ସହୁତ	
(ନବସାକାର)	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୧/୧

ଏକଲ ସାଧାରଣ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
କଳାପତା ସରସା	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୩/୧
କୋଉସ୍ତାର ଦେମ	
କୃଷିସହୁତ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ମନିକେର	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ମୁଗୁନିଅଥରୁ ଫରୁକିକୃତା ଓ	
ରୁପେଲକସାବାଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୨/୧
ଲେକେଗ୍ରର	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୧
ନେକସର ଅଏଲ	ଗୋ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ସାତୁଲ ସରସା	ସ ୧ ଟ ୦ ୫/୧
ସୁଲଦାମ	ଗୋ ୧ ଟ ୧/୧
ଦେବାଲଗିରି ଯାକସା	ଗୋ ୨ ଟ ୩/୧
ଏକଲ ଏକଜାଲଅ	ଗୋ ୧ ଟ ୨/୧
ସେକ	ଗୋ ୧ ଟ ୨/୧
ଅସ୍ତରୋଟ	ଗୋ ୧ ଟ ୫/୨
ଭାସ	ବ ୧ ଟ ୦ ୫/୩
ସାନପଗଡ଼ୀ	ଗୋ ୧ ଟ ୫/୧
ବନାରଣୀ ସଗ୍ କୁଣ୍ଡ	ବ ୧
ପିତାଲ ଏହାକୁ କୌଣସି	
ପାତ୍ରରେ ରଖି ନିଅଁରେ	
ଭଲଲ ଦୋଠା ଶୁଭ	
ଫାଟିରେ ଲଗାଇ ଦେଲେ	
ପାଣି ପଡ଼ିବାର ବନ ଦେବ ସେ ୧୧୫ ୦	
ବଡ଼କ	ଅରବିକସର ବର କମ୍ଫାମ
ତୌଧୁର ବଜର	

ଉତ୍କଳସମିତୀର, ଉତ୍କଳପତ୍ର ପ୍ରକାଶକାର ଶର୍ମା
 ଉଲଲିଖିତ ରୂପେ ଆର୍ଥ୍ୟ ଦୋଲଅଛି, ସମା।—
 ପ୍ରଥମଅଥର ସକାଶେ
 ଧାରୀ ୨୦ ୫ ୦ ୫
 ଅଧସ୍ତପକ୍ଷ ୫ ୫
 ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏକ ପ୍ରମୁକ୍ତ ୫ ୩
 ମାତ୍ର ବୌଦ୍ଧି ଦଂସପକ୍ଷ ଯେତେ ସୁଦ୍ଧ
 ଦେଲେ ଚହିଁର ଶର୍ମା ଟ ୦ ୫ ରୁ ଉଣା ଦେବ
 ନାହିଁ ।
 ଦ୍ଵିତୀୟ ଓ ତୃତୀୟଅଥର ସକାଶେ ଶର୍ମା ପ୍ରଥମ-
 ଅଥର ଦେବା ଓ ଦୁଇଗୁଣ ଯଥାକ୍ରମେ ଦେବ
 ଅଧିକ ଦନର ସକାଶେ ସୁଭବ ବନୋବସ୍ତ
 ହୋଇପାରିବ ।
 ବଞ୍ଚିପକର ମଲ୍ୟ ଉତ୍କଳପତ୍ରରେ ପଠାଇ
 ବାକୁ ଦେବ ।
 ଶ୍ରୀ ୧୭ ସହରକରୀ ସହର ବାଦ-ବଦନାକାରୀକାଣ୍ଡ
 ବିଶ୍ଵନାଥର ସହରକରୀକାଣ୍ଡରେ ପଠାଇବେ ଦେବ ।

ସେହି ପିଅବା ଦୟା ଅଟେ । ଉକ୍ତ ଅବେଦନ-
ପତ୍ରରେ ଜ ୪୪ ଚେନ୍ନାଇର ଦସ୍ତଖତ୍ ସ୍ଥଳ
ଚର୍ଚ୍ଚିମଧ୍ୟରୁ କି ୩ ଉକ୍ତ ଦରଖାସ୍ତରୁ ସେ ଦନ
କଲେ । ଜ ୪୫ ଶ ସ୍ୱାସର ସ୍ୱୀକାର କଲେ ମାସ
କହି ଲିଖିତ ବସ୍ତୁ ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ । ଜ ୨୩
ନ ପତ୍ରି ସ୍ୱାକ୍ଷର କରାଯାଇ କଲେ । ଦୁଇଜଣ
କ୍ରମରେ ପତ୍ର ଦସ୍ତଖତ୍ କରାଯାଇ କଲେ ।
ଜ ୧୮ ଶ କଲେ କେମାନେ ଦସ୍ତଖତ୍ କର-
ବାର ସୁରଣ ଦେଇ ନାହିଁ ଏବଂ ଜ ୨୩ ଦସ୍ତଖତ୍
ଅସ୍ୱୀକାର କଲେ । ଏପରି ଅବେଦନପତ୍ରର ଅ-
ବସ୍ତୁ କୌଣସି ମୂଲ୍ୟ ନାହିଁ ମାତ୍ର ଏ ପତ୍ରକା
ବସ୍ତୁକର ଚିତ୍ରସ୍ୱାସନାକର ସ୍ୱାକ୍ଷରାଦିପତ୍ର
ନୁହଇ ।

ରାଜ ଦୁଇବର୍ଷରେ ଓଡ଼ିଶାବାଳମାନଙ୍କ ନ-
ଧରୁ କେଉଁ ଜାଳରୁ ଦେବେ କିମିରେ ଜଳ
ମାଡ଼ିଥିଲେ କହିଁର ବସ୍ତାପତ୍ର ବକରଣ ନିମ୍ନେ
ପ୍ରକାଶିତ ଦେଲେ, ଯଥା ।

ନାଲରନାମ	ସ୍ତ ୧୮୧୧୧୯	ସ୍ତ ୧୮୧୨୧୩
କାଳଦଣ୍ଡ ଓ ମରୁଗା	ମା ୧୯୧୦ ମା ୧୯୧୧	ମା ୧୯୧୨ ମା ୧୯୧୩
କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ାପୁର	} ମା ୧୯୧୪ ମା ୧୯୧୫	} ମା ୧୯୧୬ ମା ୧୯୧୭
ପଟ୍ଟାମୁଣ୍ଡାଲକ୍ଷ୍ୟୋଦ		
ବାଲକେରଲମ୍ବରାମ	ମା ୧୯୧୮ ମା ୧୯୧୯	ମା ୧୯୨୦ ମା ୧୯୨୧
ଏକ୍ତ ୨ୟ	ମା ୧୯୨୨ ମା ୧୯୨୩	ମା ୧୯୨୪ ମା ୧୯୨୫
ଏକ୍ତ ୩ୟ	ମା ୧୯୨୬ ମା ୧୯୨୭	ମା ୧୯୨୮ ମା ୧୯୨୯
ସାଧୁପୁର	ମା ୧୯୩୦ ମା ୧୯୩୧	ମା ୧୯୩୨ ମା ୧୯୩୩

ଅର୍ଥାତ୍ କେବଳ ସାଧୁପୁର ଜାଲ ଏଲକା
କିମିର କେନ୍ଦ୍ରପୁର କଲେ ବୁଦ୍ଧ ଦୋଇଅଛି ନ-
ଭୁବା ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତ ଜାଲ ଏଲକା କିମିର ବରୁ-
ରୁପୁର ପୁର ବର୍ଷଠାରୁ ରାଜବର୍ଷ ଉତ୍ତାପୋଇ-
ଅଛି । ଉତ୍ତା ପତ୍ରବାର ବାରଣ ଉତ୍ତମରୁପେ
ଅନୁସନ୍ଧାନ କରବା ଜାଲ ଦର୍ମରୁପକର ଉଚିତ
ଦେଉଅଛି ବରଷ କପୁର ଦୁଆରେ ଜଳକ-
ର ଅନେକଙ୍କ ବାଧ୍ୟତା କରୁଥିବୁ କରବାକୁ
ଅଗ୍ରସର ଦେଇ ନାବାନ୍ତି ।

ରାଜବର୍ଷ ଏହି ସମୟରେ କେନ୍ଦ୍ରାପଡ଼ା ଜାଲ-
ର ଲେକନାପୁର ନିକ ନିକରେ ଖଣିଏ
ସାମ୍ରା ଗୋଷ୍ଠୀର ଲୁଚାବୀଟ ଲେଉଟି ପଡ଼ିବାକୁ
ଚର୍ଚ୍ଚିମଧ୍ୟରେ କେତେ ଜଣ ସାଥୀ ରହି ସାଇ
ଥିଲେ ସେ କୁଡ଼ାଦ୍ୱାରା ଗୋଟିଏ ଲୁଚାପ ।
କାଟି ସେହି ବରଷର ନେକମାନଙ୍କୁ ସେହି
ବାଟେ ଟାଣ ଅଣି ରଖାଏ ଯାଇଥିଲେ ।
ଏହି ଅଧିକାରୀଙ୍କ ଓ କର୍ମଚାରୀଙ୍କ ବରଷରୁ

ନାମକ ଜଣେ ମାଣ୍ଡା ଓ ଚିତ୍ତେକୃଷ୍ଣମଦାନ୍ତି ନା-
ମକ ଜଣେ ଜାକପି ନଦ୍ୱାର ସାଧୁ ବୋଇସ୍ତ-
ବାକୁ ଲଘୁକୃଷ୍ଣରୁପେ ରାଏଲ ହୁଇମଳ ସୋ-
ସାଇଟୀ ନାମକ ସମାଜ ଦରଗୁରୁ ଏବଂ ବରେକୃ-
ଷି ମାଦାନ୍ତିଙ୍କୁ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱଧ୍ୟାୟ ପଦକ ଏବଂ
ନବକ ୨୫ ଟଙ୍କା ଲେଖାଏଁ ସୁରକ୍ଷାର ଚେ-
ଅଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଅନନ୍ଦର ବିଷୟ ଅଛି । ବାସ୍ତ-
ବରେ ଏମାନେ ଯେଉଁ ସହର୍ଯ୍ୟ କରୁଅଛନ୍ତି
କହିଁର ଉପଯୁକ୍ତ ସୁରକ୍ଷାର ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ନାହିଁ ।
ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଧର୍ମରେ ଗଢ଼ଣ ରୁପଅଛି ।
ସମାଜ ଅଗଣା ସାଧନରେ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ କର
ଅନୁମାନକର ଧନ୍ୟବାଦର ପଥ ଦୋଇ ଅଛନ୍ତି
କରସା କରୁଁ ଏହି ଦୁଇଜଣ ସାଧୁପୁରୁଷଙ୍କର
ଏପରି ମଦୁର କାର୍ଯ୍ୟର ଅନୁକରଣ କରବାକୁ
ସମସ୍ତେ ଅଗ୍ରସର ଦେବେ ।

ରଣପୁର ବସମାଦ ।

ଗଜମାସ ତା ୨୧ ରୁଷର ଓଡ଼ିଆ ଓ ନବସ-
ମ୍ଭାଦରେ ଶିର୍ଷାକ୍ଷିତ ବସମ୍ଭରେ ସମ୍ଭାଦନାବାଦ-
ର ଯେଉଁ ପତ୍ର ପ୍ରକାଶିତ ଦୋଇଅଛି ତହିଁରେ
ଲେଖାଅଛି ବ ରଣପୁର ପ୍ରଜାମାନେ ବାଣିଜ
ଝଙ୍କଣୀ ମଧ୍ୟରୁ ବାରିପଣ କରକ ଏବଂ ଗୁରପଣ
ଧାନ ଦେବାର ପୁରୁପ୍ରକଳ ଅଛି ଏବଂ ଏହି
ନିୟମାନୁସାରେ ପ୍ରଜାମାନେ ପ୍ରତିବର୍ଷ ଝଙ୍କଣୀ
ଦୋଇ ଅସ୍ତୁଅଛନ୍ତି । ତଳର ବର୍ଷର ଗୁରପଣ
ଧାନ ଉତ୍ପଳ ସମୟରେ ଗଜକର୍ମରୁମାନେ
ଏକଟଙ୍କାକୁ କଟକ ସେ ୨୪ ର ବରରେ
ଭଲକ କରବାରେ କେତେକ ପ୍ରଜା ଭଲମର
ଅଦାୟକଲେ କେତେକ ସମ୍ଭରେ ପଳାଇଲେ
ଏବଂ କେତେକପ୍ରଜା ଏକମେକ ଗୋଇ ଅଠି
କରନ୍ତି ସଜକର୍ମରୁମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର
ଗାଳ ଅଟକ ଉପରେ କାରାବାସଦଣ୍ଡ ସୁକା-
ଦେଲେ । ଏହା ଦେଖି ମାଲୁଅ ଓ ଗଜୁଅ ପ୍ର-
ଜାମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱକାକ ନିକଟରେ ଗୁରୀର
କରବାରୁ ସରକାରଙ୍କୁ କଲେପ୍ର ମତାସୟ
କଲେ କି ଏକଥା ଜାଣାକୁ କଲେ ଜଣା କହିଁ ।
ଏହା ଶୁଣି ପ୍ରଜାମାନଙ୍କ ମଫରେ ଧାରଣାଦେବ
ସେ ଉପସ୍ଥିତ ଅଭ୍ୟାଗୁରର ମୁଲକାରଣ
ସଜକର୍ମରୁମାନେ ଅଛନ୍ତି ସ୍ୱାଧୀନ ମଲୁଅ
ଓ ଗଜୁଅ ପ୍ରଜାମାନେ ଗୋଷ ଚର୍ଚ୍ଚିତର ଦୋଇ
ମେଳ ବାଜି ଗ୍ରାମରେ ଦୁଇ ଅମଲ ପିପ୍ରା ।
ପୁଲସ ପ୍ରଭୃତ ସଜକର୍ମରୁମାନଙ୍କୁ ମାତ୍ର ଓ
ଅନ୍ୟରୁପ ସମ୍ପଦେଇ ଅସ୍ତୁକରଲେ । ଏକକ

ରଣା ଯେ ବାହାର ପ୍ରାୟ ଦେବାର ଶୁଣାଯାଇ-
ନାହିଁ । ପୁରର ମାଜୁଷ୍ଟ୍ରି ପୁରୁସତଳ ଦେବ
ସେଠାକୁ ଯାଇଥିଲେ ସର୍ବକରଣ ସାନ୍ତି ପ୍ରାପକକର
ଅସିପଛନ୍ତି ।
ଅନୁମେଳେ ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କୌଣସି
ସମ୍ଭାରତ ସମ୍ଭାଦ ପାଇ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ସେ
ପ୍ରକ୍ତେ ଉପକରଣିତ ବସବଣିତ ଦ ୧୫ କରୁ
ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱଦେଲ ପ୍ରବଣିତ ଦୋଇଅଛି ଏବଂ ଅବସ୍ଥ
ହେବ କଲ ପ୍ରତିବାଦ ଦାହାର ନାହିଁ ସେ ପ୍ରକ୍ତେ
କାହା ପ୍ରକ୍ତେ ଦୋଇ ଅନାସାଧରେ ଜଣାଯାଉ-
ଅଛି ଏବଂ ଖଣ୍ଡିରୁପେ ସୁକ୍ତିମଣ୍ଡଳ ଅଟଇ ।
ବର୍ତ୍ତମାନ ଧାନର ଗାଢ଼ ନମାଗତ ବଢ଼ିବ
ଅନାସିଦିକ ଓ ଅଭିଭୂକ୍ତି ଦେଇ ଅଂଶିକସମଲ
ନଷ୍ଟ ଦୋଇସୁକା ପ୍ରକ୍ତେ ଟଙ୍କାକୁ ସେ ୨୪ ର
ଦରରେ କଲପୁର ଧାନ ନେବାକୁ ଚେଷ୍ଟା
କଲେ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟତା ଏବଂ ଚର୍ଚ୍ଚିପାଇଁ
ମେଳ ଦେବା ବିଚିତ୍ର ନୁହଇ । ବସବଣିତ ଦେ-
ଉଁହତ ଓ ନୁଅଗତର ମେଳ ଦେଖି ଗଜକା-
ରର ଅଜ ପ୍ରଜାମାନେ ଜଣିଆର ଅଛନ୍ତି ସେ
ମେଳ କଳା ଅଧ୍ୟାଗୁରର ଅନ୍ୟ ପ୍ରଜାକାର
ନାହିଁ । ଏ ଧାରଣ ସାଧାରଣରୁ ଗୁମାସ୍ତ ବୋଲ-
ପାଲପାରେ ସାରଣ ପ୍ରକାଶଦୋହ ଉଚିତ
ବାସ୍ତୁମାୟ ନୁହଇ ମାତ୍ର ପ୍ରକାଶପ୍ରତି ସୁବନ୍ଧୁ
କରବା ରାଜା ଓ ରାଜକର୍ମରୁରର ପ୍ରଥମବ-
ର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ସେ ପ୍ରକ୍ତେ ସେମାନେ ଲେଖାସକ୍ତ
ଦୋଇ ପ୍ରଜା ପାତଳରେ ପ୍ରକ୍ତେ ଦେବେ
ସେପ୍ରକ୍ତେ ପ୍ରଜାମାନେ ପ୍ରକାଶ ତଳେ ଏହା
ସେମାନଙ୍କୁ ବୋଖି ବୋଲପାଇ କ ପାରେ ।
ସେମାନେ କେଉଁହତ ଓ ନୁଅଗତରେ ମେଳ-
କରକ ଦୋଷରୁ ପ୍ରଜାମାନେ ବଢ଼ିତଥିଲେ
ଏଠାରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଦେଖାଯାଉଅଛି ।
ବସବଣିତ ନୁଅଗତ ଓ ରାଜକର ମାତେ-
କରମାନେ ଗଜକର୍ମରୁସମ୍ଭବ ଅସିପକୁ
ପ୍ରକ୍ତେ ଦୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ କାର୍ଯ୍ୟ ପ୍ରତି
ଗାମୁଝି ରଖିବା ସୁପ୍ରସ୍ତୁତର ଉଚିତ ମାତ୍ର
ଦୁଷ୍ଟର ବସମ୍ଭ ସେ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସେହି ବହୁ
ବୁଧର ନାହିଁ ମାନେକରମାନେ ବାଜାବ ମତ
ସୋଗାଇ ଲଳ ଦେଖାଇ ପ୍ରକାଶର ଦେବ
ମୋଜୁ ଓ ପ୍ରଜାମାନେ ଗୁରୀର ଦେଲେ ଧାବା
ଶୁଣେ ୨ ଲକ୍ଷଯାଏ ଏପରି ଅବସ୍ଥାରେ ମେଳ
ଦୁର୍ଦ୍ଧ ଦେବା ଅର୍ପଣ ନୁହଇ । ପ୍ରଜାମାନେ
ଅକାରଣ ମେଳଦେଲେ ଅଧିକା ସିକାରଣ ମେଳ
କଲେ ଉଚିତ ପ୍ରଜାକାର ଗାଲର ରିଭୁରୁ ହ-

ନିୟମ ବଞ୍ଚି ବାନ୍ଧିଲେ ଅବଶ୍ୟ ଦଣ୍ଡର ଉପସ୍ଥିତି
 ଓ ଚିହ୍ନପାଇଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦଣ୍ଡ ଦେଇ ଅପର
 ଲୋକଙ୍କୁ ଶିକ୍ଷାଦେବା ସେମାନଙ୍କୁ ଉଚିତ ପଶାନ୍ତ
 ରେ ସଜା ଓ ତାହାଙ୍କ କର୍ମଗୁଣଙ୍କ ବ୍ୟବହାର-
 ପ୍ରତି ଦୃଷ୍ଟି ରଖିବା ଭେଦକୁ ଉଚିତ । ଗତଜା-
 ତୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଓ ତାହାଙ୍କ ସହକାରୀମାନଙ୍କ ପ୍ରତି-
 ବର୍ତ୍ତମାନେ ମଧ୍ୟ କରନ୍ତି ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କେ
 ବ୍ୟକ୍ତିଗତପ୍ରତି ପ୍ରକାଶର ମାନସିକ ଛାଦ
 ଜାଣିବାକୁ ଅର୍ଥୋ ମନ କରାନ୍ତି ନାହିଁ । କେ-
 ବଳ ଦାଣ୍ଡର ଶୋଭା ଦେଖି ସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ
 ଚାଲି ଆସନ୍ତି । ଏହାର ସମସ୍ତ ଅନର୍ଥର ମୂଳ
 ଏବଂ ଏଥିର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥଚକ୍ରା ।

ସୁକାର ଦରବୃଦ୍ଧି ଅଟକାଇବା ଉଦ୍ଦେ-
 ଶ୍ୟରେ ଗତ ଜୁନମାସରେ ଅନୁମାତ୍ର ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ଟାଙ୍କଣାଲବଣମୂଲ୍ୟ ଅଇନ ଜାଣି କରି
 ଆଣା କରୁଥିଲେ ଯେ ଦୁଇଏକ ମାସରେ
 ସୁକାର ଦର ବୃଦ୍ଧି ନରମ ହେବ ଏବଂ ଭାର-
 ତୀୟ ଗୋଟିଏଟଙ୍କାର ଦର ବିଲଭରେ ଅନୁଭବ
 ଏକଶିଲଙ୍କ ଓ ଚାପପେନରୁ ଉଣା ହେବ
 ନାହିଁ । ସେ ସମୟରେ ଏକଟଙ୍କାର ଦର
 ବିଲଭରେ ଏକଶିଲଙ୍କ ଓ ତଳ ଖେନ ଥିଲା ।
 ଭାରତ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ ଆଣାନ୍ତାରେ ଟଙ୍କାର
 ଦର ବୃଦ୍ଧି ନ ହୋଇ କମାଗତ ଖସିଥିବ ବର୍ତ୍ତ-
 ମାନ ଏକଶିଲଙ୍କ ଓ ଦୁଇପେନରୁ ଉଣା ହୋଇ
 ଅଛି ଏବଂ ଏଥିରୁ ଯେ ଉଣା ନ ହେବ ଏହା
 କେହି କହି ନ ପାରେ । ଫଳତଃ ଯେଉଁ ଉ-
 ଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସରକାର ଅଇନ ଜାଣି କରୁଥିଲେ
 ତାହା ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ଚିହ୍ନି ସଙ୍ଗେ
 ଏମନ୍ତ ଉଦ୍ଦାନକ ଅର୍ଥକଷ୍ଟ ଦୃଷ୍ଟିଅଛି ଯେ
 ଅସୁବୃଦ୍ଧିର ଉପାୟ ଭିନ୍ନ ଭାବି ନାହିଁ । ଅସୁ-
 ବୃଦ୍ଧିର ଅର୍ଥ ଲୋକଙ୍କ ଉପରେ ଅଧିକା କର
 ବସାଇବା । ଶାସନବାର୍ତ୍ତ୍ୟ ନିଆହାଡ଼େ ଯେତେ
 ଟଙ୍କା ନିଅନ୍ତୁ ହେବ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କଠାରୁ ତାହା
 ନିଅନ୍ତି ଏବଂ ଯେପ୍ରକାରେ ଅର୍ଥ ନିଅନ୍ତୁ ହେଉ
 ହେବନ ସୁକାର ଦର ବୃଦ୍ଧି ଅଥବା ବଟାବଟାଟି
 ଅଟଇ ସେପ୍ରକାରେ ଚିହ୍ନିର ପ୍ରତିକାର ଅଗ୍ରେ
 କରବାର ଉଚିତ । ଏହା ନ କର କେବଳ
 ଅଧିକା କର ବସାଇବାହାରୀ ଶକ୍ତି ପୂର୍ବ
 କରବା ସରକାରଙ୍କର ଉଚିତ ନୁହଇ । ଏହି
 ପ୍ରସଙ୍ଗ ଶେଷ ପ୍ରାୟ ଏକମାସ ହେବ ଭାରତର
 ନାନା ପ୍ରାନ୍ତରେ ଏବଂ ସମ୍ଭାଷଣମାନଙ୍କରେ

ଭାଷା ଅନୁଲୋମ ଲାଗିଅଛି ଏବଂ ସରକାର
 ଏଥିର କ ବିଚାର କରୁଅଛନ୍ତି ତାହା ଜାଣି-
 ବାକୁ ସମସ୍ତେ ବ୍ୟସ୍ତ । ଏହି ପ୍ରସଙ୍ଗରେ
 ଲଲିକଦାର ଟାଉନହଲ ଗୃହରେ ଗତମାସ
 ତା ୨୭ ଉତ୍ତରେ ସେଠା ଲଢ଼ିସୋପାୟ ଏବଂ
 ଦେଶୀୟ ସମସ୍ତ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର
 ଗୋଟିଏ ସଭା ହୋଇଥିଲା । ମହାରଜା ସର୍
 ନରେନ୍ଦ୍ରକୃଷ୍ଣ ସଭାପତିର ଅସନ ପରିଗ୍ରହଣ
 କରୁଥିଲେ । ସଭାରେ ସଦ୍ୟସମ୍ମତିକ୍ରମେ ଧାର୍ଯ୍ୟ
 ହେଲା ଯେ ବଟାବଟାଟି ହେଉ କର ବୃଦ୍ଧିର
 ଅଧିକା ନିବାରଣ ନିମନ୍ତେ ରୂପାର ଦର ସମ-
 କରେ କୌଣସି ଅନୁର୍ଜାଲିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଶୀଘ୍ର
 କରବା ଏବଂ ବିଲଭର ଖର୍ଚ୍ଚା ଯେ ପରମାଣରେ
 ଗ୍ରହଣବର୍ତ୍ତକ ହୋଇବାକୁ ହେଉଅଛି ତାହା
 ସଂଶୋଧନ ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ସମିତି ନିୟୁତ
 କରବା କାରଣ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କୁ ଶୀଘ୍ର ଅନୁ-
 ସୂଚ୍ୟ କରାଯାଉ । ଏହା ଛଡ଼ା ସଭାରେ ଅନୁର
 ଧାର୍ଯ୍ୟ ହେଲା କି ବଟାବଟାଟି ହେଉ ସରକାର
 ଅପଣା ଅଧୀନସ୍ଥ କେତେକ ଲଢ଼ିସୋପାୟ ଏବଂ
 ଫିରୁକି କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଶକ୍ତି ପୂର୍ବକ ଦେବାର
 ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କରୁଅଛନ୍ତି ତହିଁର ନିଷେଷ
 ବିବେଚନା ଅବଶ୍ୟକ । ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବମାନଙ୍କ
 ଘୋଷକତାରେ ଯେସମସ୍ତ ବକ୍ତୃତା ହୋଇଥିଲା
 ତହିଁର ଉତ୍ତେଜ କରବାର ଅବଶ୍ୟକ ନାହିଁ ।
 କାରଣ ଏଥି ମଧ୍ୟରେ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟ ଉପସ୍ଥିତ
 ଅର୍ଥକ ବ୍ୟୟ ନିବାରଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଯେଉଁ
 ଉପାୟ ଅଲମ୍ବନ କରବାକୁ ମନସ୍ତ କର-
 ଅଛନ୍ତି ତାହା ପ୍ରକାଶ କରି ଲୋକଙ୍କ ବ୍ୟସ୍ତତା
 ଦୂର କରୁଅଛନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥାପକ-
 ସଭାରେ ଯେଉଁ ଅଧିବେଶନ ଚଳିତମାସ ୩-
 ରଖରେ ଲଲିକଦାରେ ହୋଇଥିଲା ତହିଁରେ
 ଧନସତ୍ତ୍ୱ ମାଲ୍ୟବର ଓ ଏଣ୍ଟୁଲଗୁଣାଦେବ ଏବଂ
 ଦୀର୍ଘ ବକ୍ତୃତା ତର ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କର ଅଭିପ୍ରାୟ
 ପ୍ରକାଶକଲେ ଏବଂ ଚିହ୍ନି ସଙ୍ଗେ କେତେକ
 ବାଣିଜ୍ୟ ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ଅନୁମାତ୍ରମାସୁଲ
 ବସାଇବାର ଅଭିପ୍ରାୟରେ ଗୋଟିଏ ଅଇନର
 ପାଣ୍ଡୁଲିପି ଉପସ୍ଥିତ କଲେ । ତାହାଙ୍କ ବକ୍ତୃତାର
 ସାରଂଶ ନିମ୍ନେ ଲେଖୁଅଛି, ଯଥା:—
 ଭାରତବର୍ଷର ସାଧାରଣ ସଜସ୍ୱ ବ ୧୨ ଶ-
 ପୁଞ୍ଜେ ୨୭ କୋଟି ଥିଲା ବର୍ତ୍ତମାନ ୩୩ କୋଟି
 ହୋଇଅଛି । ଅସୁବୃଦ୍ଧି ସଙ୍ଗେ ସାଧାରଣ-
 ବ୍ୟୟ ମଧ୍ୟ ବୃଦ୍ଧିଅଛି ମାତ୍ର ତାହା ଅଧିକ ନୁହଇ
 ଏବଂ ଯଦ୍ୟପି କି ଅବଶ୍ୟକ ଦେବାରୁ ସୈନିକ

ବ୍ୟୟ ବିଶେଷ ନୂତନ ହୋଇଅଛି ବର୍ଦ୍ଧିଅସୁବୃ
 ତାହା ଅଲୋଗରେ ବ୍ୟୟାଭିଅଛି ଏବଂ ଏଣିକି
 ଦେବାର ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ନ ଥିଲା । ତନ୍ତୁ ବଟା-
 ବଟାଟି ଓ ଚିହ୍ନିମୂଲ୍ୟକ ବ୍ୟୟ ଗବର୍ଣ୍ଣମେଣ୍ଟଙ୍କ
 ଅସୁବ୍ୟସ୍ତ କରୁହେଉଅଛି । ବ ୧୨ ଶ ପୁଞ୍ଜେ
 ଏକଟଙ୍କାର ଦର ବିଲଭରେ ଏକଶିଲଙ୍କ ଓ
 ଦଗପେନ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଶିଲଙ୍କ
 ଦୁଇପେନରୁ ଉଣା ହୋଇଅଛି । ସନ ୧୮୮୩-
 ୮୪ ବାଲରେ ତଟା ଖର୍ଚ୍ଚା ୩ କୋଟି ଟଙ୍କା
 ଯାଉଥିଲା । ସନ ୧୮୮୩-୮୪ ରୁ ବଟାଖର୍ଚ୍ଚ
 କମଣ ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ ସନ ୧୮୯୩-୯୪ ବାଲରେ
 ୨୫ କୋଟି ହେଲା ଏବଂ ଏବର୍ଷକୁ ଅନୁର
 ଅଧିକ ହେବ । ଏପରି ବଟାର ଶକ୍ତିପୂର୍ବକ-
 ସୁରୁତ ସରକାରୀ କର୍ମଗୁଣମାନଙ୍କୁ ଏକକୋଟି
 ଟଙ୍କା ଦିଅନ୍ତିବ । ଯଦିଏକ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ସର-
 କାରଙ୍କର ଯେତେ ଅଧିକ ହେବ ତହିଁରୁ ଅଧିକା
 ୩୫ କୋଟି ଟଙ୍କା ବ୍ୟୟ ହେବ । କରବାସ
 ଏ ଟଙ୍କା ସଂଗ୍ରହ କରବା ଭିନ୍ନ ଅଛି ଉପାୟ
 ନାହିଁ । ଏଥିକୁ ଦେଖାଯାଏ ଯେ ସମସ୍ତ କର
 ପ୍ରଚଳିତ ଅଛି ତାହାସବୁ ଅଛି ବୃଦ୍ଧି ହୋଇ
 ନ ପାରେ ଏବଂ ବୃଦ୍ଧି କଲେ ସୁଦ୍ଧା ଚଳାସ
 ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ଟଙ୍କା ହସ୍ତଗତ ହେବା ଅସମ୍ଭବ ।
 ସୁରୁତ ନୂତନ କର ବସାଇବାର ଅବଶ୍ୟକ ।
 ଦରସେଲସାହେବଙ୍କ ଅଧୀନରେ ବିଲଭରେ
 ଯେଉଁ କମିଟି ବସିଥିଲା ସେହି କମିଟି ବସିଥିଲା
 ସେହି କମିଟି ଗ୍ରହଣୀୟ ସମସ୍ତ କରର ଅବସ୍ଥା
 ଅନୁସନ୍ଧାନ କରି କରୁଅଛନ୍ତି କି ସମୁଦ୍ଧାଟି
 ଆନଦାନ ହେଉଥିବା ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ କଷ୍ଟମ-
 ମାସୁଲ ବସିଲେ ଭାରତବାସିଙ୍କର ଆସତ୍ତିକଳକ
 ନ ହୋଇ ବରଂ ସନ୍ତୋଷର ବିଷୟ ହେବ
 ଏବଂ ସେ ସୁଲେ କର ବସାଇବା ନିତାନ୍ତ
 ଅବଶ୍ୟକ ହୋଇଅଛି ଏବଂ ସେ ଅବଶ୍ୟକତା
 ଅନୁବନ୍ଧ ସକାଶେ ନ ଥାଏ ପାର୍ବତୀକ-
 ନିମନ୍ତେ ଅଟଇ ସେ ସୁଲେ ଅନୁମାତ୍ର-
 ଦ୍ରବ୍ୟ ଉପରେ ମୂଲ୍ୟାନୁସାରେ ଶକ୍ତିକର
 ଟ ୫୯ କୋ ଲେଖାଏଁ କର ବସାଇବାକୁ ଗବର୍ଣ୍ଣ-
 ମେଣ୍ଟ ମନସ୍ତ କରୁଅଛନ୍ତି । ଏହାହାର ସେମନ୍ତ
 ଅଧିକା ଗଜସ୍ତ ଅଧିକ ହେବ ଭେଦକୁ ଅଧିକ
 ଗୋଟିଏ ଅଧିକା ବାଟ ଫିଟିବ । କେବଳ ବସା-
 ସୁତା ଓ ଲୁଗା ଉପରେ ମାସୁଲ ବସାଇବା
 ସରକାରଙ୍କର ଇଚ୍ଛା ନୁହଇ କାରଣ ବିଲଭର
 ବଣିକମାନଙ୍କର ସେ ବିଷୟରେ ଶକ୍ତିର ଅପତ୍ତି

କରବଦାର ସବେତଳ ଦେଶ ଶାମ୍ବୀ ଏକ ବ ୧୫ ଶର
କସ୍ତା ବଦାହୁଡ଼ା କର ମହଲା ଅପଣା ପିତାଳସ୍ତୁ ସିବା
ଅନୁର ନ ପାଇବାକୁ ପାର୍ମିସ୍ତୁରେ ବେବରେ ପରୁଡ଼
ଲଗାଇ ଅଦୃଶ୍ୟ କର ସକାର ସମାପ ନିଲ ।

କରବଦାରେ ବ ୫ ଶ ପୁସ୍ତକ ଶୋଷିତ ପିତ ଚକ୍ଷୁଶି-
ଗାନ୍ଧ ସେନ ବେଳୁ ଗୁବାରେ କଥା ଲଗାଇ ଯୋଡ଼ି
ମହାସକାର ସମାପ ନିଲ । ପିତାଙ୍କ ଚକ୍ଷୁଶି ବେଳିବାକୁ
ଦେବା ଅନୁସାଧ ।

ଉପରବେଶ ଶ୍ରୀମତ କରବଦାରେ ସୁଲେଖାସ୍ତ ସମସ୍ତ
ସକାମନେ ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ତ ଶିଳ୍ପ କର-
ବା ବାବଦ ଏକ ଅନୁକ୍ରମିକ ମେଳା ଦେଖାଇ ଶିଳ୍ପ
ଦୋଳଅଛି । ସମସ୍ତ ବ୍ୟୟ ଏ ମେଳାକୁ ପ୍ରଚଳିତ ହୋ-
ଇବ ବେଳେ ଓ ମେଳାଉ ଅଧିକେତନ କ୍ରମେଲକ୍ଷ୍ୟାରେ
ହେବ ।

ଅର୍ଦ୍ଧଶତକ ଅସୁଖାସର ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଅନୁରୁ ଲର୍ଜନାଜେ
ଅପାତ୍ୟ କରବା ଓ ଅନ୍ୟ ବେତେକ ଅନୁରରେ ଅବାବଦ
ପରବର୍ତ୍ତନୀୟ କରହକାରୁ ସେ ସେନ କରବଦାରେ
ସବ କରୁର ପଡ଼ି ଯାଉଅଛି ଏକ ଦେମାସ ତା ୧୮ ଦ
ରେ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ନବର ଶ୍ରୀପାଲଗାର ଛକପାରେ ପ୍ରକାଶ
ସକ୍ତ ହୋଇଅଛି । ଏ ସମ୍ଭାରେ ଚିତ୍ରସୂତ୍ରକୁ ଅଧିକ ଯେବେ
ଉପାଧିତ ହୁଲେ ଏକ ଯେଉଁ ପ୍ରକାଶନୀକ ମଧ୍ୟରେ
ପାର୍ଲିମେଣ୍ଟର ଲର୍ଜସ୍ତୁର ଯତ୍ନ ଦେବାକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ
ହୋଇଅଛି । ଅସୁଖାସର ଗାଆ ଘର ନ ଉଲେଖମହୋ
ତସ୍ତ ଏ ସମ୍ଭାରେ କରୁଡ଼ା ବସୁଥିଲେ ।

କୃଷିକର ବ୍ୟାଧିର ଦେଶାନ୍ତ ଚାକ୍ରର ପାଇବ ସାହେବ
କରୁଥି ସନ ୧୮୯୧ ମସିହା କରବଦ ମାସ ତା ୧୦ ରୁ
ଠାରେ ପୁସ୍ତକ ଧ୍ୟାସ ହେବ । ତାଙ୍କ ମତରେ ସନ ୧୮୭୭
ମସିହାରେ ଯେଉଁ ଧୂମକେତୁ ଦେଖା ଯାଇଥିଲେ ସେ ସୁନ-
କ୍ଷ ଅର୍ଦ୍ଧକୁ ହୋଇ ବେଶ ଭନ ପୁସ୍ତକ ଉପରେ ପଡ଼ି
ପୁସ୍ତକ ନଷ୍ଟ କରବ । ତାଙ୍କୁ ମହାଶୟ ଶିଳ୍ପ ଚିତ୍ରେ
ସମାଜ କରଅଛି ତ ।

କୃଷିକର ସମାଜ ପୁରାତାତ୍ତ୍ୱମାନ ଦରୁ କର ପୁର
ଠାନ ଜାତୀୟମାନ ଶାସ୍ତ୍ର ମନନ କରବଦାର ଅଦେଶୀ
ପ୍ରକାର କରଅଛି । ସାହିତ୍ୟକାମାତାକ ଲେଖକାବ ସହୁତ
କଷ୍ଟ ଶ୍ରୀମତଙ୍କୁ ସମାଜ ଏ ଅଦେଶ ହୁଲ କରଅଛି

ସାଜପୁର ସମ୍ବାଦ ।

ଅଳ୍ପଦିନ ପୂର୍ବେ ଶାନ୍ତ ଅନ୍ତର୍ଗତ ସାଗେରପୁର ଗ୍ରାମ
ରାଗ୍ରାସିବାହର ଏକ ଅନାଦିତ କ୍ରମରେ ପାଞ୍ଚକର୍ଣ୍ଣର ଗୋଷ୍ଠିଏ
କାନ୍ଦ ବଢ଼ିଯାଇ ଘର-କନ୍ଦରା ଧୂଳ ନିଲୁ ଧରୁ ହୁଲି
ପଡ଼ି କର କରବାମାତ୍ର ନିବୃତ୍ତ ବସାରେ ସାଜପୁର
କ୍ଷେତ୍ର ପାଠା ସୁଣି ବାବଦକାନ୍ଦକା ଗ୍ରାମବାସିନୀକେ
ଦରୁ ଶିଷି ପିତାକୁ ଲବାବ କଲେ । ଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟରେ ଏପରି
କଳହାନ କ୍ରମ ବଢ଼ିବା ଦେଖ ଅନୁକ୍ରମେ ଅଧିକ ଅଧିକ
ଅନୁକ୍ରମ କଲେ ଶାନ୍ତ ମଧ୍ୟରେ ଏହପରି ଅନେକ
ଅନାଦିତ କ୍ରମ ବାହାବ ଏ ଦଶପୁରେ ନିରନ୍ତରପାଇଶିକର
ବସେଣ ଦୁର୍ଘ ଉଦ୍ଧିବା ଅବଶ୍ୟକ ।

ଦେବଦେବୀ ଦେବ ଗୋପୁର ଦେବ ନମନେ ବାଣୀ
ହୋଇ ଦେବଦେବୀ ପ୍ରଭର ସରମପଦନ କରୁଅଛି ।

ଏ ବର୍ଷ ଅକ୍ଟୋବର ମେସୁ ଦେଶାନ୍ତ ବୋକମାନ
କାରଣ ଓ ଅନାଦି ପ୍ରକାର ବେତେକ ପ୍ରକାରର ସାଧ୍ୟ
ଧାନ ସମ୍ଭଳ ଧୋଇବେ ନଷ୍ଟ ହୋଇଅଛି ମାତ୍ର ସରକ
ସୁଖିନୀକ ଉକ୍ତ ଅସୁର ପଶି କରବା ବାବଦ ସେ ସାହାବ
ସାଧାନୁସାରେ ଦାତୁ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତୁତ କର ଏତେକନ-
ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିବୃତ୍ତ । ଗାଈ ଓ ପୁସ୍ତକୀମାନଙ୍କୁ କଲ କରୁ
ଆନୁର କହାଇ ଦକ୍ଷିଣରେ ମାତ୍ର ସରକ କଲ ଅଧିକର
ଇଲେବେତାକୁ ଅନାଦି ଅଧିକ ପାଣି ସୁଖିକର ଶାସ୍ତ୍ର
ବୁଦ୍ଧି ନ ଦେଲେ ମନକରବ ପଦା ସେ କ ଦେବ କୋର-
ସାଦ ନ ପାରେ ।

ପ୍ରକାର ମତସରୁ ଘର ଉପରକ କରବା ବାବଦ
କ୍ରମ ଅନାଦି ଦେଉଡ଼ିବାକୁ ପି ଛକାରେ ଦଶ ବାବଦ
ହୁକାବରେ ହୁ ମିତୁରବ ପହୁରେ ପୁଣି ସରକକେ
ଦରମତ ଘର ଉପରକ କର ପାଦ ନ ଥିଲେ ମାତ୍ର
ଏବର୍ଷ ଅକ୍ତୋବର ଛକାରେ ପାଞ୍ଚପସୁକା ହୁ ମିତୁ ଶାହି ।
ଏହିକ୍ଷ ବୋଧ ଦେଉଅଛି ସେ ଏବର୍ଷ ଅଧି ଛାନ୍ଦନର
ଅନେକ ଘର ଦେବକଳ ହୋଇ ନ ପାରି କାହାଡ଼ା ପୁର
ହେବ ।

ଘୋଡ଼ାର ଏବର୍ଷ ପୁସ୍ତକ ଲକ୍ଷ୍ମଣକର ବାହୁ ଅସୁ
କୃମାର ବୌଧର କରୁର ଛକର ସରକକେବେଳେ ପଦରେ
କଦର ହୋଇ ଶିବାକୁ ପାକ ଛକରେ ବାହୁ ରୁଦେକ
ମହୋଦାୟାସ (ଯେ କ ସହ ପୂର୍ଣ୍ଣରେ ପୁସ୍ତକର କୋଷ
ସର ଲକ୍ଷ୍ମଣକର ଦଲେ) ଘୋଡ଼ାର ମୋକରବ ଲକ୍ଷ୍-
ଣେବେ ପଦରେ ନଷ୍ଟ ହୋଇ ଅଧିଅଛି । ରୁଦେକ
ବାହୁ ଲେଖପ୍ରସ୍ତ ସକାର ବୋଧ ହେଅଛି ।

ସୁଖ-ସମ୍ବାଦ ।

ଏବର୍ଷ ଶ୍ରୀ ଲେକନାଥ ଦେବଙ୍କ ଶିବପୁତ୍ର ସାଠା ନିର୍ଦ୍ଦି-
ରୁରେ ସମାଧା ହୋଇଅଛି । ଏକିନ ବେଳ ଘାଟଣା ସମ-
ସ୍ତରେ ନେବ ଘୋଡ଼ାର ବର୍ଷା ହେବାକ ଲକ୍ଷ୍ମଣ ହୋଇ-
ଅଛି । ଦୋବାଳ, କଳାସ, ଦର୍ଶକ ରୁଦ ଗରବର୍ଷ ବର୍ଷର
କଷ୍ଟ ସୁରକର ଅରୁଦ ହୋଇ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ସୁରକ ପହୁ-
ସୁ ସେ ନେବ ଶାସ୍ତ୍ର ଛକଗାଈ ଅଛି । ଏକ ଦର୍ଶକମାନ
କ୍ରମ ପ୍ରକାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସୁରେ ଦର୍ଶକ ଏକ କ.ଗରଣ କର
ଏହପଦ ବକସୁ ଅଧ୍ୟାପକେ ଅଧି କାଳତ କଲେ ।

ମନକର ନୁପନ ମେନକର ମହୋଦୟାକ ଦାବ ଶ୍ରୀ ନିରକ
କରମାନ ସାଧାବରେ ଏକ ସାଧା ନେସୁରେ କରୁଅଛି ।

ଅସୁମାନଙ୍କର ମାଲକେଷ୍ଟ ଓ ସୁରସ ସୁଃ ସଦେକ
ମହୋଦୟ ଉପରୁ ବରୁ ବେର ଅଧ ଅଛି ।

ପାଠାଳ ପ୍ରଧାନ ମଠ ବଜ୍ରକୋପାଳ ଓ ନିରକ-
ପାଣି ମଠ ନରକ୍ରମ ଶିଖରସୁରକ ଉପନୟନ ବର୍ମ କରତ
ପା ଓ ଉପରେ ଦେବାକ ରି ହୋଇଅଛି ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ-ପ୍ରତି ।

ଶ୍ରୀ ବରଦର ତ୍ରିପାଠୀ—ରସୁଲକୁ ଶ୍ରୀକାବାସୀ
ଶ୍ରୀ ଲିଲିବେଶ ଶାନ୍ ସାହେବ ବସୁକାଲ ସୁ-

ଖ୍ୟାତିସହିତ ସୁଲସ ଲକ୍ଷ୍ମଣକୃଷ୍ଣ କର ସରମ୍ପା
କିଶ୍ଚେଷ୍ଟପଦକୁ ଉଦ୍ଧାରି ଲିଲି ଦୁଲବର୍ଷ ଦେଲ
ପେନସନ ନେଇଅଛନ୍ତି ଏବ ଏହାଙ୍କ ଅଧ୍ୟାଧ-
ରଣ ସୋଗ୍ୟକାର ଚିତ୍ରସୁରୁପ ଗରବର୍ଷ ଗବର୍ଷ-
ମେଣ୍ଡା ଏହାକୁ ଶାଳ ସାହେବ ସଦ ଦେଲ
ଅଛନ୍ତି । ଗର ସବେବସୁରକ ଅନେକ ହୁଲ
ଓ ମୁସଲମାନ ବରଦୁକୁ ଅର୍ଥ ଦାନ କରି
ଥିଲେ ।

ଶ୍ରୀ ଏକରମଧଲି ମେନୁର ଲକ୍ଷ୍ମଣକୃଷ୍ଣ ଓଡ଼ିଶା
ଲସଲମଅସୋସିଏସନ—ଅନୁମାନେ ସୁବରୁ
କରୁଅଛୁ କ୍ଷେ ଏସମକରେ ଅକ୍ତ କିଛି ପ୍ରକାଶ
କରୁ ନାହିଁ ଏବ ଅପଣ ଲସଲମସଭାର
ଦେଉଁ ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ପ୍ରକାଶ କରବାକୁ ଲକ୍ଷା କରନ୍ତି
ତାହା ପ୍ରଥମେ ସକ୍ଷାଧାରକୁ ଜଣାଇବାରେ
କିଛି ଫଳ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଦୁଇ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର
ନାମ ରହିରେ ଲେଖାଅଛି ସେମାନଙ୍କ ନିବୃତ୍ତକୁ
ପଠାଇ ଦେଲେ ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ । ଯେବେ
ସେମାନେ ସାବଧାନ କ ହେବେ ତେବେ ନି-
ର୍ଦ୍ଧାରଣର ମର୍ମମତେ ସେମାନଙ୍କ ବସୟ ସକ୍ଷା-
ଧାରଣ ଏବ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷମାନଙ୍କୁ ଜଣାଇବା ପ୍ରସଙ୍ଗ
ସକ୍ଷ ବସୁର କରବେ ।

ପ୍ରେରକପତ୍ର ।

ପତ୍ରପ୍ରେରକଙ୍କ ମତାମତ ନିମନ୍ତେ ଅନୁମାନେ
ଦାୟା କୋଟୁ ।

ମାଲ୍ୟବର ଶ୍ରୀ ଶ୍ରୀମୁକ୍ତି ଉତ୍କଳଦୀପିକା ସମ୍ପାଦକ
ମହାଶୟ ସମାଧେଷୁ

ମହାଶୟ !

ଅଧିକ ପ୍ରକଟିକ କରମୟୁ ଫୁଲିକୁ ଅପଣ-
ଙ୍କର ସୁବଖ୍ୟାକ ସହିକାର ଏକ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପ୍ରାକ
ପ୍ରକାଶ କର ବାଧୁର କରବା ହେବେ ।
ଅପରପ୍ରାଉମେଣ୍ଡ ସୁଲ ପାଠ୍ୟସୁପୁତ ରତନା-
ଶିକ୍ଷା ଶ୍ରୀବାକୁ ସାବାଳାଅ ସୁସୁକ ପ୍ରକାଶ
ଏହାର ଦୁର୍ଘଟ ସାଧନରେ ପ୍ରକାଶର 'ଦୁକି'
'ସୟୁ' 'ବସାମ' 'ଦୁର୍ଘ' " ଅପ୍ର "
ପ୍ରକାଶ ବେଳେକ ଶକକୁ ବଶେଷଣ ଦୋଲ
ବ୍ୟବହାର କରଅଛନ୍ତି ମାତ୍ର ଏହିପ୍ରକାର ବ-
ଶେଷ୍ୟ ଅପଦ ସୁଲମାରମତ ବାଲକମାନଙ୍କର

ଶିକ୍ଷାର ଏପରି ପ୍ରକୃତ୍ୟାଏ ଓ ଯୋଗକ୍ରମେ କିପରି ପାରେ । ଅର୍ଥାତ୍ ବୃତ୍ତାନ୍ତର ମୂଳକ ସମ୍ପର୍କରେ ସଂଗୋଧନ ପ୍ରକୃତ୍ୟା ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ।

ବିଶ୍ୱମ୍ଭର

ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରପ୍ରସାଦ ମିଶ୍ର । ଭୁବନେଶ୍ୱର ।

ମହାଶୟ !

ନିମ୍ନଲିଖିତ କେତେକ ପିଠିକୁ ଆପଣଙ୍କର ଜଗତ ବିଶ୍ୱାସୀ ପଢ଼ିକାର ଏକପାଠରେ ପ୍ରାଣ ଦାନ କରି ପରବାଧ୍ୟତ କରିବା ଦେବେ ।

ଏହିକ ବିଶ୍ୱାସ ତା ୧୭ ରାଜା ଫିରୁସ୍ତାଉଁ ଶୁନିବାର ଦିନ ୧୧ ଓ ସମୟରେ ପଦ୍ମପୁର ଫାଣ୍ଡିକ ପାରି ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଅଧମାଲ ଅନାଜ ଆଣକୁ ଗଲପର ହଠାତ୍ ଦୁଇଜଣ ଲୋକ ଆସି ଆମ୍ଭର ଗାଡ଼ିକ ଆକ୍ରମଣ କଲେ ଓ ଜବରଦସ୍ତି ଫେରାଇବାକୁ ନିର୍ଦ୍ଦେଶ । ଅମ୍ଭେ ଆପଣା ଘରର ଗାଡ଼ିରେ ଓ ତେମାରି ନାୟକନାମକ ନିଜର ଗାଡ଼ିବାଲଦ୍ୱାରା କଟକଠାରୁ ଅଗ୍ନିରେଖରଠାକୁ ଯାଉଥିଲୁ । ମଧ୍ୟ ଉକ୍ତ ଗାଡ଼ିରେ ଅମ୍ଭସହ ଏକଜଣ ଶିଳ୍ପକର୍ତ୍ତା ଥିଲେ ଏବଂ ଅମ୍ଭ ଶରୀର ନିଜାନ୍ତ ପୀଡ଼ିତ ଥିଲୁ । ସେ ସମୟସମ୍ଭବ ଅମ୍ଭେ ମାନେ ସ୍ଥାନ ବି ଛୋଟନ କିଛି କରି ନ ଥିଲୁ । ତେଣୁ ଅମ୍ଭେ କଦାପି ଗାଡ଼ି ଫେରାଇବାକୁ ଦେଲୁ ନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଦୁଇ ଲୋକ କହିଲେ କଦାପିରେ ଲାଲବଦାର ବାବୁ ମୁନସି ଅଛନ୍ତି ସେ ତାକୁ ଅଛନ୍ତି ଗାଡ଼ିକ ଫେରାଇ ଆଣ ଉକ୍ତ ମୁନସି ବାବୁ ସାଲେପୁରଠାରୁ ପଦ୍ମପୁରଠାକୁ କାର୍ଯ୍ୟ ବିଶେଷରେ ଆସିଥିଲେ ଓ ତାଙ୍କର କିଛି ଜନସମ୍ପତ୍ତି ସାଲେପୁର ଠାକୁ ଯିବାର ଥିଲା ତେଣୁ ଗାଡ଼ିର ଆବଶ୍ୟକ ଥିଲା ମାତ୍ର ଅମ୍ଭମାନେ ଆଉଁଁ ବୋଧାର ଗାଡ଼ିକ ସହ୍ୟା ଅନୁମତି କରି ଜବରଦସ୍ତି ଫେରାଇବାକୁ ଟଣାଟଣି କରିବା କେତେଦୂର ଅନିୟମ ଅବଶ୍ୟ ସଂସ୍ଥାପନ ବିରୁଦ୍ଧ ନେଇନେ ଅନେକବାକ୍ୟ ବ୍ୟୟ ଦେଇଛୁ ଉକ୍ତ ଅମ୍ଭେ କୌଣସିମତେ ଗାଡ଼ି ଫେରାଇବାକୁ ନ ଦେବାର ଗାଡ଼ି ବାଲକୁ ଜବରଦସ୍ତି ଧରି ନେଇଯାଇ ଉକ୍ତ ମୁନସି ବାବୁ ଅପଥା ନାନାପ୍ରକାର ଗାଳପକ୍ଷ କରି ଦୁଇ-ବନ୍ଧାକାଳ ଅଟକାଇ ଶୁଣି ଦେଲେ । ଉପରେକ୍ତ ଅବସ୍ଥାରେ ଅକାରଣ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଗାଡ଼ିକ ଅଟକାଇବା ଓ ଗାଡ଼ି ବାଲପ୍ରତି ଗାଳପକ୍ଷାଦି ଅଧ୍ୟାୟ କରିବା ସେ କେତେଦୂର ଅନିୟମ ତାହା ଅମ୍ଭେ ବୋଧିବା ବାହୁଲ୍ୟ ମାତ୍ର । ପରିଶେଷରେ ନିବେଦନ ଏହିକ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଆଉ

ସେପରି ଏମୁନି ଘଟନାମାନ ସୁରକ୍ଷ କର୍ମଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ନ ଦେଖି ଚତୁର୍ପ୍ରକୃତ କର୍ତ୍ତୃପଣୀମାନଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧ କରି ବୃଥା ଅଧ୍ୟାୟଣ ପୁଲିସମାନଙ୍କୁ ସାବଧାନ କରିଦେବା ଏକାନ୍ତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ-ନୋହିଲେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷକମାନେ ଯଦି ଶାନ୍ତିରକ୍ଷକ ହୁଅନ୍ତି ତେବେ ଶାନ୍ତିର ଅଣା କେଉଁଠାରେ ?

ଉତ୍ତରୀ ବଜାର }
କଟକ } । ନ । ଶ୍ରୀ ସ୍ୱସନ୍ଧ୍ୟା ବି ସ୍ୱୟ
୨୮/୩/୧୪ }

ମହାଶୟ !

ଅମ୍ଭମାନଙ୍କ ଓଡ଼ିଆ ଦବା ଓଡ଼ିଶାବାସୀ ବର୍ଣ୍ଣ-ସୂତ୍ରଭିତ୍ତି ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଚୌଧୁରୀ ଶ୍ରୀ ଲକ୍ଷ୍ମୀ-ନାରାୟଣ ସ୍ୱୟ ମହାଶୟ ପ୍ରତ୍ୟେକନିମିତ୍ତରେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ଅର୍ଚ୍ଚନା କରି ଭକ୍ତିସହଜ ସେମାନଙ୍କର ଯଥୋପଯୁକ୍ତ ଚର୍ଚ୍ଚାକରଣ ଯଥାସମ୍ଭବ ବିଦାଳା ପ୍ରଦାନଦ୍ୱାରା ବିଦ୍ୟାନୁଗ୍ରହ ଓ ଶୁଣା-ହତାର ସୁଲଭକୁ ବାରମ୍ବାର ପ୍ରକଟ କରୁଅଛନ୍ତି ଓ କରୁଅଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ଶ୍ରୀ ବାବୁ ଚୌର-ଶଙ୍କର ସ୍ୱୟ ମହାଶୟଙ୍କ ସାନଭାଇ ଓକଲ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ସୁମନଙ୍କର ସ୍ୱୟଙ୍କ ଜନଧାର ବିବାହ ଗତ ମକରମାସ ୧୨ ନ ହୋଇଥିଲା ଯେ ତହିଁରେ ସେପରି ସମାଗୋହ କରିଥିଲେ ତାଙ୍କ-ଭୂଲ୍ୟ ଅନିୟମ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ସେହିପରି ସମାଗୋହ କରିଅଛନ୍ତି କି ନା ତାହା ବୋଲିଯାଇ ନ ପାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅମ୍ଭମାନଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇ ନାହିଁ ବୋଲିଲେ ଅଭୁବିଦେବ ନାହିଁ । ସେହି ବିରୁଦ୍ଧତା ଉପଲକ୍ଷରେ ଏହି କଟକରେ ଉପସ୍ଥିତ ସ୍ୱାମୀ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଉପସ୍ଥିତ ପଣ୍ଡିତବୋଲି ସେ ଜାଣନ୍ତି (ଅଜ୍ଞକାଳ ନାମଧାରୀ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ବହୁଳସଂଖ୍ୟା ଦେଖା-ଯାଏ ନାମିଲସୁଲ ପ୍ରଭାବ) ସେମାନଙ୍କୁ ନିମ-ରଣ କରଣ ଯଥୋପଯୁକ୍ତ ସମ୍ମାନପୂର୍ବକ ଚର୍ଚ୍ଚା କରଣ ବିଦାୟକରି ଦେଲେ ତହିଁପରେ ପଣ୍ଡିତମାନ-ଙ୍କର ମାନ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ସ୍ମରଣ ଯଥାସମ୍ଭବ ପୁରସ୍କାର ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କ ବସାକୁ ପଠାଇଦେଲେ । ଏହା ଦେଖି ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଅପଣାର ପରମ୍ପରାକୁ ଲାଭ କରିଥିବା ଯୋଗ୍ୟତାର ସୁମାନୁଭବ କରି ବାବୁ ମହାଶୟଙ୍କର ଶୁଭକାମନାରେ ସୁଲଭ୍ୟାଣ କରୁଅଛନ୍ତି ।

ଆଉ ଆମ୍ଭ ଓଡ଼ିଆଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସୁଖଜ୍ଞାନଲକ୍ଷଣା ରୋଜାଗ୍ରାମନବାସୀ ଜମିଦାର ଚଉଧୁରୀ ଶ୍ରୀ ବି-ଦ୍ୟନାଥ ଦାସଙ୍କୁ ମହାପାତ୍ର ମହାଶୟ ଗତ ମକ-

ରମାସ ୧୯୧୪ ନ ଅପଣା ଜନଧାର ଏକ କନିଷ୍ଠ ପିତୃବ୍ୟକ୍ତ କନିଷ୍ଠ ନକନର ଏହି ଦୁହଙ୍କର ଶୁଭବିବାହ କରାଯିବେ ସେ ସେ ସେପରି ସମାଗୋହ କରିଥିଲେ ଅମ୍ଭ ଓଡ଼ିଆ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେହି ସେପରି ସମା-ଗୋହ କରିଥିବାର ପ୍ରାୟ ଦେଖା ନାହିଁ । ଆଉ ଯାହା କରିଅଛନ୍ତି ତାହାକି ଅଧିକ କଥା କିନ୍ତୁ ସେତେ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କୁ ସେ ଖାଇବାକୁ ଦେଇଅଛନ୍ତି ତାହା ବର୍ଣ୍ଣନାଶୀଳ । ଅମ୍ଭେ ଦୁଇଦିନ ରହି ସେ-ଠାରେ ଦେଖିଅଛୁ ଯେ ଦିବସ ଓ ରାତ୍ରିରେ ମହାମେଲା ପ୍ରାୟ ମନୁଷ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ରହିଅଛି ଏବଂ ଯେ-ଯେତେବେଳେ ମିଥ୍ୟାଏ ସେହିସଖି ଲଜ୍ଜାନୁପ ଛୋଟନ କରିବାରେ କାହାର ବାରିଗ ନ ଥିଲା ଏବଂ ପୁଲିସର ବ୍ରାହ୍ମଣ କେତେ-କଜଣ ଖନାରେ ରୁକ୍ତ ପରବେଷଣ କରିବାରେ ଦୃଷ୍ଟି କରୁ ନ ଥିଲେ । ଏପରି କେତେକଜଣ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କୁ ନିମନ୍ତଣ କରି ଅଣାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଯଥା ମାନ୍ୟପୂର୍ବକ ଚର୍ଚ୍ଚାକରଣ ଯଥୋ-ପଯୁକ୍ତ ବିଦାୟପ୍ରଦାନ ସମୟରେ ଗୁରୁମାନଙ୍କ-ସହଜ ବିନୟୀ ହୋଇ ନମସ୍କାର କରି ମେଲଣି କରିଅଛନ୍ତି—ବିଶେଷ କଣ କହୁବା ଓଡ଼ିଆ ଧର୍ମ ବ୍ରାହ୍ମଣମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏହାକି ଭୂଲ୍ୟ ବ୍ରାହ୍ମଣ-ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ସମ୍ମାନ କେହି କରି ନାହିଁ ବୋ-ଲିଲେ ଅସମ୍ଭବ ନୁହେଁ ।

ମୋହର ଏହା ଚେଷ୍ଟିବାର ବିଶେଷକାରଣ ଏହିକ ଉକ୍ତ ବାବୁମହାଶୟ ଏବଂ ଚୌଧୁରୀ ଏ ଦୁହଙ୍କପ୍ରାୟ ସେବେ ଅନିୟମ ଧନ ଜମିଦାର-ମାନେ ବ୍ରାହ୍ମଣ ପଣ୍ଡିତମାନଙ୍କର ସମୟ ସମୟରେ ସମ୍ମାନ କରୁଥାନ୍ତେ ତେବେ ଅଜ୍ଞକାଳ ସମ୍ଭବ ବିଦ୍ୟାର ଏପରି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାହୋଇ ନ ଥାନ୍ତା । ରବିସା ସ୍ତୁଅର ଅନିୟମ ବିଦ୍ୟାନୁଗ୍ରହୀ ବ୍ୟକ୍ତି-ମାନେ ଉକ୍ତ ମହାଶୟ ଦୁହଙ୍କର ଅନୁମତି ହୋଇ ସମୟ ସମୟରେ ବିଦ୍ୟାଳ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ଏହିପରି ରୂପାଦି ବର୍ଦ୍ଧନ କରାଇଲେ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ସମ୍ଭବ ଅଧ୍ୟୟନର ଅଗ୍ରଦଳିନାରେ କୌଣସି ସମ୍ଭବ ରହିବ ନାହିଁ ଭଲ ।

୧୫/୩/୧୪

। ନ । ଶ୍ରୀ

ମୂଲ୍ୟପତ୍ର ।	
ବାବୁ ବୃନ୍ଦାବୀର ମୂଲ୍ୟ	୧୧.୦୦
• ଚୌତତର ମହାତ୍ର	୧୦.୦୦
• ସୁବର୍ଣ୍ଣ ପାଠ	୧୫.୦୦
• ଦେବମାତା ବାବୁ	୧୦.୦୦
• ବିଭବନ ଭେଦ	୧୦.୦୦

ଦି ଜ୍ଞାପନ ।

ସ ଦ ର ଲୋ କାଲ ବୋ ଡି
ଅ ଫି ସ ।
କ ଟ କ ।

— ୧୫ X ୫୫ ୫୦ —

ଯେହେତୁ ଏ ସଦର ସଭାପତିଙ୍କ ଅନୁରୋଧ
ନିମ୍ନଲିଖିତ ଥାନା ମଧ୍ୟସ୍ଥିତ ପାଠାଗ୍ରମାନ ସନ ୧୮-
୧୪ ସାଲ ଅପ୍ରେଲମାସ ତା ୧ ରଖିଠାରୁ ସନ
୧୮୧୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୩୧ ରଖି ସୁଦ୍ଧା
ଏକବର୍ଷ ନିମନ୍ତେ ସନ ୧୮୧୪ ମସିହା ମାର୍ଚ୍ଚ-
ମାସ ତା ୧୭ ଓ ତା ୧୭ ରଖି । ମୁଁ ସନ
୧୩୦୧ ସାଲ ଚରକ୍ର ମାସ ଦ ୩୭ ନ ଶୁକ୍ଳ ଓ
ଶନିବାର ବେଳ ଦ ୧୧ ଶା ସମୟେ କଟକ
ଲୋକାଳବୋର୍ଡ଼ ଅଧିକାରୀ ଶ୍ରୀ ଚନ୍ଦ୍ରଶେଖରମେନ
ବାହାଦୁରଙ୍କ ହଜିରରେ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ତାକ ନିଲମଦ୍ଦାର
ଇଜାରା ବନୋବସ୍ତୁ କରାଯିବ ।

ଅଥବା ଏକଦ୍ଦାର ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜ୍ଞାତ
କରାଯାଉଅଛି ଯେ ଯେଉଁମାନେ ତାକ ନିଲମରେ
ଇଜାରା ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ନିଜେ
ନିଜେ ନିରୂପିତ ଉପରଲିଖିତ ଭାରତୀୟ ନିଲମ-
ସ୍ଥାନରେ ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇ ତାକ ନିଲମରେ ଇଜାରା
ନେଇ ପାରିବେ । ଯାହାଙ୍କର ତାକ ସବସାଧାରଣ
ଉପଦେଶ ଦେବ ଅଥବା କୌଣସି ଅପତ୍ତି ନ
ଥିଲେ ତାଙ୍କର ତାକରେ ନିଲମ ସ୍ଥିର କରାଯିବ,
ଏବଂ ନିଲମଗୁରୁତା ଚଳୁଥିବା (ଅର୍ଥାତ୍ ନିଲମ-
ତାକ ଶେଷ ହେଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ) ନିଲମ କରାଯିବନର
ଚତୁର୍ଥାଂଶ ଜର୍ଜନ ସ୍ୱରୂପ ଅବଲମ୍ବେ ଦାଖଲ
କରିବେ, ବାକୀ ଜରାସମ ନିରୂପିତ କିମ୍ପା ଅନୁ-
ସାରେ ଦାଖଲ କରାଯିବ ଦେବ । ଉକ୍ତ ଚତୁର୍ଥା-
ଶ ଟଙ୍କା ନିଲମଶେଷ ହେବା ପାତ୍ରେ ଦାଖଲ ନ
ହେଲେ ସାନ ନିଲମ କରାଯିବ, ଇଚ୍ଛାରେ ଯେ
ସର୍ତ୍ତ ଦେବ ତାହା ଚୁଟିକାରକୁ ଦେବାକୁ ଦେବ
ନିଲମ ସ୍ଥିର ହେଲାକୁ ଗୁରୁତା ନିମ୍ନମିତ ଷ୍ଟେଣ୍ଡ-
କାଗଜରେ ବୋର୍ଡ଼ର ଚେୟାରମେନଙ୍କ ନିରୂପିତ
ସର୍ତ୍ତ ଅନୁସାରେ ଗଠନରେ ବଦଳିବୁହ ଲେଖି
ଦେଇ ରେଜିଷ୍ଟରୀ କରି ଦେବେ । ଉପରୋକ୍ତ
ନିଲମ ଓଗେର ସମ୍ପର୍କୀୟ କୌଣସି ସମ୍ପାଦ ଆଦି
କୁଟିକାକୁ ଅବଶ୍ୟକ ହେଲେ ସଦର ଲୋକାଳି-
ବୋର୍ଡ଼ ଅଧିକାରୀ ହାଜର ହୋଇ ବୁଝି ପାରିବ ।
ଇତି
ତା ୨୮ ରଖି ମାତ୍ର ଶେଷ ସନ ୧୮୧୪ ମସିହା

- ତ ଫ ସି ର କାଞ୍ଜି ହା ର ସ ।
- (୧) ଥାନା ସାଲେପୁର ।—
 - ୧ ପଦ୍ମପୁର ୨ ବିଶ୍ୱନାଥପୁର ୩ ସାଲେପୁର ୪
ରଘୁନାଥନଗର (କପୁରପୁର) ୫ କୁହୁଣ୍ଡାଜୟପୁର
୬ ମୌଦା ୭ ନଗସପୁର ୮ ସାମନ୍ତସପୁର ୯
ସବଲକଣା ୧୦ ଅସୁରେଶ୍ୱର ୧୧ ନରେନ୍ଦ୍ରପୁର
 - (୨) ଥାନା ଜଗତସିଂହପୁର ।—
 - ୧୨ ଗୋବିନ୍ଦପୁର ୧୩ ଶଙ୍ଖାରସାହି ୧୪ ବାଲିଆ
୧୫ ଜଗତସିଂହପୁର ୧୬ କସର୍ଦ୍ଦା ୧୭ କନ୍ଧାପଡ଼ା
୧୮ ନିଆଳା ୧୯ ସୁଦୁକଣି (ନୟାଗାଁ) ୨୦
ବାଲିକୁଦା ୨୧ ରଘୁନାଥପୁର
 - (୩) ଥାନା କଟକ ।—
 - ୨୨ ରଗଡ଼ପୁର (ଟାଙ୍ଗି) ୨୩ ବିରବାଟୀ
୨୪ ତେଲଙ୍ଗାପେଣ୍ଡ ୨୫ ପାଥପୁର (ଉପପଡ଼ା)
(୪) ଥାନା ଭୈରୋଲ ।—
 - ୨୬ ନୟାପଟଣା (ଭୈରୋଲ) ୨୭ ହଙ୍କଡ଼ି
(ଜୟପୁର) ୨୮ କନକପୁର ୨୯ ପଙ୍କପାଲ ୩୦
ଅନନ୍ତପୁର (କୁଜଙ୍ଗ)
 - (୫) ଥାନା ବାଙ୍କି ।—
 - ୩୧ ଚଢ଼ିକା (ବାଙ୍କୀ) ୩୨ ଭୁଲସାପୁର ୩୩
ବୈଦ୍ୟେଶ୍ୱର ୩୪ କଲାପଥର ୩୫ ପଥୁରୁଆପଡ଼ା
- J. C. CHANDER
Chairman

ଏକଦ୍ଦାର ସବ ସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯା-
ଉଅଛି ଯେ ବଡ଼ାମା କଲର ଅଧିକାରୀ, ମଦର ଓ
ସରସ ଦୋକାନ ମାନ ଓ ଚମଡ଼ା କାରବାରର
ଲାଇସେନ୍ସ ସୁ ୧୮୧୪-୧୫ ସାଲ ନିମନ୍ତେ ଉକ୍ତ
କଲର ମାନେଜରଙ୍କ କଚେରୀରେ ଚଳିତ ମାର୍ଚ୍ଚ-
ମାସ ତା ୨୫ ରଖିଠାରୁ ତା ୨୭ ରଖି ମଧ୍ୟରେ
ପ୍ରକାଶ୍ୟ ନିଲମ ଦ୍ୱାରା ସବୋକ ତାକିବା ବ୍ୟକ୍ତି-
ଙ୍କୁ ଦିଆଯିବ ଯେଉଁମାନେ ଉକ୍ତ ଦୋକାନ ମାନ
ନେବାର ମାନସ ରଖୁଥିବେ ସେମାନେ ଆପେ
ଅଥବା ଆପଣା ଭରତ ଲୋକଦ୍ୱାରା ଉପରୋକ୍ତ
ଭାରତୀୟ ମାନେଜରଙ୍କ କଚେରୀରେ ହାଜର
ହୋଇ ନିଲମ ତାକ ପାରିବେ ।
ବଡ଼ାମା } Madan Mohan Patnaik
ମାତ୍ର ୧୯୧୪ } manager of Baramba.

ଏକଦ୍ଦାର ସବସାଧାରଣଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆ-
ଯାଉଅଛି କି ଚେରାନାଲର ଅଧିକାରୀ, ମଦର,
ସରସ ଓ ଚାନ୍ଦା ଅବକାଶ ଦୋକାନମାନ
ଏବଂ ମେଡ଼ା ପେଟା ଓ ଜଙ୍ଗଲପୁସ୍ତ ଦ୍ରବ୍ୟ
ଅର୍ଥାତ୍ ହରଡ଼ା, ବାକଡ଼ା, ବୋଡ଼ିଲା, ଲାଖ

ଇତ୍ୟାଦି ପ୍ରାଣୀ କରବାର ଲାଇସେନ୍ସ ଅଗ୍ରମା
ମାର୍ଚ୍ଚମାସ ତା ୧୫ ରଖି ଠାରୁ ଉକ୍ତ ମାସ
ତା ୩୧ ରଖି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ହେଉ ଶ୍ରୀ ମାନେଜରଙ୍କ
କଚେରୀରେ ନିଲମ ଦେବ ଯେଉଁମାନେ
ନିଲମରେ ଦୋକାନମାନ ରେଡ଼ିଂଗବାକୁ
ଇଚ୍ଛା ରଖନ୍ତି ଉକ୍ତ ସମୟ ଧରେ ଉପରୋକ୍ତ
ସ୍ଥାନରେ ହାଜର ହୋଇ ନିଲମ ଧରିବେ
ବଶେଷ ଦୃଷ୍ଟି ତାକିବାକୁ ଲାଭକଲେ ମାନେ-
ଜରଙ୍କ କଚେରୀରେ ଚେର ନେଲେ ତାକି
ପାରିବେ । ଇତି ।

୨୭/୨/୧୪ } ଶ୍ରୀ କୁହୁଣ୍ଡା ମଦନ
ମାନେଜର

ପ୍ରଘୋଜନୀୟ ପୁସ୍ତକ ।
ବସୁଧିକା ଚିକିତ୍ସା ଓ ପଶୁଚିକିତ୍ସା ମାଳିକା ଏକ
ଅଶାରେ । ବସନ୍ତସେନ ଚିକିତ୍ସା ଓ ଧ୍ୟାନମାଳା
ଉଦ୍ଧୃତ ପଲ୍ଲୀରେ ଶୁନମାଳାର୍ଥ ଦୂରପଲ୍ଲୀ
ମୂଲ୍ୟରେ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ କମ୍ପାନୀଙ୍କ ପୁସ୍ତକଦୋକାନରେ
ମିଳେ ।

ସପ୍ତରେ ପ୍ରାପ୍ତ । ବୈଦ୍ୟନାଥ ଦେବଙ୍କ କଉଟୁକ ।

ଅବ୍ୟର୍ଥ ସ୍ୱେଗନାଶକ ଚାକଡ଼ ।
ଋଷଭ ବ୍ୟାଧିମାନଙ୍କର ମୂର୍ଚ୍ଛାଭରଣ ବସନ୍ତାଦି ଚାକଡ଼ ।
ପ୍ରକୃତୀ ବ ଅର୍ଥ ଚୋରୀନ କରବାର ଅପର ଚାକଡ଼ ମୁ-
ଦ୍ରା ଚେଷ୍ଟା ହେଉଥାଏ ବର୍ତ୍ତମାନ ମନେ କରାଯିବାର ସର୍ତ୍ତ ।
ଯଥା ଉପରେ ଏହି ଚାକଡ଼ ଧାରଣ କଲେ, ଶ୍ୱେତାଶ
ସଞ୍ଜକାର, ସକଳବ୍ୟାଧି, ଶୁକ୍ଳ, ପିତ୍ତୋଷ୍ଣା, ଧର୍ତ୍ତକାଶ
ଅନୁପିତ, ସ୍ୱପ୍ନହୀନ, ଅପମାଦ, ଚକ୍ରାନ୍ତସାଦ, ପ୍ରକୃତୀ,
ପ୍ରାଣ, ସଦୃଶ, ବାଧ ଓ ଶୋଷାଦ ଅର୍ଥ, ଉଚ୍ଚର-
ବହୁମନ, ମୂତ୍ରକୃତ, ପ୍ରମେହ ଓ ଚକ୍ରାନ୍ତ, ଚାକ ଉପ-
ଚାରଣର ବ୍ୟାଧି, ଗୋଷ୍ଠ, ଗୁରୁ, ଗରବଣ୍ଡ, ଚର୍ବିତ୍ତ-
ପ୍ରଦେହ, ପରଳ ହୃଦୟ ବନ୍ଧନେତ୍ର, ଶର ଶାୟକମାତ୍ର,
କିର ସେତୁପ୍ରଦ, ଚକ୍ରପ୍ରଦେ, ବକ୍ରକଟ, ବନ୍ଧ୍ୟା,
ବାଧକକେତନା, ମୂତ୍ରକଣ୍ଠ, ଅପମାଦ (ଶ୍ୱେତାଶକା) ।
ହୃଦୟା ପ୍ରକୃତ ଚାକଡ଼ ଚୋରୀଭେଦ ଓ ଅବେଦ୍ୟ ହୋଇ
ନ ପାଦକା କୋଣୀ, ବାକା ବୈଦ୍ୟନାଥଙ୍କ କୃତବର ସଦ୍‌ଭର
ଓ ନିଶ୍ଚୟ ଅବେଦ୍ୟ ଦେଉଅଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଚକ୍ରା ଚେର-
ମାନଙ୍କର ସେମାନେ ଲୋଚନ ଓ ସ୍ୟାନ୍ତ ଗର୍ଭୀ ସପ୍ତା,
ସ୍ୱେନେତ୍ର ଚାକଡ଼ ଗୁରୁତ ଚକ୍ରାଚାର ଚକ୍ରା ବ୍ୟାଧି ଓ
କର୍ମକ୍ଷମାମାନ କେତନ ପ୍ରକୃତ ବାକଡ଼ରେ ଏବଂ ଚାକଡ଼-
ପାଦ ୫ ୧/୨ ଅଥା ହୃଦୟରେ ପାଦ ଚେର କରାଯାଏ,
ହେ ସତ୍ତ୍ୱ ଚାକଡ଼ ପାଦ ପାରିବେ । ସେହିମାନେ ସେହି-
ସେହି ଚାକଡ଼ ଚାକଡ଼ ଧାରଣ ହେବେ ଚାକଡ଼ ମାନ ଓ
ସେଇକ ମାନ ହେଉଥିବେ ସମ୍ପାଦକ ଲେଖକେ ।
ଶ୍ରୀମଦ୍ୟା ସମୋଦୟା ଚେରା ।
କବିଦ୍ୱାରା, କବିଦ୍ୱାରା

ବିନାୟକମାଳା

ବିନାୟକଙ୍କ ଅମୃତ ଗୋଷ୍ଠିଏ ବାଣିଜ୍ୟ-
କୋଠୀ ଅଛି ଏବଂ ଅନେକ ରାଜା, ମହାରାଜା
ଏବଂ ଭିନ୍ନ-ଭିନ୍ନ ପଦ୍ମ ଅମୃତ ବାରିକର
ଅଛି । ଅମୃତକୋଠୀରେ ବିନାୟକ କରମାର
କପଡ଼ା ପ୍ରଭୃତି ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୁଲକ ମୂଲ୍ୟରେ
ବିକ୍ରୟ ହୁଏ ।

କେହି କୌଣସି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇଲେ କେ
ଲୁଣ୍ଠେକଲ ପାର୍ଶ୍ୱରେ ପଠାଇ ଦିଆଯାଏ ମାତ୍ର
ସେହି ପଦାର୍ଥ ମନୋମତ ନ ହେଲେ କିମ୍ପା
ଅଧିକ ମୂଲ୍ୟରେ ବୋଧ ହେଲେ ଉକ୍ତ ପଦାର୍ଥ
ଅମୃତକୋଠୀରେ ଉପସ୍ଥରେ ହେଲେ ଅବଶ୍ୟ
ଗ୍ରହଣ କରି ପ୍ରମାଣପତ୍ରକର ପଦାର୍ଥ ପୁଣି
ପଠାଇ ଦେବୁ କିମ୍ପା ଟଙ୍କା ଓ ପୁଣ୍ୟ ଦେବୁ ।
କିନ୍ତୁ ମାଲ ମଗାଇବା ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ପଦାର୍ଥ ପିତା-
ଆଦିକାର ତାକମାପୁଲ ସହକାରୀ ଦେବ ।

କିମ୍ପା ଶୁଣି ପଦାର୍ଥମାନ ଅମୃତ କୋଠୀରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉ ସବୁକି ପ୍ରସ୍ତୁତଅଥାଏ । ;—

ବିନାୟକ କରମାର ଶୁଣି, କରମାର
ଆଦିକର, ସାବାଧେଇ କରମ, କରମାର
କୋଷି, କୋଷ, କୋଷା, କଳିକା, ବାପା,
ସତୀ, ବିନାୟକୀ ଦୋଷା, ମୂଲି, ବିରରେ
ବାଜିବା ଯେଷା, ମୂଳ, ସାଲ, ନାନାପ୍ରକାର
ମୂଳ । ଏତଦିମ ଅଛି ସେ କୌଣସି ପ୍ରକାରର
ପଦାର୍ଥ ବରଦ ବଲେ ତାହା ମଧ୍ୟ ପଠାଇ
ଦିଆଯାଏ ।

ରୂପାର ଶିଳିକର ଦାଦାକର ପ୍ରଭୃତି
କମ୍ପର କରମବାକୁ ଅବଶ୍ୟ ହେଲେ ଏତ-
ପୁଲର ରୂପେ ଉଦ୍ଦିବର କର କରାଇ ଦିଆଯିବ
ମାତ୍ର କେତାକୁ କେହି ଅନୁମାନକ କରୁଥାଏ
ମୂଲ୍ୟ ଏତମ ପଠାଇବାକୁ ଦେବ ।

ଅମୃତ କୋଠୀରେ କେହି ପଦାର୍ଥ ମଗାଇବାକୁ
କିମ୍ପା କଲେ କିମ୍ପା କିମ୍ପା କିମ୍ପା-କିମ୍ପାରେ
କେହି ଅପଣାର ପୁର ନାମ ଆମ ପୁସ୍ତକରୂପେ
କେହି କର ପୁର ।

ଶ୍ରୀ ପାଲୁଲ ଶୋକାମାତ୍ର ।
ରଞ୍ଜନୀପାତ୍ର, ବିନାୟକ ।

ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ପଞ୍ଚାତା

ବୁଦ୍ଧିପୁଷ୍ପ ପୁରଣ ।
ବହୁଳ ଶିବା ଓ ପର୍କଳ କଣ୍ଠାବ୍ୟାପଣ
ହୁଏ ବୋଲି କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସରେ
ପ୍ରକାଶନରେ ବିକ୍ରୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି । ମୂଲ୍ୟ

ପୁସ୍ତକାଳୟ ଅଠଶା ଓ ମୋପସଲକୁ ତାକମା-
ପୁର ଦୁଇପଇସା ।
ଶ୍ରୀମଦ୍ଭଗବତ୍ପଞ୍ଚାତା ।

ସଂଗୀତସାର

ନୂତନ ନୂତନ ନୂତନ
ସୁଲଭ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ପୁସ୍ତକ
ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ସଙ୍ଗୀତ ।
ମୂଲ୍ୟ ୫୦ ମ / ଉତ୍କଳଶା ମାତ୍ର ।

ଓଡ଼ିଆ ସଙ୍ଗୀତ-ନାଳାରୁ ବେତେକ ସାର
ସଂଗ୍ରହ ହୋଇ ଏହି ନୂତନ ପୁସ୍ତକ ମୁଦ୍ରିତ
ହୋଇଅଛି । ଏଥିରେ ନାନାପ୍ରକାର ସୁଲଭ
ଦକ୍ଷିଣା ଓ ଉତ୍କଳ ସଙ୍ଗୀତ ସବୁ ବେତେକ ଦୋଳ-
ଅଛି । କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସରେ ପ୍ରକାଶନରେ
ବିକ୍ରୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ଅଛି ।

ଉତ୍କଳପାଠକ ବ୍ୟାଖ୍ୟା ।

ଏଥିରେ ପ୍ରସ୍ତୁତାନ୍ତରଣ କଠିଳ ସମ୍ବନ୍ଧ-
କର ଅର୍ଥ, ରୂପ, ସମାପ ପ୍ରଭୃତି ଓ ବୃଦ୍ଧ୍ୟ
ପୁଲକାକର ବିଷୟ ବହୁଳ ଏବଂ ଐତିହାସିକ
ଓ ଭୌଗୋଳିକ ବିବରଣ ସବୁ ବେତେକ ଦୋଳ-
ଅଛି । ଉତ୍କଳପାଠକେ ସୁଲଭ ପ୍ରଥମଶ୍ରେଣୀର
ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ଓ ଉତ୍କଳରୁ ସୁଲଭ ଉତ୍କଳପାଠକର
ଶ୍ରୀମାନଙ୍କ ପଥରେ ଏ ପୁସ୍ତକ ଅତିକ ପ୍ରସ୍ତୁ-
କମାୟ । ଅନେକ ଶିକ୍ଷକ ଏ ଏଥିରୁ ସାହାଯ୍ୟ
ପାଇ ପାରନ୍ତେ । ମୂଲ୍ୟ ରୁପଅଣା । କଟକ
ବିକ୍ରୟକାର ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସରେ ପ୍ରକାଶନରେ
ବିକ୍ରୟ ହେଉଅଛି ।

ଶାନ୍ତ ନିଅ ! ନିଅ ! ନିଅ !!

ପୁସ୍ତକ ସଙ୍ଗୀତ ଅଳ୍ପ ଅଛି ।
ଶ୍ରୀକରମାନଙ୍କ ସଙ୍ଗୀତା ନିମନ୍ତେ ଅମୃତ ପ୍ରକାଶ
ଓ ପ୍ରକାଶିତ ପୁସ୍ତକମାନ ଅଳ୍ପାଳୁ ଅର୍ଥ ମୂଲ୍ୟ-
ରେ ବିକ୍ରୟ ହେଲ ।

- ସଙ୍ଗୀତ ପାଗର ପ୍ରଥମ ଭାଗ ୫୦ /
- ଏକତ ବୃଦ୍ଧ୍ୟ ଏକତ ୫୦ /
- ଏକତ ଦୃଶ୍ୟ ଏକତ ୫୦ /
- ଏକତ ବହୁର୍ଥ ଏକତ ୫୦ /
- କବ-ଚମ୍ପୂ ୫୦ /
- କୈଳାସ ଶ୍ରେଣୀ ୫୦ /

ଏହି ପୁସ୍ତକମାନ କଟକ ପ୍ରିଣ୍ଟିଂ ପ୍ରେସରେ
ପ୍ରକାଶନରେ, କିନ୍ତୁ ଏକତ ବାବୁ ଶ୍ରୀ ରମେ-
ସହ ମୁଖ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟକ ଦୋଳାରେ, ଶ୍ରୀମତ୍-
ବିଜାୟପୁ ବାବୁ କଣ୍ଠାବ୍ୟାପଣ ତାକମା ତା-

ପ୍ରକାଶନରେ ଏବଂ ବିକ୍ରୟକାର
ଶ୍ରୀକରମାନଙ୍କ ଦୋଳାରେ ମିଳବ
କଟକ ମାତ୍ର } ଶ୍ରୀ ଦାମୋଦର ପଞ୍ଚାତାପୁର

ବିଷମସାହେବଂକ ବର୍ଷିକା । (BEECHAM'S PILLS.)

ଫଳକରକରମାରେ ଏବଂ ପ୍ରାୟତଃ ମୂଲ୍ୟ
ଏବଂ ମୋହରକୁ ଶୁଣା ବୋଲିପାର ପାରେ
ଏ ବର୍ଷିକା ଦେବଲ ଉତ୍କଳପଦାର୍ଥରେ
ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି । ଏଥିରେ ପାରି କର୍ମ
କରମାଦ ଉତ୍କଳ ବା ଅର୍ଥବାନକର ଦୁବ୍ୟ ବହୁ
ନାହିଁ । ଏହା ସର୍ବ ଦାକରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ
ନାହିଁ ବନରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ଅଛି ।

ସକଳ ବିଷୟର ଶ୍ରୀ ପୁସ୍ତକ ପଥରେ ସମାଜ
ଉପକାରୀ ବୋଲି ପ୍ରସ୍ତୁତରେ ବିଷୟ । ଅଳେ
ପଞ୍ଚାତା କରେ ଏଥିର ଶୁଣ ଜାଣି ପାରିବ ।
ଉତ୍କଳମୟ, ଅକମ୍ପାକରେ ବିଷୟ, ମୁଣ୍ଡବ୍ୟାଧି,
ମୁଣ୍ଡବ୍ୟାଧି, ଶ୍ରେଣୀ ଉତ୍କଳ ଉତ୍କଳ ପରମ୍ପ-
ଶୁଣା ଓ ଶିକା, ନିଦ୍ରାକ୍ରମା, ଶିକା, ତାପୋ-
କ୍ରମ, ଶ୍ୟାମାକ୍ରମ, ଶ୍ୟା, କୋଷ୍ଠକ୍ରମ, ବିଷୟ
କର୍ମରେ କରମାଦ ସକଳପ୍ରକାର ସମ୍ପର୍କ ଓ
ଶିକା ପାତାରେ ଏହି ବର୍ଷିକା ଅନେକ
ଫଳପ୍ରାପ୍ତ । ଏବଂ ଉକ୍ତ ପଥରେ ଓ ଦେବପୁସ୍ତକ-
ପଥରେ ଅଳ୍ପ ହୁଏ ।

ଶ୍ରୀମୋହର ସକଳକରମର ଉତ୍କଳ-
ଫଳପ୍ରାପ୍ତରେ ପ୍ରାୟ ହୁଏ । ମୂଲ୍ୟ ପ୍ରକାଶ-
ନରେ ଅଳ୍ପାଳୁ ୫୦ ମ ୫୦ ମ ୫୦
୫୦ ମ ୫୦ ମ ଅଛି । ତାକମାତ୍ର ପୁସ୍ତକ ଦୋଳ-
କ୍ରମେ ।

ଉତ୍କଳପାଠକର ବିକ୍ରୟକାର ଉତ୍କଳପାଠକର ଉତ୍କଳ
କରମାନଙ୍କ ମୁଖ୍ୟୋପାଧ୍ୟାୟକ ଦୋଳାରେ, ସତୀ ।—

- ପ୍ରଥମଅଳ୍ପ ସଙ୍ଗୀତେ
- ଆଶାପୁର ୫୦ /
- ଅପ୍ତମୟ ୫୦ /
- ପୂର୍ଣ୍ଣ ଏବଂ ପ୍ରମୁଦ ୫୦ /

ମାତ୍ର କୌଣସି ବିଷୟରେ ସେତେ ଶୁଣୁ ଦେଲେ
କେହି ଶ୍ରୀ ୫୦ ମ କୁ ନିଆ ଦେବ ନାହିଁ ।

ବିଷୟ ଓ ଉତ୍କଳପୁସ୍ତକର ସଙ୍ଗୀତେ ଶ୍ରୀ ପ୍ରକା-
ଶନରେ ଦୋଳା ଓ ଦୁଇପୁସ୍ତକ ପ୍ରକାଶନରେ ଦେବ
ଅଧିକ ଦକର ସଙ୍ଗୀତେ ସୁଲଭ ବିକ୍ରୟକ୍ରମ
ଦୋଳାପଥକ ।

ବିକ୍ରୟକର ମୂଲ୍ୟ ଶ୍ରେଣୀପଥରେ ପଠାଇ
ବାକୁ ଦେବ ।

କଟକ ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନରେ ପ୍ରକାଶନରେ